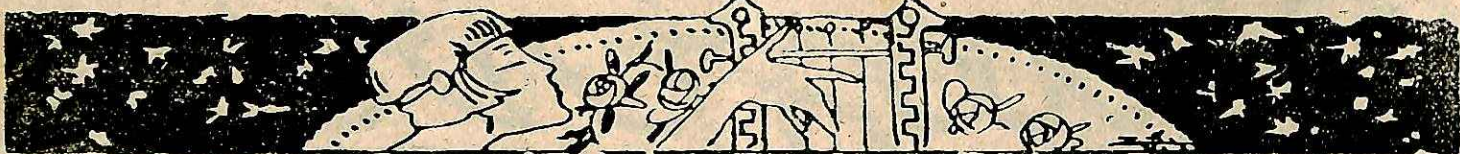

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΕΤΟΣ Δ'

Αρ. 188

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΔΙΩΝΩΝ

Η ΗΜΕΡΑ ΜΙΑΣ ΑΘΗΝΑΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ

(Αρχίζουμε να δημοσιεύουμε από σήμερα μια περίληψη σειράς εξαιρετικά ενδιαφέροντων φιλολογικών κομμάτων για τη ζωή των γυναικών της αριστοκρατίας, στις διάφορες εποχές και στις διάφορες χώρες. Μεταξύ των άλλων στη σειρά αυτή θα δημοσιεύονται η ζωή των γυναικών των Σπαρτιατών, των Αρχόντων του Βυζαντίου, των πυργωσέων της Παλίας, των Ρωμαίων δεσποινίδων, κλπ. κλπ. Το πρώτο κομμάτι της σειράς «Η ημέρα μιας Αθηναίας στην εποχή του Περικλέους», που δημοσιεύεται παρακάτω, είναι γραμμένο από τον γνωστό γάλλο πολιτικό συγγραφέα και διηγητή, τον Ακαδημαϊκό Ρενέ Ντυμύ.

ΣΤΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Τό ζήτημα και η τουαλέτα.

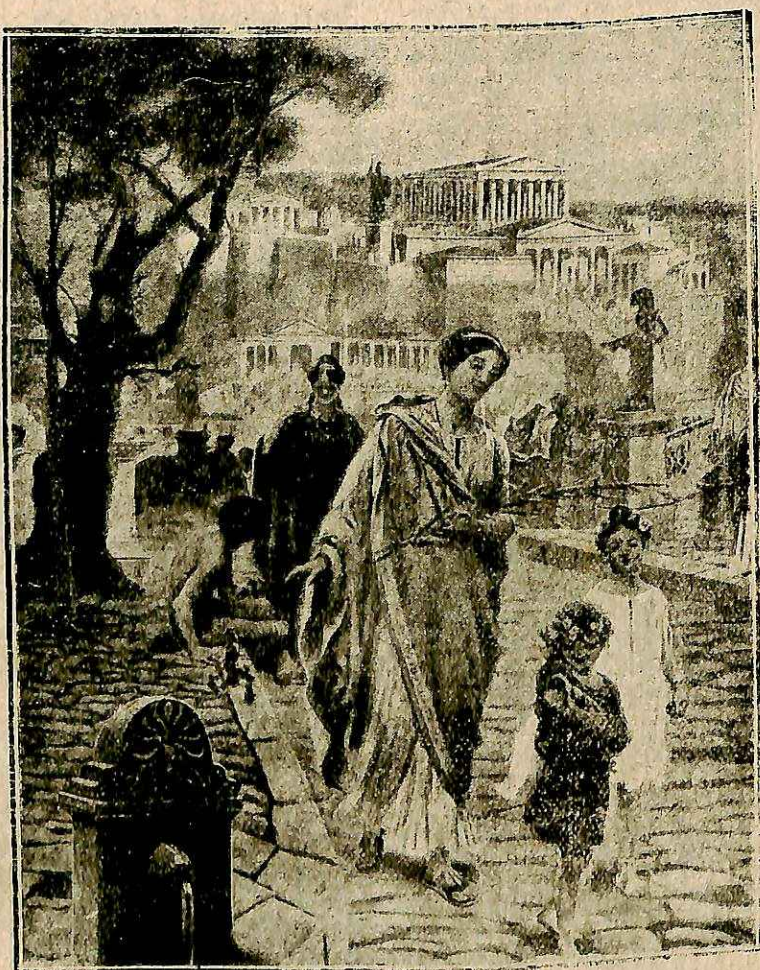
ΕΛΛΗ. (κοιμισμένη άκομα). — Ποιός με φωνάζει με τόνο μου; Η ΤΡΟΦΟΣ. — Αγαπημένη μου Έλλη, δεν αναγνωρίζεις τη φωνή της γοργής σου παραμάνης; ΕΛΛΗ. — Μου έκοψε στη μέση ένα όνειρο. Έβλεπα πως η Αθήνα βρισκόταν μπροστά μου. Της είχα άγγιξει το χέρι και της έλεγα: «Θεά, προστασία της πόλεως αυτής, φανού εύνοιας με μένα...»

Η ΤΡΟΦΟΣ. — Τόνοιό σου αυτό με κάνει να χαίρωμαι πολύ για σένα. Γιατί ποτέ οι Θεοί δεν μας επισκέπτονται στον ύπνο μας χωρίς λόγο. Και φαντάζομαι ότι η σημερινή ημέρα δεν θα τελειώσει χωρίς να συντελεσθεί ένα ευτυχημένο γεγονός μέσα σ' αυτό το σπίτι... Μα δεν έχουμε καιρό για λόγια. Η ώρα εινε προχωρημένη. Κύττα: Κάτω απ' τις άχτινες του ήλιου, που άρχισαν κιόλας να καίνε, δλοι οι γύρω λόφοι φαίνονται τριανταφυλλένιοι. Η σκιά τους έχουν ετοιμάσει για το στολισμό σου τα άρσνια και τα ψιμύθια. Σε περιμένουν στην αίθουσα των λουτρών.

ΕΛΛΗ. (μυρξός στον καθρέφτη, άσυνδυασμένη έξωριστά σε καθενιά από τις γυναίκες που την νύκουν και τη χτενίζουν). — Πρόσεχε, Λυδία, να χτενίσω την κυρία σου όπως ταίριαζει στη σύζυγο του πλουσιού Κλινία. Σήμερα εινε η ημέρα των Παναθηναίων που ο σύζυγός μου έχει αναλάβει να οργανώσει τους αγώνες και πρέπει η σύζυγός του να του κάνει τιμή με το στολισμό της... Ανασκήωσε αυτές τις μπουίκες... Αυτό το διάδημα εινε βαλμένο άσχημα... Χαμήλωσέ το λίγο... Δεν πρέπει καμιά γυναίκα να μπορεί να καυχάται ότι έχει μέτωπο μικρότερο από την Έλλη... Μείνε! Άλλες βλέπε μεσ' στα μαλλιά μου τις χοντρές καρφίτσες... Εσύ, Πάνθη, μάρκινέ μου λίγο τις βλεφαρίδες, μαυρίζοντάς τις... Δόσε μου λίγη κόκκινη βαφή να προσθέσω στα χείλη μου... Στ' αλήθεια όραό έργο ζογχαμής το πρόσωπο μιάς γυναίκας... Τσελλάθμεις, Ντόρα, που μου φέρονες αυτόν τον πέπλο για να φορέσω σήμερα... Έναν πέπλο από σαφρά!... Φόρεσέ μου τον λευκό, το λινό... Πρόσεχε να τον πιάσω ή πόρνη στερέο στους ώμους... Μου φαίνεται πως η

πτυχές του πέφτουν άσχημα... Πόσο δύσκολο εινε σήμερα να βρή κανείς μια σκιά που να έχ λίγο γοστό... Βάλε, Αλφειά, στα γόνατά μου το κουτί με τα κοσμήματα... Ανασκήωσε το σκεπασμά του... Η λάμψη τους μου χαϊδεύει τα μάτια... Ο άνδρας έχει γι' αυτόν τις τιμές, τα παιδιά τα παιγνίδια τους, και η γυναίκα τα κοσμήματά της!...

(Μπαίνει μέσα η τροφός τρομαγμένη). Η ΤΡΟΦΟΣ. (σιγά στην Έλλη). —

Περιπατος άρχόντισσας Αθηναίας.

Σιχώρεσέ με που γίνομαι άγγελος και αν είδήςσων. Κάτι δυάρεστο συμβαίνει μέσα στο σπίτι... Δες με πόσο είμαι ταγαμένη... Ο σύζυγός σου έφυγε από το σπίτι έξωφρα, με το βρος έξοργισμένο και προφέροντας τρομερές άπειλές εναντίον του μεγαλύτερου των παιδιών σου...

ΕΛΛΗ. — Έναντίον του Κλεοβούλου; Η ΤΡΟΦΟΣ. — Ναί... ΕΛΛΗ. — Εινε δυνατόν; Τί να έκανε ο Κλεόβουλος; Πρέπει κάτι σοβαρό να συμβαίνει!... Ο πατέρας του

εινε πάντοτε τόσο έπεικός προς αυτόν! Τι να υποθέσω; Εινε πολύς καιρός τώρα που ο αγαπημένος μου Κλεόβουλος μου προκαλεί άνησυχίες... Τόν βλέπω άνεφο, άπασχολημένο και άφηρημένο, σαν να τόν βασανίζει κάποια έννοια... Δεν τολμώ να τόν ρωτήσω... Βρίσκειται σε μια ηλικία που μια μητέρα έχει τόσες λίγες ευκαιρίες να κοινοποιήσει με το παιδί της!... Ώστόσο θα ήθελα να μάθω... Παραμάνη, φρόντισε, σε παρακαλώ να πληροφορηθής! Γιατί, όπως ξέρεις, σήμερα η

την καλήμέρα. Σε άγαπώ σήμερα, μητέρα, γιατί είσαι όμοια.

ΕΛΛΗ. — Ώστε τις άλλες ημέρες δεν μ' αγαπάς;

ΜΑΚΑΡΙΑ. — Και τις άλλες ημέρες σ' αγαπώ, μα σε προτιμώ όταν είσαι στολισμένη. Κι' εγώ όμα θα μεγαλώσω θα έχω πλούσιες εσθφες κι' ένα κουτί γεμάτο κοσμήματα... Κάνε μου τη χάρη να μ' άφήσης να κυτάξω τα κοσμήματά σου... Δείξε μου τα δαχτυλίδια σου... Και τις σκαλιστές πέτρες... Και τις πόρπες και τις χτένες σου!... Ποιά από τα βραχιόλια αυτά θα φορέσεις σήμερα;

ΕΛΛΗ. — Αγαπημένη μου μικρούλα, πρέπει να μ' άφήσης τώρα... Έχω τόσα πράγματα να κάνω πριν απ' την πομπή...

ΜΑΚΑΡΙΑ. — Θα δώ κι' εγώ την πομπή.

ΕΛΛΗ. — Θα σε πάη η παραμάνη σου.

ΜΑΚΑΡΙΑ. — Όχι, μητέρα, θέλω ναρθω μαζί σου...

ΕΛΛΗ. — Θα ιδούμε... Έντομεταξύ πήγαινε να διασκεδάσης!... Παίξε τους άστραγάλους... Στόλισε την κοίχλα σου... Προπάντων όμως να είσαι φρόνημη, γιατί θα σε φάη η Μορφή που τρώει τα άτακτα παιδιά.

(Μπαίνει μέσα ο παιδαγωγός με τους δυο μικρότερους γιους της Έλλης).

Ο ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ. — Κυρία, σου φέρνω τους γιους σου. Όπως κάθε πρωί, έτσι και σήμερα, πήγαν στο γυμναστήριο, όπου πάλαψαν, πήδηξαν κι' έτρεξαν. Έπειτα, μαζί με τ' άλλα παιδιά της συνοικίας, έπήγαν στο διδάσκαλο της Μουσικής, όπου τους έμαθε τον ύμνο: «Παλλάδα τρομερή, που άραινεις τις πολιτείες...» Ο Καλλιχλής μπορεί να σου τόν άναγγελλή.

ΕΛΛΗ. — Όχι σήμερα. Είμαι πολύ βιαστική.

Ο ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ. — Μπορεί, αν προτιμάς, να σου άπαγγείλ η απ' έξω το πρώτο άσμα της «Πιάδος».

ΕΛΛΗ. — Άλλοτε... Όχι τώρα...

Μά τι έχει λοιπόν ο Έυρωτος;... Βλέπω το μάγουλό του μελανιασμένο...

Ποιός σε χτύπησε, παιδί μου;

ΕΥΡΥΤΟΣ. — Ο Κλέων, ο γιός του Κριτία. Παλέψαμε και μ' έρριξε κάτω. Τότε εγώ του φώναξα: «Αν δεν γλυτωθώε το πόδι μου, θα σ' έρωχνά εγώ... Μάρτυς μου ο Ζεύς ότι ή νίκη μου άνήκει!» Μα εκείνος, καθώς μ' είχε έαυλωμένο κάτω, ξεθύμανε / πόντας με... Ώστόσο το άπέδειξα κ. τότεν με λογική ότι εγώ ήμουν ο νικητής...

ΕΛΛΗ. — Μπράβο, παιδί μου... Ένα έβλεπο παιδί πρέπει πάντοτε να ξέρη να τ' άγάζη πέρα...

(Μπαίνει μέσα η Μυρτώ).

ΕΛΛΗ. — Ώς, Μυρτώ; Από τώ-

ΜΑΚΑΡΙΑ. — Μητέρα, σου εύχομαι

ΜΥΡΤΩ. — Από τώρα!... Μ' όραό τροστό, αλήθεια, υποδέχσαι τις φίλες σου...

ΕΛΛΗ. — Έλα, μη θυμώνεις... Η-θέλα μόνο να σου πώ ότι ήρθες πολύ πριν απ' την ώρα που είχαμε συμφωνήσει...

ΜΥΡΤΩ. — Η μάλλον ότι ήρθα τρομερά καθυστερημένη...

ΕΛΛΗ. — Εινε δυνατόν!... Φαίνεται πως άρρησαν πολύ να με ντύσουν!... Και έπειτα με άπασχόλησαν τα παιδιά... Η Μακαρία έπθεωρούσε τα κοσμήματά μου... Ο παιδαγωγός ήθελε πάλι να με κάνει νάκούσω δόξαληρο ένα άσμα του Όμηρου... Μα, Μυρτώ, δεν έδωσα άκόμα διαταγές στο προσωπικό μου... Δεν έπληρα ούτε στο λυντήριό, ούτε στην άποθήρη των τροφίμων, ούτε στα μαγειρεία... Και έχωμε ένα σωρό προσκαλεσμένους για το γεύμα... Τι να κάνω;

ΜΥΡΤΩ. — Μπιά! «Οι τι κάνουνες δ-λες μας σε παρόμοια περίστασι... Φόρωσε τα δλ' αυτά στον έπιστάτη σου και άπειλσε τον ότι θα τόν τιμωρήσει άσπληρά αν δεν γίνουν δια σύμφωνα με το γούστο του σκύβουν σου...

ΕΛΛΗ. — Χμ! δεν εινε καθόλου καλή ή συμβουλή που μου δίνεις, Μυρτώ... Όταν μια γυναίκα δεν φροντίζει για το σπίτι της γίνεται μεγάλη σπατάλη. Ο σύζυγός της θυμώνει τότε και την έπικρίνει... Αυτή του αντιπιά και' έτσι τα άντρίγωνα μαλλώνουν... Μα σήμερα δεν μπορώ να κάνω τίποτε άλλο. (Στον έπιστάτη, ο οποίος, κατόπιν προσκήσεώς της, μπαίνει μέσα). Θα γνωρίζετε σεις αν ο μάγειρος έκανε καλά φώνια... Κύνταξε καλά αν τα ψάρια εινε φρέσκα... Εινε τώρα η έποχή των άχνινών... Φρόντισε να υπάρχουν κι' απ' αυτούς στο τραπέζι... Έπίσης πρόσεχε να ψηθή καλά το γουρουνάκι και να έχη άφθονη σάλτσα... Α! μην ξεχάσης να εινε άφθονα τα γλυκίσματα και να έχωμε εκλεκτό μέλι του Ύμηττου... Διαορμήτως κυκλικά τα κρεβάτια στην αίθουσα του γευμάτος και σκεπασέ τα με τα πορφύρα ύφασματα που μās ήσαν την περασμένη βδομάδα... Α! το νού σου στα άρώματα... Πρέπει να έχωμε πολύ λευκή μυροδιά!... Θα σεβόλης με τάσημένα σερόβια...

Πέρασε να είδοποιήσης τους μουσικούς και τις χορευτίες νάρθουν έγκαιρος... Σου τα εία δια;... Έτσι φαίνεται... Τώρα, Μυρτώ, είμαι στη διάθεσή σου... Αν θέλεις πάμε τώρα στην έσωτερική αλή...

ΜΥΡΤΩ. — Εξαρτίοτος. Θα έχωμε εκεί όροσιά... Θα μου δείξης τα πουλιά που σου έφεραν απ' την Ασία και θα κοιθενάσουμε πλάι στο συντριβάνι...

ΕΛΛΗ. — Αφρη με πρώτα να σε κυτάξω και να σε συχαρώ... Πόσο χαριτωμένη και όμοια είσαι, Μυρτώ! Η κόκκινη κορδέλλα σου δίνει στο κα-τάμαυρα μαλλιά σου ένα εθιμό τόνο... Η πονηρία σπαθόλαει μέσα στα μάτια σου... Οι έρωτες φτεροσκοπούν γύρω απ' τα κατακόκκινα χείλη σου... Κάθε κίνησή σου εινε γεμάτη χάρη... Ο καλλιτέχνης της Τανόγρας που έκανε με άγγιλλο τα περίφημα άγαλματα τού, δεν θα μπορούσε να βοή καλύτερο μοντέλο από εσένα, Μυρτώ...

ΜΥΡΤΩ. — Με χαλακεύεις!... Έσέ-να μάλλον πρέπει να θαυμάσω εγώ... Έγώ δεν έχω παρά λίγη χάρη, ενώ συ είσαι όμοια, αν ή όμορφιά βρίσκειται

ΙΣΠΑΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Ο ΔΩΝ ΖΟΥΑΝ... ΚΑΛΟΓΕΡΟΣ

Ένα μοναχτήρι της Σεβίλλης. Πώς το έχτισε ο Δών Ζουάν. Η περιεργη κηδεία. Όπου ο κατακτητής αναγνωρίζει στο πρόσωπο του νεκρού τον εαυτό του. Συντριβή και μετανοία. Ο Δών Ζουάν εγκαταλείπει τα έγκόσμια. Η συνάντησι με το Διάβολο. Ο μυστηριώδης καπνιστής. Στην έχδη του πο-...

Στην περίφημη Σεβίλλη της Ισπανίας υπάρχει ένα παλιότατο μοναστήρι, το οποίο έχει μέσα στον περιβόλο του μια πολύ όμοια εκκλησία και ένα νοσοκομείο που λέγεται «Νοσοκομείο της άγάπης».

Τό μοναστήρι αυτό παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον, γιατί, εκτός του ότι στολίζεται με άριστουοργανικά έργα του περίφημου ζωγράφου Μουερίλλο, πιστεύεται ότι έχει χτιστεί από τον Δών Ζουάν, τον όνομαστό κατακτητή των γυναικών, με τόν ό-ποιο έχωμε άσχοληθεί τόσο και τόσο. Σχετικώς μάλιστα υπάρχει και κάποια Ισπανική παράδοση, από τις πιο άγανητές του λαού της Ισπανίας, ή οποία λέγει τα εξής:

«Μιά βραδυά ο Δών Ζουάν έβγαίνα από ένα άρρονόπιστο της Σεβίλλης, όπου μόλις είχε άπογοριστεί από τη φιλένδρα του. Καθώς προχώρησε λίγο έξω, είδε έξωφρα να περνά στο δρόμο μια κηδεία.

Ο Δών Ζουάν ήταν πολύ περίεργος και ήθελε να μνησθή το καθέτι, που πάντων ήταν ήταν μεθυσμένος, όπως έκαινο το βράδυ. Χωρίς λοιπόν να διστάση, σταμάτησε τους ανθρώπους που συνόδευαν την κηδεία και τους ερώτησε ποιός ήταν αυτός που οδηγούσανε στην τελευταία του κατοικία.

—Ο άρχοντας Δών Ζουάν Μα-ραβίτη την έφυλη ζωή του.

Ακολουθώντας λοιπόν αμίλητος την κηδεία και έφτασε μαζί με τους άλλους, ως την εκκλησία του Αγίου Ι-σιδώρου, ή οποία ήταν κατάφωτη και γεμάτη από καλογέρους. Οι καλόγεροι αυτοί είχαν στο πρόσωπο μιά παράσημ χιτρινάδα, περπατούσαν μέσα στην εκκλησία βυθισμένοι σε μυστική έκσταση και με μιά φωνή που δεν έ-μοιαζε νάναι ανθρώπινη, έψαλλαν τους επικήδειους ψαλμούς.

Έκείνος όμως, αντί να πίν μόνος του, έβλεπε πως το μέρος του Δών Ζουάν τή γέει του, το όποιο πιά μιά στιγμή μεγάλωσε τόσο, ώστε έφτασε στην Άλλη όχθη, προσφέροντας στον Δών Ζουάν, νιά ν' άνήλθ το ταινάσο του, ένα πύρο που μύριζε άπαλσια θεάρι.

Ο Δών Ζουάν, χωρίς να φανή κα-θόλου πως έτρομαζε, άναψε το ται-γάρ του κι' έακολούθησε σιγαστα-φουδώντας τον περσιπό του.

Ο καπνιστής της άπάντησε όχθης, προσέδενε ή παράδοσι, ήταν ό ίδιος ο Διάβολος, ο οποίος είχε σποικημα-τίσει με τó βασίληά του Αδη δει θά τρώμας τόν Δών Ζουάν και έχασε έτσι τó στολήμα του.

Αλλά τó περιστατικό αυτό, καθώς και τó άλλο της κηδείας, έκαναν τόν ίππότη να σκεφθή λογικώτερα, ως β-του στο τέλος γίνηκε καλόγερος.

Ό Δών Ζουάν άρχισε να ψάλλη κι' αυτός μαζί τους, άλλ' όποτε από λίγο ή φωνή του σιγά-σιγά άδυνατί-σε και σβύστηκε μέσα στο λαρόγγι-του. Έπειτα έγειρε καταγής τó ένα γόνατο, κατόπιν τó άλλο και στο τέ-λος έαπλώθηκε όλόκληρος άπάνω στις πλάκες της εκκλησίας, όπου τó πρω-τής άλλης ημέρας τόν βρήκαν λιπο-θυμισμένο.

Πριν να περάσουν δυό βδομάδες απ' τó παραπάνω περιστατικό, ο Δών Ζουάν φόρεσε όσα και έχτισε τó μοναστήρι και τó άνοσοκομείο της ά-γάπης, στα όποια χάρισε όλη του στήν περιουσία.

Γιά να λάβη όμως την όριστική ά-πόφασή του ο Δών Ζουάν να καλόγε-ρέψη, συνετέλεσε κι' ένα άλλο περι-στατικό, τó ακόλουθο:

Μιά βραδυά ο Δών Ζουάν περπα-τούσε στην προκυμαία της Σεβίλλης, κρατώντας στα χείρα του ένα σδυ-σμένο ταινάρο. Καθώς έπήγαινε, είδε να έρχεται από τó άπέναντι μέρος τού ποταμού ένας άλλος περιπατητής, ο όποιος έκάνηκε και σε κάθε σου-φτιά άφινε να ξεπηδούν από τó ται-γάρο του σπίνες λαμπρές σαν ήστρα.

Στό μέρος εκείνο όπου είχε σταθή ο ίππότης, ο ποταμός ήταν πλατύ-τατος σαν θάλασσα. Αλλά ο Δών Ζουάν, ο όποιος δεν έλογάριαζε τίπο-τε και ο όποιος ήταν συνθησμένος να βλέπει τους άλλους να ύπακούουν τυφλά στις έπιστολές του, φώναζε τόν καπνιστή από άντικρυ και τόν έ-δίταζε να περάσει τόν ποταμό για να τού δώση τη φωτιά του ν' άνήλθ.

Έκείνος όμως, αντί να πίν μόνος του, έβλεπε πως το μέρος του Δών Ζουάν τή γέει του, το όποιο πιά μιά στιγμή μεγάλωσε τόσο, ώστε έφτασε στην Άλλη όχθη, προσφέροντας στον Δών Ζουάν, νιά ν' άνήλθ το ταινάσο του, ένα πύρο που μύριζε άπαλσια θεάρι.

Ο Δών Ζουάν, χωρίς να φανή κα-θόλου πως έτρομαζε, άναψε το ται-γάρ του κι' έακολούθησε σιγαστα-φουδώντας τον περσιπό του.

Ο καπνιστής της άπάντησε όχθης, προσέδενε ή παράδοσι, ήταν ό ίδιος ο Διάβολος, ο οποίος είχε σποικημα-τίσει με τó βασίληά του Αδη δει θά τρώμας τόν Δών Ζουάν και έχασε έτσι τó στολήμα του.

Αλλά τó περιστατικό αυτό, καθώς και τó άλλο της κηδείας, έκαναν τόν ίππότη να σκεφθή λογικώτερα, ως β-του στο τέλος γίνηκε καλόγερος.

Ο Δών Ζουάν, χωρίς να φανή κα-θόλου πως έτρομαζε, άναψε το ται-γάρ του κι' έακολούθησε σιγαστα-φουδώντας τον περσιπό του.

Ο καπνιστής της άπάντησε όχθης, προσέδενε ή παράδοσι, ήταν ό ίδιος ο Διάβολος, ο οποίος είχε σποικημα-τίσει με τó βασίληά του Αδη δει θά τρώμας τόν Δών Ζουάν και έχασε έτσι τó στολήμα του.

Αλλά τó περιστατικό αυτό, καθώς και τó άλλο της κηδείας, έκαναν τόν ίππότη να σκεφθή λογικώτερα, ως β-του στο τέλος γίνηκε καλόγερος.

Αλλά τó περιστατικό αυτό, καθώς και τó άλλο της κηδείας, έκαναν τόν ίππότη να σκεφθή λογικώτερα, ως β-του στο τέλος γίνηκε καλόγερος.

ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΕΣΤΙΑ ΠΟΥ ΣΒΥΝΕΙ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΗ ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ ΑΛΛΟΤΕ ΚΑΙ ΤΩΡΑ

Η προτίμηση των ετοιμών φαγητών. Τι λένε ή σημερινές νοικοκυρές. Η διάσημη γυναίκες που διέπρεψαν στην μαγειρική. Η προστασία των Γάλλων μαγειρών Αγία Ραδεγόνδη. Η σούπα της βασίλισσας Μαργκό. Ο στρατός των μαγειρών της Αικατερίνης των Μεδίκων. Η πολυφαγία του Λουδοβίκου 14ου. Το νησιτισμο πουλί της γαλλίδος πριγκίπισσας. Μία ομελέττα της Γεωργίας Σάνδης, κ.τ.λ.

Ο αιώνας μας. Ο αιώνας της προ-κινηματογράφου, τείνει να εξαφανιστεί μαζί με πολλά άλλα ωραία πράγματα και τα νόστιμα σπιτικά φαγητά. Τα σπιτικά γλυκά μάλιστα έχουν ήδη καταργηθεί στα Αθηνάικα σπύτια, καθώς και στα σπύτια των μεγάλων επαρχιακών πόλεων. Γιατί να παιδεύονται—λέει σήμερα μία νοικοκυρά—και να χάνουν τον καιρό μου για να κάνουν κουραμπιέδες και κουλουράκια, τη στιγμή που τα βρίσκω έτοιμα και καλύτερα μάλιστα στα ζαχαροπλαστεία!»

Και έτοιμα βέβαια τα βρίσκει κανείς στα ζαχαροπλαστεία, αλλά όσο για νοστιμότητα; Γι' αυτό υπάρχει μεγάλη αμφιβολία. Γιατί, όσο καλά κι' αν υποθέτουμε ότι είναι τα υλικά του ζαχαροπλαστείου, τα γλυκά που γίνονται στο σπίτι έχουν άλλη γεύση, άλλη νοστιμότητα.

Και να περιοριζόταν το κακό ως εκεί, κάτι πάει κι' έρχεται... Τελυταία όμως κοιτάμε να καταργηθεί και η μαγειρική ακόμα στο σπίτι. Τα διάφορα κατεστημένα που πουλούν έτοιμα φαγητά κάνουν χρυσές δουλειές και είναι συνθηκότατο θέαμα να βλέπουμε κανείς, κάθε μεσημέρι και κάθε βράδυ, οικογενειάρχες που πηγαίνουν και ψωνίζουν δυο μερίδες κρέας με αγκινάρες ή τρεις μερίδες πιλάρι και σηκωτάκια, για να φάνε με τη γυναίκα τους και με τα παιδιά τους.

Η κυρίες μάλιστα είναι κατενθουσιασμένες μ' αυτό και διακηρύττουν στις διάφορες γνωστές τους: «Εγώ το έλυσα το ζήτημα του φαγητού. Κάθε μεσημέρι φέρνει ο άνδρας μου έτοιμο φαγητό απέξω και τρώμε ξεκατάν.

Ποιό φεύγειται όμως αυτό το πράγμα. Κατά μέγα μέρος βέβαια στην κρίση της υπηρέτειας. Από το άλλο όμως μέρος φεύγειται και στην αντίληψη που έχουν ή σύγχρονες γυναίκες, ότι η μαγειρική είναι ένα πράγμα που εξευτελίζει μία γυναίκα και την καταβιβάζει σε κατώτατο επίπεδο.

Και όμως, κυρίες μου, κάνετε μεγάλο λάθος. Πολλές διάσημες γυναίκες που διακρίθηκαν στα γραμμάτια και στις επιστήμες, πολλές βασίλισσες ακόμα, διέπρεψαν και στη μαγειρική και μάλιστα καμάρωναν για την ικανότητά τους αυτή, έβρισαν όσο καμαρώναν και για τις άλλες.

Όσοι, ή προστατίες των Γάλλων μαγειρών είναι μία βασίλισσα, ή οποία μάλιστα ανεκροβόλη Αγία, ή Αγία Ραδεγόνδη. Η βασίλισσα αυτή έμεινε αναμνηστή για τη μαγειρική της τέχνη. Ήταν σύζυγος του βα-

σιλέως της Γαλλίας Κλοβαρίου του Α' και, απογοητευμένη από τα πολλά λάτρημα έγκληματα που γίνονταν τότε στην Αύλη, αποφάσισε να αφιερώσει την υπόλοιπη ζωή της στο Θεό και ίδρυσε ένα μοναστήρι κοντά στο Πουατιέ. Ηγούμενος του μοναστηριού εκείνου έγινε ο επίσκοπος Φορτουάτος, ποιητής πολλών θρησκευτικών ύμνων. Η Αγία Ραδεγόνδη λοιπόν, δασκίς φιλοξενούσε στο παλάτι των επίσκοπων Φορτουάτος, εφρόντιζε να του ετοιμάζει τα λεπτότερα και εκλεκτότερα φαγητά, τα οποία του σερβίριζε επάνω σε τραπέζια στρωμένα με πέταλα ρόδων! Αυτά δε έγιναντο κατά τη βάρβαρη μεσαιωνική εποχή και από μία γυναίκα, ή οποία είχε εγκαταλείψει τα εγκλήματα!

Αν πρόχωρησουμε όμως μερικώς αιώνες, θα δούμε ότι και η περίφημη ευνουμένη του Καρόλου Ζ' της Γαλλίας, ή ωραία 'Αγνή Σορέλ, είχε ειδικότητα να κατασκευάζει ένυδρο σάλμι με μπακαρίτσες, για το οποίο ο βασιλεύς τρελλανόταν.

Η Μαργαρίτα της Ναβάρρας πάλι, ή περίφημη βασίλισσα Μαργκό, ήταν ή εφευρέτρια μιάς σούπας, που αυτήν ώνομαζαν «Ποτάζ à la Rén». Η σούπα αυτή γινόταν από μύγδαλα βρασμένα μέσα σε ζουμί και περασμένα από το τρυπητό, και από ένα λεπτότατο κινά από κρέας πέρδικας ή καπονιού. Ως γαρνιτούρα σ' αυτή τη σούπα έβαζαν φαστίκια, ρόδια και ψωμάκια καθορμημένα.

Η Αικατερίνη των Μεδίκων, όταν έπληξε στη Γαλλία, κουβαλούσε μαζί της ένα στρατό όλκληρο από μαγειρούς και παραμαγειρούς και ένοιζε νέους όριζόντες στη Γαλλική μαγειρική. Η δε κυρία ντε Ζενλίζ έ-

καυχάτο στα «Απομνημονεύματά» της ότι είχε μάθει σε μία Γερμανίδα κυρία, που την είχε φιλοξενήσει στο σπίτι της, τον τρόπο της παρασκευής επτά νέων φαγητών.

Ο περίφημος γαστρονόμος Μπριγιά Σαβάρν γράφει: «Την εποχή εκείνη ή γυναίκες, ακόμη και ή πιο εύγενείς, ηκολούθον στο σπίτι τους με την παρασκευή των φαγητών και θεωρούσαν την μαγειρική ως αποτελούσαν μέρος των καθηκόντων που είχε μία οικοδόσπουνα προς τας φιλοξενούμενές της».

Ο ίδιος Μπριγιά Σαβάρν διατείνεται ότι ή Γαλλική κουζίνα οφείλει τη διάδοσή της σε βίη την Εύρώπη στις γυναίκες της Γαλλικής αριστοκρατίας, ή οποίες έδωσαν σ' αυτή το προσωπικό της γούστο και επένευσαν τόσα νόστιμα, λεπτά και εκλεκτά φαγητά δικής των εμπνεύσεως!...

Φαίνεται δε ότι ο μέγας γαστρονόμος δεν έχει και πολύ άδικο. Γιατί στις διάσημες γυναίκες που αναφέραμε παραπάνω πρέπει να προσθέσουμε και την κυρία ντε Μαιντενόν, την ευνουμένη του Λουδοβίκου ΙΔ', ή οποία μαζί με τον αρχιμάγειρο Μουτιέ, εφεύρεσε καθημερινώς νέα φαγητά για να ανοίξη την όρεξη του γηραλέου Βασιλέως. Η δέ, ή οποία μολταυτά ήταν φοβερός φαγάς και έτρωγε σε ένα και μόνον γεύμα τέσσερα πιάτα σούπας, ένα φασιανό, μιά πέρδικα, ένα μεγάλο πιάτο σαλάτα, ένα πιάτο γεμάτο άρνάκι ψητό, δυο μεγάλες φέτες χοιρομέρι και άφθονα γλυκίσματα και φρούτα. Μεγάλη άνορεξία είχε ο καυμένος! Οι νεώτεροι όμως ιστοριοδίφαι διατείνονται ότι είχε ταίνια!

Από τα φαγητά της κυρίας Μαιντενόν πολλά έχουν περιέλθει στην άβυσσος και ή θεωρούνται από τα εκλεκτότερα έδεσμάτα και των σημερινών ακόμα μενού!

Την εποχή

ή μαγειρική τέχνη βασικόταν σε μεγάλη υπόληψη. Όσοι οι χρονικογράφοι της εποχής αναφέρουν ότι ή τέσσερες αδελφές δεσποινίδες ντε Νισλ διεκρίνοντο στην Αύλη για τη μαγειρική τους ικανότητα. Η κυρία Πομπαδούρ και ή κυρία Ντυπαρρύ πάλι έκαναν πολυάουρα συμβούλια με το Λουδοβίκο ΙΒ' και με τον αρχιμάγειρο Μουτιέ (τον γιού του προηγούμενου) για να επινοήσουν νέα φαγητά!

Όσοι, ή κυρία Πομπαδούρ επένεργε πολλές συνταγές παρασκευής της γαλλικής και της κόττας. Η βασίλισσα Μαρία Λεοπόλδισσα πάλι επένεργε το «κοτόπουλο à la Rén». Η δούκισσα ντε Λωζέν εφημιζέτο για τις ομελέττες της, καθώς επίσης και ο διάσημος φιλόσοφος Ρουσσώ και ο Λουδοβίκος ΙΒ'. Η κυρία ντε Σαμπλ έεφημιζέτο για τα ζαχαρωτά της και ή δούκισσα της Βουργουνδίας για τις σάλτσες της, επίσης δε και ή κυρία ντε Μοντεσπάρν.

Η κόρη του Λουδοβίκου ΙΒ', ή πριγκίπισσα Βικτωάρι, ήταν επίσης πολύ λιχουδά, έννοους έμώς και να νηστεύει. Γι' αυτό μία μέρα ρωτούσε έναν επίσκοπο, του οποίου έκανε το τραπέζι, αν τ' άδρόβια πουλιά εινε νησιτισμα ή άρτυμένα. Ο ιερωμένος της είπε τότε ότι έπρεπε να βάλουν το πουλί μαγειρεμένο επάνω σε μία άσημένια πινατέλα πολύ κρύα. Εάν ή σάλτσα μέσα σ' ένα τέταρτο επάγωνε, τότε το πουλί ήταν άρτυμένο. Εάν έμεινε λαδερή, τότε ήταν νησιτισμα.

Η σάλτσα δεν επάγωνε και αυτό χαροποίησε εξαιρετικά την πριγκίπισσα, γράφει σχετικώς ή κυρία ντε Καμπάν, ή οποία αναφέρει αυτό το ανέκδοτο.

Και για να πλησιάσουμε περισσότερο στην εποχή μας, δε αναφέρουμε τη σύζυγο του διασημού ποιητού Θεοδώρου ντε Μπανβίλ, ή οποία έζωνε μόνη της το ψωμί της, ένα ψωμί θαυμαστό, άφράτο και λευκότατο, ετοιμάζε δε επίσης για το σύζυγό της, που ήταν εξαιρετικά λιχουδής, θαυμάσια φαγητά και γλυκίσματα.

Μαγειρίσσα πρώτης τάξεως ήταν και ή διάσημη συγγραφέας Γεωργία Σάνδη, ή οποία μάλιστα είχε εξαιρετική ειδικότητα σε μία ομελέττα δικής της εφευρέσεως. Την ομελέττα αυτή την ετοιμάζε, όπως ετοιμάζουμε συνήθως τις ομελέττες και ύστερα την παραγίμνε με μαρρόνια φιλοκομμένα, ανακατεμμένα με μαρμελάδα βερύκοκο. Όστερα την κόλλιζε με τέχνη και τη σκέπαζε με μία κρέμα από βανίλια και την πασπάλιζε με μύγδαλα φιλοκοπανισμένα και με μπι-

σκότα τριμμένα. Όστερα την ζεμάτουσε με βούτυρο και την έβαζε για δύο μόνον λεπτά στον φούρνο. Όσοι μάλιστα δοκίμασαν αυτή την ομελέττα, βρήκαν πως εινε πολύ ανώτερη απ' όλα τα μυθιστορήματα της Γεωργίας Σάνδης.

Και ή σύγχρονες έμώς Γαλλίδες δεν περιφρόνησαν τη μαγειρική. Πολλές εινε εξίσου διάσημες στον τόπο τους για τα λογοτεχνικά τους έργα, και για το μαγειρικό τους ταλέντο. Απ' όσα λοιπόν αναφέρουμε έδω φαίνεται καθαρά ότι ή μαγειρική όχι μόνον δεν εξευτελίζει τη γυναίκα, αλλά άπεναντίας της κάνει και τιμή. Φυσικά δεν μπορεί κανείς να απαιτήσει από τη σημερινή γυναίκα να ζημεροβραδυάζεται στην κουζίνα. Η σύγχρονη εποχή απαιτεί από τη γυναίκα και άλλα καθήκοντα, εκτός από το άπλο νοικοκυριό. Κάθε γυναίκα όμως μπορεί, άρκει να έχει λίγη βρε- και λίγο εφευρετικό μυαλό, να κάνει μερικά φαγητά που δεν χρειάζονται παρά λίγη ώρα για να ετοιμασθούν και τα οποία θα εινε άναμφόβολως νοστιμότερα από τα κρύα πιάτα που τους αμφιβάλλου καθαριότητος κινάδες που αγοράζει κανείς έξω...

Κατά την πολιορκία του Μεσολογγίου, κάποιος Άλβανός διαλαχνοός, παράγγειλε στους Έλληνες εκ μέρους του Κιουταχί, να παραδοθούν. Την άπάντησι στην πρότασι αυτή του την έδωσε ο Λάμπρος Βέικος, ο οποίος έτυχε νάναι γνώριμός του και ο οποίος βρισκόταν στο Μεσολόγγι μαζί με πολλούς άλλους Σουλιώτες. Η άπάντησι αυτή, άνταξία ενός πραγματικού Σουλιώτη, ήταν κατά λέξη ή εξής:

«Πες του Κιουταχί, παστρικά και ξάστερα, πως πρέπει να ξέρη, ότι χωρίς να κάνει γιουρούσι και να μην μέσα με το σπαθί του, το Μεσολόγγι δεν το παίρνει... Πάρε λοιπόν και τέσσερες μπουτίλιες ρουμι να τις δώση στους μπαϊραχτάρηδες του όταν θα κάμουν το γιουρούσι...».

Μία μέρα στο Μεσολόγγι οι Άρβανίτες κι' οι Σουλιώτες έπισσαν κοντένα από τα προχωμάτια τους και λέγαν καθέννας τα δικά τους. Σε μία στιγμή ο Γκόγκας Τζαβέλλας, μη μπορώντας ν' άκούη τις καυρησιολογίες των πολιορκητών, γύρισε και τούς φώναξε:

— Αδέρφω θάρρω να σας πάω τη θέσι που βρισκόσαστε τώρα και να σας διώξω. Δεν θάρρω όμως με τ' άρματα, αλλά με το τομπόκι! Να με περιμένετε!...

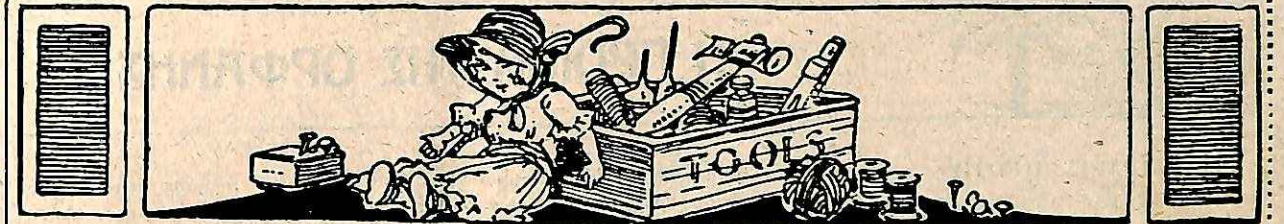
Την άλλη μέρα ο Γκόγκας, κατόπι προηγούμενης συνεννόησης με τα παλληκάρια του, ξεκίνησε άοπλος, κρατώντας στο στόμα το μαρού του αμμουκίου. Οι Σουλιώτες άμέσως τον ακολουθήσαν και ώρμησαν έμπρός με τα γιγατάρια γυνίνα.

Οι Άρβανίτες δεν έπροφύτσαν να πυροβολήσουν, παρά μόνο μία φορά, γιατί οι Σουλιώτες δεν τους έδωσαν καιρό. Όταν ο Γκόγκας βρέθηκε άρκετά κοντά στο πρόχωμα των έχθρων του, έβγαλε το τομπόκι του από το στόμα και το έρωξε μέσα. Οι Σουλιώτες μόλις είδαν αυτό το σύνθημα, ώρμησαν και σε λίγο είχαν καταλάβει το έχθρικό πρόχωμα.

Κάθε φορά που οι πολιορκούμενοι του Μεσολογγίου έπαυερούσαν επήδεις κατά των έχθρων και τούς νικούσαν, γυρίζοντας στην πόλη, γιόρταζαν τη νίκη τους με διασεκδάσεις.

Όστερ' από μία τέτοια νίκη, παντρεύτηκε ο στρατηγός Μαρκής και άραβωνιάστηκε ο φρούραρχος Δελήγιάννης, έτακολούθησε δε μεγάλη ευθυμία και χαρά.

Οι Άρβανίτες, που είχαν άκούσει τις ντυρεμίες και τα τραγούδια, ρώ-

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ ΤΟΥ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

Μία καλλιγραφία άπάντησις. Με το τομπόκι στο στόμα. Ο ήρωϊσμός του Γκόγκας Τζαβέλλας. Τα καλορροϊζικά των Άλβανών. Η έπιστολή ενός πολιορκουμένου. Τρία ανέκδοτα του Σολωμού. Τα δάκρυα του ποιητού. Πως έφαγε ψωμί κ' έληξες. Τα φλυαρία του Ραζικώτσικα, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Κατά την πολιορκία του Μεσολογγίου, κάποιος Άλβανός διαλαχνοός, παράγγειλε στους Έλληνες εκ μέρους του Κιουταχί, να παραδοθούν. Την άπάντησι στην πρότασι αυτή του την έδωσε ο Λάμπρος Βέικος, ο οποίος έτυχε νάναι γνώριμός του και ο οποίος βρισκόταν στο Μεσολόγγι μαζί με πολλούς άλλους Σουλιώτες. Η άπάντησι αυτή, άνταξία ενός πραγματικού Σουλιώτη, ήταν κατά λέξη ή εξής:

«Πες του Κιουταχί, παστρικά και ξάστερα, πως πρέπει να ξέρη, ότι χωρίς να κάνει γιουρούσι και να μην μέσα με το σπαθί του, το Μεσολόγγι δεν το παίρνει... Πάρε λοιπόν και τέσσερες μπουτίλιες ρουμι να τις δώση στους μπαϊραχτάρηδες του όταν θα κάμουν το γιουρούσι...».

Μία μέρα στο Μεσολόγγι οι Άρβανίτες κι' οι Σουλιώτες έπισσαν κοντένα από τα προχωμάτια τους και λέγαν καθέννας τα δικά τους. Σε μία στιγμή ο Γκόγκας Τζαβέλλας, μη μπορώντας ν' άκούη τις καυρησιολογίες των πολιορκητών, γύρισε και τούς φώναξε:

— Αδέρφω θάρρω να σας πάω τη θέσι που βρισκόσαστε τώρα και να σας διώξω. Δεν θάρρω όμως με τ' άρματα, αλλά με το τομπόκι! Να με περιμένετε!...

Την άλλη μέρα ο Γκόγκας, κατόπι προηγούμενης συνεννόησης με τα παλληκάρια του, ξεκίνησε άοπλος, κρατώντας στο στόμα το μαρού του αμμουκίου. Οι Σουλιώτες άμέσως τον ακολουθήσαν και ώρμησαν έμπρός με τα γιγατάρια γυνίνα.

Οι Άρβανίτες δεν έπροφύτσαν να πυροβολήσουν, παρά μόνο μία φορά, γιατί οι Σουλιώτες δεν τους έδωσαν καιρό. Όταν ο Γκόγκας βρέθηκε άρκετά κοντά στο πρόχωμα των έχθρων του, έβγαλε το τομπόκι του από το στόμα και το έρωξε μέσα. Οι Σουλιώτες μόλις είδαν αυτό το σύνθημα, ώρμησαν και σε λίγο είχαν καταλάβει το έχθρικό πρόχωμα.

Κάθε φορά που οι πολιορκούμενοι του Μεσολογγίου έπαυερούσαν επήδεις κατά των έχθρων και τούς νικούσαν, γυρίζοντας στην πόλη, γιόρταζαν τη νίκη τους με διασεκδάσεις.

Όστερ' από μία τέτοια νίκη, παντρεύτηκε ο στρατηγός Μαρκής και άραβωνιάστηκε ο φρούραρχος Δελήγιάννης, έτακολούθησε δε μεγάλη ευθυμία και χαρά.

Οι Άρβανίτες, που είχαν άκούσει τις ντυρεμίες και τα τραγούδια, ρώ-

τησαν τους δικούς μας την άλλη μέρα:

— Τι καλά μαντάτα λάβατε και χαλάσατε χτές τον κόσμο;

— Παντρέψαμε τον καπετάνιο μας!

— Έ, να σας ξήση! Καλορροϊζικά!

Η φιλοπατρία και ο ήρωϊσμός των πολιορκουμένων έχει παραμείνει στην ιστορία μας ως μοναδικό παράδειγμα. Ίδου τι έγραφε κατά το Νοέμβριο του 1826 από το Μεσολόγγι ο παλαιός άρματαλός του Άσπροποτάμου Νικόλαος Στουρνάρας προς το φίλο του Νικηταρά στην Πελοπόννησο:

«Ο πατριωτισμός σου θέλει σε κεντά να ένθυμάσαι όσα συνέπαθες σφαλισμένους εις το Γελαδομάντρι. Από την πρώτην ώραν τ' άχείλι μας δεν έγέλασε, καθώς ήξέυρεις. Κάμε ό,τι ήμπορείς και διά το πρόφθασμά μας και διά δυνάμειν της Φράχτης. Γράψε μας και κανένα γράμμα, και

δεν έγέλασε, καθώς ήξέυρεις. Κάμε ό,τι ήμπορείς και διά το πρόφθασμά μας και διά δυνάμειν της Φράχτης. Γράψε μας και κανένα γράμμα, και

δεν έγέλασε, καθώς ήξέυρεις. Κάμε ό,τι ήμπορείς και διά το πρόφθασμά μας και διά δυνάμειν της Φράχτης. Γράψε μας και κανένα γράμμα, και

δεν έγέλασε, καθώς ήξέυρεις. Κάμε ό,τι ήμπορείς και διά το πρόφθασμά μας και διά δυνάμειν της Φράχτης. Γράψε μας και κανένα γράμμα, και

δεν έγέλασε, καθώς ήξέυρεις. Κάμε ό,τι ήμπορείς και διά το πρόφθασμά μας και διά δυνάμειν της Φράχτης. Γράψε μας και κανένα γράμμα, και

δεν έγέλασε, καθώς ήξέυρεις. Κάμε ό,τι ήμπορείς και διά το πρόφθασμά μας και διά δυνάμειν της Φράχτης. Γράψε μας και κανένα γράμμα, και

δεν έγέλασε, καθώς ήξέυρεις. Κάμε ό,τι ήμπορείς και διά το πρόφθασμά μας και διά δυνάμειν της Φράχτης. Γράψε μας και κανένα γράμμα, και

δεν έγέλασε, καθώς ήξέυρεις. Κάμε ό,τι ήμπορείς και διά το πρόφθασμά μας και διά δυνάμειν της Φράχτης. Γράψε μας και κανένα γράμμα, και

δεν έγέλασε, καθώς ήξέυρεις. Κάμε ό,τι ήμπορείς και διά το πρόφθασμά μας και διά δυνάμειν της Φράχτης. Γράψε μας και κανένα γράμμα, και

δεν έγέλασε, καθώς ήξέυρεις. Κάμε ό,τι ήμπορείς και διά το πρόφθασμά μας και διά δυνάμειν της Φράχτης. Γράψε μας και κανένα γράμμα, και

δεν έγέλασε, καθώς ήξέυρεις. Κάμε ό,τι ήμπορείς και διά το πρόφθασμά μας και διά δυνάμειν της Φράχτης. Γράψε μας και κανένα γράμμα, και

δεν έγέλασε, καθώς ήξέυρεις. Κάμε ό,τι ήμπορείς και διά το πρόφθασμά μας και διά δυνάμειν της Φράχτης. Γράψε μας και κανένα γράμμα, και

δεν έγέλασε, καθώς ήξέυρεις. Κάμε ό,τι ήμπορείς και διά το πρόφθασμά μας και διά δυνάμειν της Φράχτης. Γράψε μας και κανένα γράμμα, και

δεν έγέλασε, καθώς ήξέυρεις. Κάμε ό,τι ήμπορείς και διά το πρόφθασμά μας και διά δυνάμειν της Φράχτης. Γράψε μας και κανένα γράμμα, και

δεν έγέλασε, καθώς ήξέυρεις. Κάμε ό,τι ήμπορείς και διά το πρόφθασμά μας και διά δυνάμειν της Φράχτης. Γράψε μας και κανένα γράμμα, και

δεν έγέλασε, καθώς ήξέυρεις. Κάμε ό,τι ήμπορείς και διά το πρόφθασμά μας και διά δυνάμειν της Φράχτης. Γράψε μας και κανένα γράμμα, και

δεν έγέλασε, καθώς ήξέυρεις. Κάμε ό,τι ήμπορείς και διά το πρόφθασμά μας και διά δυνάμειν της Φράχτης. Γράψε μας και κανένα γράμμα, και

δεν έγέλασε, καθώς ήξέυρεις. Κάμε ό,τι ήμπορείς και διά το πρόφθασμά μας και διά δυνάμειν της Φράχτης. Γράψε μας και κανένα γράμμα, και

δεν έγέλασε, καθώς ήξέυρεις. Κάμε ό,τι ήμπορείς και διά το πρόφθασμά μας και διά δυνάμειν της Φράχτης. Γράψε μας και κανένα γράμμα, και

δεν έγέλασε, καθώς ήξέυρεις. Κάμε ό,τι ήμπορείς και διά το πρόφθασμά μας και διά δυνάμειν της Φράχτης. Γράψε μας και κανένα γράμμα, και

δεν έγέλασε, καθώς ήξέυρεις. Κάμε ό,τι ήμπορείς και διά το πρόφθασμά μας και διά δυνάμειν της Φράχτης. Γράψε μας και κανένα γράμμα, και

δεν έγέλασε, καθώς ήξέυρεις. Κάμε ό,τι ήμπορείς και διά το πρόφθασμά μας και διά δυνάμειν της Φράχτης. Γράψε μας και κανένα γράμμα, και

δεν έγέλασε, καθώς ήξέυρεις. Κάμε ό,τι ήμπορείς και διά το πρόφθασμά μας και διά δυνάμειν της Φράχτης. Γράψε μας και κανένα γράμμα, και

δεν έγέλασε, καθώς ήξέυρεις. Κάμε ό,τι ήμπορείς και διά το πρόφθασμά μας και διά δυνάμειν της Φράχτης. Γράψε μας και κανένα γράμμα, και

δεν έγέλασε, καθώς ήξέυρεις. Κάμε ό,τι ήμπορείς και διά το πρόφθασμά μας και διά δυνάμειν της Φράχτης. Γράψε μας και κανένα γράμμα, και

δεν έγέλασε, καθώς ήξέυρεις. Κάμε ό,τι ήμπορείς και διά το πρόφθασμά μας και διά δυνάμειν της Φράχτης. Γράψε μας και κανένα γράμμα, και

δεν έγέλασε, καθώς ήξέυρεις. Κάμε ό,τι ήμπορείς και διά το πρόφθασμά μας και διά δυνάμειν της Φράχτης. Γράψε μας και κανένα γράμμα, και

δεν έγέλασε, καθώς ήξέυρεις. Κάμε ό,τι ήμπορείς και διά το πρόφθασμά μας και διά δυνάμειν της Φράχτης. Γράψε μας και κανένα γράμμα, και

δεν έγέλασε, καθώς ήξέυρεις. Κάμε ό,τι ήμπορείς και διά το πρόφθασμά μας και διά δυνάμειν της Φράχτης. Γράψε μας και κανένα γράμμα, και

δεν έγέλασε, καθώς ήξέυρεις. Κάμε ό,τι ήμπορείς και διά το πρόφθασμά μας και διά δυνάμειν της Φράχτης. Γράψε μας και κανένα γράμμα, και

δεν έγέλασε, καθώς ήξέυρεις. Κάμε ό,τι ήμπορείς και διά το πρόφθασμά μας και διά δυνάμειν της Φράχτης. Γράψε μας και κανένα γράμμα, και

αν μάς εύρη ζωντανούς, καλώς, ει δε καλές άντάμωσες όπου ο Θεός θελήσῃ, ή έδώ ή στον 'Αδην».

Κατά τη διάρκεια της πολιορκίας του Μεσολογγίου, ο έθνικός μας ποιητής Σολωμός, κατοικούσε μαζί με τον ύπηρέτη του, Λάμπρο, στο 'Ακρωτήριο της Ζακύνθου.

«Ένα μεσημέρι, διηγείτο άργότερα ο Λάμπρος, άκούσαμε κανονίες και το άφεντικό έβγινε έξω από την κάμαρά του και έστάθηκε στο λόφο. Έπειτα σηκώνοντας τα χέρια στον ουδανό, φώναζε δυνατά, μά πολύ δυνατά:

— Βάστα, καίμένο Μεσολόγγι, βάστα!

Κι' έκλαιγε σαν παιδί...».

«Άλλη μία φορά πάλι, ο ποιητής έδωσε έντολή στον ύπηρέτη του να δώση το γεύμα του στους άπόρους χωρικούς, λέγοντας:

— Σήμερα, Λάμπρο, δεν θέλω να φάω περιστέρια. Ποιός ξέρει πόσοι άπ' τους συναδέλφους μας στο Μεσολόγγι πεινούν αυτή την ώρα!...

Και έγεμνίσσε μόνο μ' έληξες και ψωμί.

Μία άλλη βραδιά που ο Σολωμός καθόταν με τον ύπηρέτη του στη ρίζα μιάς έληξας, ύστερ' από άρκετης ώρας σιωπής, γύρισε και του είπε:

— Λάμπρο, τι να γίνονται τώρα εκεί κάτω τ' άδέφια μας;

Κι' άρχισε πάλι να κλαίει...

Κατά την πρώτη πολιορκία του Μεσολογγίου άρχισε να διαδίδεται, ότι μερικοί εκ των πολιορκουμένων έσκόπευαν να παραδώσουν την πόλη, χάριν χρηματισμού. Τότε ο καπετάνιος Θανάσης Ραζικώτσικας σύναψε με τελάλη το λαό σ' ένα μέρος κι' ανεβαίνοντας σε μία πέτρα, είπε στους συγκεντρωμένους:

— Ποιός εινε αυτοί που θέλουν να παραδώσουν το Μεσολόγγι στους Τούρκους για παράδες; Αν θέλουν γρόσια, να!...

Και άμέσως άρχισε να σκορπίζει με τη φούχτα χιλιάδες από γρόσια άσημένια, που τα είχε κομμένα στη φουστανέλλα του!...

ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΚΗΛΙΔΩΝ

Οι λεκέδες που προέρχονται από κρασί, μελάνη ή οποιαδήποτε έξαλειφονται με ζουμί ντομάτας.

ΞΕΝΗ ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΙΑ

Η ΠΡΟΙΚΑ ΤΗΣ ΟΡΦΑΝΗΣ

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ

Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΟΥ ΡΑΚΟΣΥΛΛΕΚΤΟΥ
(*Η σκηνή παριστάνει μιὰ καλύβα
ρακοσυλλεκτών*).

Ο ΓΕΡΟ-ΡΑΚΟΣΥΛΛΕΚΤΗΣ, (στο
γυό του).—*Η φτωχή νέα πού τή
βοήθαμε λιποθυμωμένη ἐπάνω στό
χιόνια καί πού τή μεταφέραμε στή
φτωχή μας καλύβα, συνέχεται, καθώς
βλέπω, ἀπό τή λιποθυμία της...*

Η ΟΡΦΑΝΗ, (*ἀνοίγοντας τὰ μά-
τια της*).—*Πού βρίσκομαι ;... "Α!
μαντεύω, καλοί μου ἄνθρωποι... Θά
με βοηθήσετε καί θά με περισυλλέξετε ἀπό
τό μικρό κ' ἐρημό δρόμο, ὅπου ὁ ὑ-
ποκόμης Ντεκαβέ με ἄφησε, ἀφοῦ
με κοίμησε πρῶτα ἐν χειροφύλαξιν...*

Ο ΓΥΙΟΣ ΤΟΥ ΡΑΚΟΣΥΛΛΕ-
ΚΤΟΥ.—*Σὰς κοίμησε μέ χειροφύλα-
ξιν ;*

Η ΟΡΦΑΝΗ.—*Ναί. Τό ἔκανε αὐτό
ὁ ἄθλιος γιά νά μὴ κλέψῃ τὸ μικρό
σακκουλάκι πού εἶχα δεμένο γύρω
στον λαιμό μου καί τὸ ὅποιο ἔκλεινε μέσα
τὸ στρεῖδι πού μοῦ ἄφησε ὁ πατέρας
μου πρὶν πεθάνει...*

ΟΙ ΔΥΟ ΡΑΚΟΣΥΛΛΕΚΤΑΙ, (*μα-
ζύ*).—*Τὸ στρεῖδι ;*

Η ΟΡΦΑΝΗ.—*Ναί. Πρόκειται γιά
ἓνα στρεῖδι μαργαριτοφόρο... Ἐνε μιά
δολοφονία ἱστορία καί, ἂν θέλετε, ἀ-
κούστε την... Πάνε πολλὰ, πάρα πολ-
λά χρόνια ἀπὸ τότε πού ἓνας πρόγο-
νος τοῦ πατέρα μου καθόσθε ἐτοιμαζό-
ταν νά ρουφήξῃ ἓνα στρεῖδι, ἔλδε ἔ-
ξαφνα μέσα σ' αὐτό ἓνα ὑπέροχο μαρ-
γαριτάρι. "Απλῶς ἀμέσως τὸ χέρι του
γιά νά βγάλῃ τὴν πολύτιμη πέτρα, μὰ
ἐκεῖνη ἀκριβὲς τῇ στιγμῇ τὸ στρεῖδι
ἐξανάγκασε ἔξω...*

ΟΙ ΟΥΠΟΚΟΜΗΣ, (*ὅλες ἡ προση-
φίαις πού κατέβαλε τότε γιά ν' ἀνοίξῃ
ἐδῶ καὶ τὸ στρεῖδι ἐπὶ τὴν ἀνοίξῃ... Νὰ
τὸ σπᾶσῃ πάλι δὲν ἐτόλμιζε, γιὰ
φοβόταν μὴτὼς σπᾶσῃ καὶ τὸ καὶ
τοῦ μαργαριταρίου. "Εταί ὁ πρόγονος τοῦ
πατέρα μου πέραςε δολοφονία τῇ
ζωῇ του δυστυχισμένου καὶ φτωχοῦ, πλὴν
οὐ αὐτὸ τὸ στρεῖδι πού ἔκλεινε μέσα
δολοφονία περιουσία καὶ τὸ ὅποιο ἄλλος
δὲν μπορούσε ν' ἀνοίξῃ. "Εταί καὶ πέ-
θανε, ἀφήνοντας τὸ μαργαριτοφόρο
στρεῖδι σὲν καπνοῦ τοῦ πατέρα μου,
ὁ ὅποιος, οὔτε αὐτὸς, καθόρθως νὰ
τὸ ἀνοίξῃ, καὶ τὸ ἄφησε, μετὰ τὸ θά-
νατό του σὲν γυό του, δηλαδὴ σὲν
πατέρα τοῦ πατέρα μου. Μὰ οἱ αὐ-
τὸς στήθηκε τυχερότερος ἀπ' οὐδὲ
προηγούμενος. Πέθανε σὲν φτωχία
καὶ σὲν ἀθλιότητα καὶ ἔτσι ὁ πατέ-
ρας μου ἔγινε κύριος τοῦ μοιραίου
στρεῖδιου. Τότε ὁ ὑποκόμης Ντεκαβέ,
ὁ ὅποιος εἶχε μάθει, διὰ αὐτῇ τῇ ἱ-
στορίας, μὴ ζήτησε σὲ γάμο, μὲ τὴν
προιτοῦσά νά κατορθώσῃ ν' ἀνοίξῃ
σὲ τέλος τὸ κατωμαμένο αὐτὸ στρεῖδι.
Μὰ ἐγὼ ἀρνήθηκα νὰ δώσω τὸ χέρι
μου σὲν πλεονέκτημα αὐτοῦ εὐγενῆ. Τότε
ὁ ὑποκόμης Ντεκαβέ ἔφυγε μανθόνος
καὶ ὁρίζεται ὅτι θά ἔκανε δικό του
τὸ στρεῖδι μὲ κάθε τρόπο. "Ο δυσ-
τυχισμένος μου πατέρας, ἔπειτα ἀπὸ λί-
γον καιρὸ, πέθανε. Πρὶν πεθάνει μοῦ
παράδωσε τὸ μαργαριτοφόρο στρεῖδι,
λέγοντάς μου : "Νὰ ἡ προικὶ σου, ἀ-*

γαπημένο μου παιδί... Τώρα μπορὸ νὰ
πεθάνω ἡσυχῶς. "Αφοῦ ἔδωκα τὸ φτω-
χό μου πατέρα, ἔγραψα τὸ στρεῖδι σ'
ἓνα σακκουλάκι, τὸ ὅποιο ἔδεσα γύρω
ἀπ' τὸ λαιμό μου, καὶ ἔφυγα ἀπὸ τὴ
σοφίτα, ὅπου καθόμασθε. Χωρὶς μιὰ
πεντάρα σὲν τσέπη μου, πλανιόμουν
μέσα σὲν πόλι, δταν, χθὲς τὴ νύχτα,
ὁ ὑποκόμης Ντεκαβέ, πού με παραμό-
νευε μέσ' σὲν σκοτάδι, ὤρμησε ἀπ' αὐ-
τόν μου, μοῦ ἔβαλε ἓνα μαντήλι μὲ
χλωροφόρο σὲν μύτη καὶ μοῦ ἔκλει-
ψε τὸ μαργαριτοφόρο στρεῖδι... Χάρις
σὲ σὰς, καλοί μου ἄνθρωποι, δὲν πέ-
θανα ἀπὸ τὸ κρύο ἐπάνω σὲν χιόνι...
Εὐχαριστῶ, ὦ! εὐχαριστῶ! (*Ἀναλύ-
ται σὲ λυγμούς*).

Ο ΓΥΙΟΣ ΤΟΥ ΡΑΚΟΣΥΛΛΕ-
ΚΤΟΥ.—*Μὴν κλαίτε, δεσποινίς... "Αν
αὐτὸς ὁ ἀριστοκράτης στήθηκε τόσο ἄ-
νδρος, ὥστε νὰ κλέψῃ μιὰ ἀπορρο-
τευτὴ ὀρφανή, ἵπταται,
σὰς δρᾶζομαι, ἓνας ρα-
κοσυλλέκτης ἀκριβὲς ἐν-
γενῆς πού θά φροντίσῃ
νὰ σὰς ξαναφέρει
τὸ κλεμμένο σας στρεῖδι...
Σὰς τὸ δρᾶζομαι !...*

Η ΟΡΦΑΝΗ, (*ἔξα-
κο λ ο υ θ ὶ ν τ α ς ν ἄ
κλαίει*).—*"Ω! Εὐχαρι-
στῶ !... Εὐχαριστῶ !...*

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΡΑΚΟΣΥΛΛΕΚΤΗΣ ΚΑΙ
ΟΥΠΟΚΟΜΗΣ

(*Η σκηνή παριστάνει
ἓνα ὑπόγειο*).

Ο ΟΥΠΟΚΟΜΗΣ
ΝΤΕΚΑΒΕ.—*Τρία
χρόνια ἔχουν περάσει
ἀπὸ τότε πού ἐκτομή-
σα ἐδῶ καὶ τὸ στρεῖδι τῆς
ὀρφανῆς... Δὲν κατόρ-
θωσα ὅμως νὰ τὸ ἀνοί-
ξω ἀκόμη... Κάθε νό-
χτα, κατεβαίνω σ' αὐτό
τὸ ὑπόγειο, καί, μακριὰ
ἀπὸ τὰ διάκρυμα μάτια,
καταβάλλω τρυφερὰς
προσευχὰς γιά νὰ τὸ
ἀνοίξω... Μὰ ἄς μὴ χά-
νω τὸν καιρὸ μου... "Ας ξαναρχίσω
τὴν ἐπίσπιν ἐργασία μου...*

Ο ΓΥΙΟΣ ΤΟΥ ΡΑΚΟΣΥΛΛΕ-
ΚΤΟΥ, (*παρουσιάζοντας ἔξωφρα*).—*Οἱ
δύο μας τώρα, κύριε ὑποκόμη !...
"Υστερ' ἀπὸ τρία χρόνια, ὑπομονη-
κῶν ἀναζητήσεων, ἀνακάλυψα τὸ
μυστηριώδες σας κορηφάγετο... Οἱ
δύο μας τώρα !*

Ο ΟΥΠΟΚΟΜΗΣ, (*στηρίζει τὸ
μὲν του σὲν μᾶτι του, ἀκουμπᾷ σὲν
μπατονόμιν του καὶ παίρνει περὶ
ὅψε*).—*Ξέρεις σὲ πούιν μιλάς,
ἀλήτη ;*

Ο ΓΥΙΟΣ ΤΟΥ
ΡΑΚΟΣΥΛΛΕ-
ΚΤΟΥ.—*"Α !...*

Ο ΟΥΠΟΚΟΜΗΣ, (*ἀνοίγει τὸ
μὲν του σὲν μᾶτι του, ἀκουμπᾷ σὲν
μπατονόμιν του καὶ παίρνει περὶ
ὅψε*).—*Ξέρεις σὲ πούιν μιλάς,
ἀλήτη ;*

σὲ παρακαλῶ ν' ἀφήσῃ κατὰ μέρος
τὴς ὕδρες, κύριε ὑποκόμη... Αὐτὴ
τὴν ὥρα, ἡ κοινωνικὴ ἀποστάσις κα-
ταργεῖται καί, μέσα σ' αὐτὸ τὸ ὑπό-
γειο δὲν ὑπάρχουν παρὰ δύο ἄνδρες
ἀντιμέτωποι : ἓνας τίμιος ρακοσυλλέ-
κτης καὶ ἓνας ἄθλιος εὐγενῆς... Καί
πρέπει νὰ ξέρετε μάλιστα, κύριε ὑπο-
κόμη, ὅτι ὁ τίμιος αὐτὸς ρακοσυλλέ-
κτης δὲν θά ἀντάλλασσε τὴν κόφρα
του μὲ τὸ ἀτυχεμένο σας οἰκόσημο...
Λοιπόν, ἀφήστε τὰ ἄχρηστα λόγια καὶ
ἐπιστρέψατέ μου τὸ στρεῖδι τῆς ὀρ-
φανῆς...

Ο ΟΥΠΟΚΟΜΗΣ.—*Αὐτὸ τὸ στρεῖ-
δι εἶνε δικό μου !*

Ο ΓΥΙΟΣ ΤΟΥ ΡΑΚΟΣΥΛΛΕ-
ΚΤΟΥ.—*Λέτε ψέματα, κύριε ὑποκό-
μη. Αὐτὸ τὸ στρεῖδι κλείνει μέσα τὴν
προικὴ τῆς ὀρφανῆς... Ἐνε δικό της
δῶκε ἀποδεικνύει καὶ ἡ φωτογραφία
αὐτῆς τοῦ στρεῖδιου, τὴν
ὅποια μοῦ ἐμπιστεύθηκε.
(*Τοῦ δείχνει μιὰ φωτο-
γραφία*).*

Ο ΟΥΠΟΚΟΜΗΣ.—*Δυσ-
τυχία !... "Η φωτογρα-
φία τοῦ στρεῖδιου !... Ἐί-
μαι χαμένος !...*

Ο ΓΥΙΟΣ ΤΟΥ ΡΑ-
ΚΟΣΥΛΛΕΚΤΟΥ.—*Ναί,
ἡ φωτογραφία τοῦ στρεῖ-
διου...*

Ο ΟΥΠΟΚΟΜΗΣ.—*Πάει !... Χάθηκε !... Κα-
ταστράφηκε !... Δὲν μοῦ
μένει πειὰ τίποτε ἄλλο
παρὰ ν' αὐτοκτονήσω !
(*Βράζει τὸ πιστόλι του
καὶ αὐτοκτονεῖ*).*

Ο ΓΥΙΟΣ ΤΟΥ ΡΑ-
ΚΟΣΥΛΛΕΚΤΟΥ,
(*παίρνοντας τὸ στρεῖ-
δι*).—*Καὶ τώρα ἄς τρέ-
ξουμε νὰ δώσουμε τὴν
προικὴ τῆς σὲν ὀρφανή.*

ΤΡΙΤΗ ΠΡΑΞΙΣ
Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΕΥ-
ΤΥΧΙΑΣ

(*Η σκηνή παριστάνει
τὴν καλύβα τῶν ρακοσυλλεκτῶν*).

Ο ΓΥΙΟΣ ΤΟΥ ΡΑΚΟΣΥΛΛΕ-
ΚΤΟΥ.—*Φτωχή κ' ἀγαπημένη ὀρφα-
νή !... Τὴν ἡμέρα πού σὰς ξαναφέρα
τὸ μαργαριτοφόρο στρεῖδι, μοῦ ὑπο-
σχέθηκετε ὅτι θά γίνετε γυναίκα μου
ἂν κατορθώσω ν' ἀνοίξω τὸ κατωμα-
μένο του κογχύλια.*

Η ΟΡΦΑΝΗ.—*Ναί, τὴν ἡμέρα αὐ-
τὴ θά γίνωμι εὐτυχισμένη ! Μὰ νὰ,
ἔχουν περάσει ἔξη μῆνες ἀφότου
τὸ στρεῖδι βρέθηκε ἐδῶ καὶ δὲν κατορ-
θώσατε ἀκόμη νὰ τὸ ἀνοίξετε...*

Ο ΓΥΙΟΣ ΤΟΥ ΡΑΚΟΣΥΛΛΕ-
ΚΤΟΥ.—*"Αλλοίμονο, ναί ! "Ο φτωχὸς
μου πατέρας πέθανε ὅσοτε ἀπ' τὴς τρυ-
φερὰς προσευχῶν πού κατέβαλε γιά
νὰνοίξῃ τὸ θανατηφόρο αὐτὸ στρεῖδι.*

"Ὅσο γιά μένα τοῦ κόκου ψάχνω νὰ βρῶ
ἓνα τρόπο γιά νὰ τὸ ἀνοίξω... (*Χασμου-
ριέται*). Δὲν βρίσκω τίποτε... Κουρά-
στηκα πειὰ. (*Χασμουριέται πάλι*). "Α-
πὸ ἡδονὰ πειὰ καὶ ἐγκαταλείπει τὴν προ-
σπάθειά μου. (*Χασμουριέται*). "Αχ !
κατωμαμένο στρεῖδι ! φέρνεις τὴν δυ-
στυχία σὲ ὅσους σὲ πλησιάζουν...

Η ΟΡΦΑΝΗ.—*"Ω! Θαύμα !... Κυ-
τάχτε !... Τὸ στρεῖδι ἀνοίγει μόνο
του... Νὰ, τὸ πολύτιμο μαργαριτάρι
φαίνεται σὲν βάθος του... Ἐίμαστε
πλούσιοι !... Ὅθ παντρευτοῦμε... Μὰ
πῶς ἔγινε αὐτὸ τὸ θαῦμα ;*

Ο ΓΥΙΟΣ ΤΟΥ ΡΑΚΟΣΥΛΛΕ-
ΚΤΟΥ.—*Δὲν εἶνε θαῦμα... Καταλα-
βαίνω τί ἔγινε... "Εξαναγνέμενος καθὼς
εἶμαι ἀπὸ τὴν αἰπνία, χασμουρήθηκα.
ἔνῳ σὰς μιλούσα, πολλὰς φορές... Τὸ
χασμουρήμα, καθὼς θά ἔξερετε, εἶνε με-
ταδοτικό... Τὸ στρεῖδι λοιπὸν δὲν ὑπό-
ρεσε ν' ἀνταστή καὶ χασμουρήθηκε
κ' αὐτὸ, ἀνοίγοντας διάπλατα... Τώρα
τὸ μαργαριτάρι εἶνε πειὰ δικό σου
καὶ σὺ γίνεσαι δική μου. (*Πέρνει τὴν
ἀγκαλιά της καὶ συγχρόνως... πέφτει
καὶ ἡ αὐλαία*).*

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΩΝ ΓΕΙΤΟΝΩΝ ΜΑΣ
ΟΙ ΣΕΡΒΟΙ ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

Καλὴ εἶνε ἡ γυναίκα ἐκεῖνη πού δὲν
ἔχει γλώσσα.

—*Μονάχα ἐκεῖνη πού δὲν θ' ἀκούσῃ
ἡ γυναίκα, δὲν θά τὸ ξαναπῇ σ' ἄλ-
λον.*

—*Κάθε γυναίκα σέρνει μαζὺ της κ'
ἓνα σακκουλάκι γεμάτο δάκρυα.*

—*"Η γυναίκα καταφεύγει σὲ δά-
κρυα, ὅπως ὁ κλέπτης σὲν ψεύτικο
δρόμο.*

—*"Η γυναίκα γελᾷ ὅταν μπορῇ καὶ
κλαίει ὅταν θέλῃ.*

—*Νὰ παντρευτῇται κανεὶς νέος, εἶνε
πολύ σοφός. Νὰ παντρευτῇται κανεὶς γέ-
ρος, εἶνε πολὺ ἀργά.*

—*"Η γυναίκες, τὰ παιδιά καὶ τὰ
σκυλιὰ θέλουν ξύλο.*

—*"Η γυναίκες εἶνε σὰν τὰ λουλού-
δια. "Άλλες ἐνδιώζουν κ' ἄλλες βρω-
μοῦνε.*

—*Δὲν ἵπταται σὲν κόσμο ὠραῖο
πρόγυμα ἀπὸ καλὴ νοικοκυρά, νε-
ρὸ τῆς βρύσης καὶ πούλι πού κελαι-
δεῖ.*

—*Τὴν Παρασκευή ἡ γυναίκα μοῦ
φαίνεται ἡ ὠραία τὴν ὠραίων, τὸ Σάβ-
βατο ἡ βασιλισσα τῶν βασιλισσῶν καὶ
τὴν Κυριακὴ ὠρατὴ τὴν περιουσία ἔχει.*

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

—*Τί τὰ θέλεις, ὅσο καὶ νὰ μὴν
εἶμαι πορηλικός, τὸν ἀριθμὸ 13 τὸν
ἔχω γι' ἀνάποδο.*

—*Πατέρι ;*

—*Πατέρι χθὲς ἔφαγα δέκα τρεῖς ντολ-
μάδες καὶ σήμερὰ μοῦ πονεῖ τὸ στο-
μάχι...*

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο γιατρός "Α-
μορὸς ἔπλεξε σιγά-
σιγὰ σὲν δωμάτιο
τῆς ἄρρωστης. "Α-
νέμεσα ἀπὸ τὴς
μειοστραβήγμενες
κορτίνες τοῦ πα-
ρῶρου ὁ ἥλιος
ἐμπνεῖ καὶ περιέβαλλε μ' ἓνα φω-
τοστέφανο τὸ χλωμό πρόσωπο τῆς
νέας γυναίκας, πού βρισκόταν ἐκπλω-
μένη σὲν κρεβάτι. Κοντὰ της, κεν-
τώντας σιωπηλῶς, μιὰ νοσοκόμα, κα-
θόταν σὲ μιὰ πολυθρόνα.

—*Λοιπόν; ρώτησε ὁ γιατρός σιγὰ.*

—*"Ο καθήκον τῆς ἡλίας, ἀπάντησε
ἡ νοσοκόμα, καὶ ἔβλεπε μὲ προσοχή
τὴν κυρία Τσερέζ.*

—*Τί εἶπες ;*

—*Εἶπες ὅτι δὲν ὑπάρχει πειὰ καμ-
μιὰ ἐλπίδα σωτηρίας... Ὅθ ζήσῃ μόνο
λίγες ὥρες ἀκόμη...*

—*Καὶ ὅμως ἡ ἐγγεγραμμένη ἐπέτρε-
ψε ὁ γιατρός.*

—*Ναί, ἀλλ' ἔγινε πολὺ ἀργά...*

—*Ο νέος γιατρός γύρισε γιά μιὰ
στιγμὴ ἀλλοῦ τὸ κεφάλι του, γιά νὰ
κροῖ τὴν ταραχή του. "Υστερὰ, σὲ
λίγο, προσπαθώντας νὰ δώσῃ ἓνα
ἥρεμο τόνο σὲ τὴν φωνή του, εἶπε :*

—*Ἀδεσπῆ ! "Αν ἔχετε ἐργασία
ἄλλου, μὴ στενοχωριστε ! Πηγαί-
νετε... "Εγὼ μπορῶ νὰ μείνω ἐδῶ...
Θέλω νὰ ἴδω τὸν κύριο Τσερέζ... Ὅθ
ἔλθῃ σὲ λίγον...*

—*Ἡ νοσοκόμα ἔπλεξε τὸ ἐργαστήρι-
ο τῆς κ' ἔδωκε ἔξω. Μόλις ὁ γιατρός
βρέθηκε μόνος, ἔπρεπε σὰν μισοπεθα-
νὸς ἀπάνω σὲν πολυθρόνα, ἔβαλε
τὸ χέρι του σὲν μέτωπό του καὶ κτύ-
πησε τὸ κρεβάτι, ὅπου πέθαινε σιγὰ
σιγὰ, χωρὶς νὰ τὸ καταλαβαίνει, ἡ
γυναίκα πού τόσο τὴν εἶχε ἀγαπήσει !*

—*Ἀλήθεια λοιπόν ; "Ἦσαν αὐτὴ ἡ
Τσερέζ ; "Η ὥραση καὶ γεμάτη ὁ
γιατρός ἐκεῖνη κοπέλλα ; Πῶς ἔγινε τῶ-
ρα ἔτσι, ἓνα ἄδυνάτο, μικρὸ πλάσμα-
τάκι, ἀναιμικὸ ἀπὸ τοὺς πόνους. Ὁ
καιρὸς μ' ἓνα χλωμό ἐτοιμοθάνατο κο-
νιτάκι ; "Η ἀναπνοή της εἶχε γίνει
ποσὶ ἄδύνατη, τόσο ἀνεπαίσθητη, ὥ-
στε τὸ στήθος της δὲν ἀναδύκωνε
πειὰ τὰ σεντόνια πού τὸ σκεπάζαν.*

—*Τὰ κλειστά της βλέφαρα, μελαινά
σμένα, σκεπάζαν τὰ μεγάλα γαλανά
τῆς μάτια, πού ἦσαν τόσο ὠραία
ἄλλοτε. Τὰ χεῖρά της, ἀπλωμένα σὰν
διχαρὴν, τόσον ἦσαν ἐξουαντισμένα...
Καὶ τὰ ὀμορφὰ της χεῖρὲς μαλλιά,
πού ἔλαμπαν σὰν τὸ χρυσάφι, δὲν
ἐφαίνοντο καθόλου ! "Ἦνα ἄσπρο καὶ
δαμένο γύρω σὲν μέτωπό της, ἔκρυ-
βε τοὺς χρυσοὺς τῆς βοστρύχους. Σὲ
δύο χρόνια μέσα ἡ τόσο ὠμορφὴ Τσε-
ρέζ εἶχε γίνει ἀνυπόστατη ! Πόλιν ἀπὸ
δύο χρόνια ἦταν μιὰ κοπέλλα, γεμά-
τη ζωὴ καὶ εὐθυμία καὶ τώρα ἦταν
μιὰ γυναίκα ἐτοιμοθάνατη, χωρὶς φωνή,
χωρὶς βλέμμα, χωρὶς καρδιά κί-
νησι καὶ χωρὶς ἀντίληψη !*

—*Ο "Ιάκωβος "Αμορὸς καὶ ἡ Τσερέζ,
Ζεζὸ ἦσαν παιδικὸ φίλοι. "Απὸ μιὰ
κορὴ εἶχαν ἀγαπήσει καὶ ἐπλάθαν ὡ-
ραία ὄνειρα γιά τὸ μέλλον. "Ο "Ιά-
κωβος, ἀφοῦ τελείωσε τὴς σπουδὲς
του καὶ πῆρε τὸ διπλῶμά του, πῆγε*

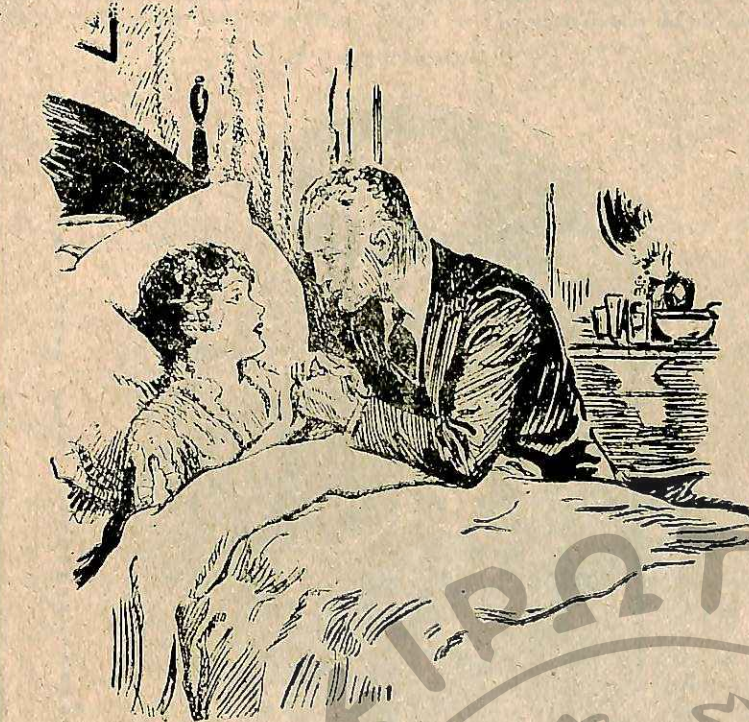
καὶ ζήτησε τὴν Τσερέζ ἀπὸ τοὺς γο-
νεῖς της. "Αλλά, τί ἀνέλιπτε ! Τὸ
τὴν ἀρνήθηκαν ! Καὶ γιὰτί ; Γιατί ἐ-
κεῖνη ἦταν πλούσια καὶ αὐτὸς φτω-
χός ! Κεραινωμένος ἀπὸ τὴ λύπη καὶ
τὴν ἀπογοήτευσιν, ὁ δυστυχισμένος
νέος, ἔπλεξε πειὰ νὰ πηγαίνει σὲ
σπίτι τῆς Τσερέζ. "Η μόνη του πα-
ρηγοριά ἦταν ἡ ἐπιστήμη του. "Α-
φοσιώθηκε δολοφονία σ' αὐτὴν καί,
σιγὰ-σιγὰ, ἡ μυστικὴ του πληγὴ ἄρ-
χισε νὰ ἐπουλώνεται. Μιὰ μέρα ἔ-
μαθε ξαφνικὰ ὅτι ἡ Τσερέζ παντρεῖ-
τηκε μὲ τὸν κύριο Τσερέζ, ἓνα πλού-
σιο ἐπιχειρηματία ἀκριβὰ ἡλικιω-
μένο.

—*Δύο χρόνια εἶχαν περάσει ἀπὸ
τότε...*

—*Καὶ νὰ, τώρα, πού τόσο ξαφνικὰ,
τόσο ἀνέλπιστα, εἶχε ξαννοῖσει τὴν
Τσερέζ... "Αλλ' ὑπὸ ποίε συνθήκες !*

—*Ὅχι ! τῆς ἀπάντησε, ἀλλὰ πρέ-
πει νὰ προσέχετε πολὺ. Νὰ μὴν κου-
ράσετε καθόλου !*

—*"Η νέα γυναίκα κατὰλαβε ἀπὸ τὰ
βλέμματά του τὴ σκληρὴ ἀλήθεια*

—*Σὰς ἀγαπῶ πάντα κ' εἶμαι εὐτυχισμένη πού σὰς τὸ λέω...*

—*Τὴν ἔφεραν μιὰ μέσα ἄρρωστη βα-
ρεὶα σὲν νοσοκομεῖο, ὅπου ὑπηρετοῦ-
σε ὡς βοηθὸς ἐνὸς διασημοῦ ἐπιστήμ-
νου. Φτωχὴ Τσερέζ ! "Ἐπαισε ἀπὸ
μιὰ ἀρρώστεια σχεδὸν ἀσπληνική καὶ
ἦταν σχεδὸν ἐτοιμοθάνατη ! "Ἐ-
πρεπε νὰ ὑποστῇ ἀμέσως ἐγγεγραμ-
σι καὶ ὁ "Ιάκωβος ἦταν ὑπερβασμένος
νὰ παραστῇ κατὰ τὴν ὥρα τῆς ἐγγε-
ρίσεως ! "Ἐπὶ τρεῖς ἡμέρες ἡ Τσερέζ
ἦταν βουβισμένη σὲ λήθαργο. "Ο "Ιά-
κωβος κάθε τόσο πῆγαινε νὰ ἴδῃ πῶς
δὲν σιγᾷ πῶς δὲν πόνεσα πολὺ.*

—*Καὶ τώρα μάθαινε ἀπὸ τὰ
χεῖρά τῆς νοσοκόμας ὅτι ἡ ἀγαπη-
μένη του δὲν θά ζῶσε πειὰ ἀπὸ λί-
γες ὥρες μόνο !*

—*Μόνος τώρα μέσα σὲν κάμαρὰ αὐ-
τῇ τοῦ νοσοκομείου, ἀντίκειτο σὲν ἀνι-
κτὸ σὰν πτώμα κομμι, ἄρρητος ν' ἀ-
ναπολῇ ὅλα τὰ περασμένα... Καὶ ἡ
πληγὴ τῆς καρδιάς του ἄρχισε νὰ μα-
τώνῃ πάλιν...*

—*Τὰ κλεισμένα βλέφαρα, ἀνοίξαν
σιγὰ-σιγὰ, τὰ γαλανά μάτια κτύπη-
σαν ἀπὸ τὴν ἀντίληψιν...*

—*Ὁ νέος σκωθῆκε ἀμέσως καὶ
πλησίασε τὴν ἄρρωστη. "Η καρδιά
του χτυποῦσε τόσο δυνατὰ, πού νό-
μιζε πῶς θά σπᾶσῃ.*

—*Ναί, ψιθύρισε... Ἐίμαι ἐγὼ.*

—*Τσερέζ ! "Αλλά, σιωπὴ ! Δὲν πρέ-
πει νὰ μιλάτε !*

Η ΖΩΗ ΜΙΑΣ ΑΓΙΑΣ

Η ΩΡΑΙΑ ΡΩΜΑΙΑ
ΕΥΓΕΝΙΑ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου).

Η Μελανία τάχα χαμένη.

Ήταν τόσο άρροπο, τόσο καταπληκτικό αυτό που της συνέβαινε, ώστε είχε χάσει όλη της την ετοιμότητα, όλη της την καπατσούνη.

Από πού ξεφύτωσε ο άσκητής αυτός, ο τόσο παράδοξος και τόσο αλλόκοτος;

Και πώς ήξερε αυτό το ισχυρό γεγονός ότι γινόταν στην καρδιά της; Ο άσκητής σαν να μάντευε τις σκέψεις της, της είπε:

— Έρχομαι από μακριά. Την αυγή θα συνεχίσω το δρόμο μου. Ωστόσο, ξέρε το... Ο δρόμος που ακολουθείς θα σ' οδηγήσει στον άφαντο. Από τη στιγμή που σε είδα, έμάντευα. Και ποτέ, ποτέ δεν μαντεύω στα χαμένα...

— Δεν έχεις δίκιο, πατέρα, ψιθύρισε δειλά η Μελανία.

— Μη βλαστημάς! Πώς ν' άμαρτήσης. Το ξέρω καλά...

— Κι' όμως, πατέρα, εδώ στο μοναστήρι δεν υπάρχουν παρά μόνο μοναχές.

Ο άσκητής γύρισε τα μάτια του προς το μέρος που ήταν το κελλί του ήγουμένου κι' έπειτα είπε στη Μελανία:

— Ναι... Έδώ δ' ε' ν' ο' π' α' ρ' χ' ο' υ' ν' α' ν' δ' ρ' ε' s, έξω από μένα. Μα σύ είσαι τυφλή και δεν βλέπεις. Το λάθος σου θα σε καταστρέψει...

Η Μελανία άρχισε να νευραϊζει. Πώς ξέρε; Ίσως ο γέρος άσκητής αυτός να υποψιάστηκε κάτι, βλέποντάς την τέτοια ώρα. Αυτό ήταν έλο...

— Έκανε κακά να χασμεράει μαζύ του.

— Έπρεπε να προλάβει τον Ευγένιο πριν κοιμηθώ...

Γι' αυτό προχώρησε στην πόρτα και βγήκε έξω.

Βγαίνοντας άκουσε τη στριγγιά φωνή του άσκητου να της λέει, σαν να την κυνηγούσε:

— Γυναίκα δαμονισμένη, αν δεν σβύσης τη φωτιά πούχεις μέσα σου, μια πιο μεγάλη φωτιά, φωτιά θεική, θα σε κάψει!

Η Μελανία επέταχνε το βήμα της για να μην ακούει.

Δίσχιζε την αλλή γρήγορα-γρήγορα, ανέβαινε στο υπόστεγο και τράβηξε σιγαναστατώντας προς το κελλί του Ευγένιου.

Ήταν πειά αποφασισμένη για όλα. Ωστόσο, μπρός στην πόρτα του ήγουμένου κοινοστάθηκε. Της είχε πιαστεί η αναπνοή, σαν νάχε κάνει μακρινό δρόμο.

Η καρδιά της χτυπούσε τώρα μέσα στο στήθος της.

Δέν πολυόσσε να σηκώσει το χέρι της και να χτυπήσει.

Εκείνο που ποθούσε τόσο πρό ολίγου ακόμη, την τρώαζε τώρα, την αναστάτωνε.

Για μια στιγμή σκέφτηκε να γυρίσει πίσω.

Μά τότε... "Αν το έκανε αυτό, θα βασανίζονταν σ' όλη της τη ζωή."

Ο πόνος της θάμνε κλεισμένος μέσα της χρόνια, μεγάλωμένος, ανικανοποίητος.

Ο έρωτάς της θα την σκότωνε ή θα την έκανε να παραφρονήσει.

Γι' αυτό έσφιξε τα δόντια της, κύτταζε ψηλά τον αστροκέντητο ουρανό.

Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΜΑΣ

Ο 'Αλέξ. Δουμάς (υιός)

σανό και πήρε τη μοιραία απόφαση.

— Έπρεπε να χτυπήσει...

— Έπρεπε να τελειώσει...

Αφουγκράστηκε για μια στιγμή άκουσε από μέσα κάτι σαν ψιθύρισμα διαβάσματος ή προσευχής. Ο Ευγένιος δέν κοιμόταν ασφαλώς.

Σήκωσε τότε το χέρι της και χτύπησε την πόρτα δυο φορές με δειλία. Χτύπησε και περιμένε... Από μέσα το ψιθύρισμα σταμάτησε ξαφνικά.

Ο Ευγένιος είχε ακούσει φαίνεται το χτύπημα, μά δίσταζε, μην ξέροντας αν άκουσε καλά ή αν παράκουσε.

Ποιός μπορούσε νά'ναι άλλωστε τέτοια ώρα; Ο 'Υάκινθος κι' ο Πρω-ναγύπτης έλαφρά την πόρτα.

Αυτή τη φορά ο Ευγένιος δέν ρώτησε να μάθη ποιος ε'νε. Η Μελανία τον άκουσε να τραβάει το σύρτη της πόρτας του.

— Έπειτα ή πόρτα άνοιξε και βρέθηκαν ο ένας μπροστά στον άλλο, ξαφνισμένοι κι' οι δυο, κι' άλλοι.

Ο Ευγένιος κύτταζε τη Μελανία γεμάτος έκπληξη. Περιμένε φαίνεται να του μιλήσει, να του εξηγήσει, μά βλέποντάς την να σωπαίνει, τη ρώτησε με φωνή απαλή, μά και γεμάτη άπορία:

— Τι σου συμβαίνει, αδελφή; Τι τρέχει;

Η Μελανία χλωμή από την ταραχή της, τρέποντας ολόκληρη, νιώθοντας την καρδιά της να χτυπάει σαν το σφυρί στ' άκονι, τάχα χαμένη.

— "Ήθελε, το ήθελε πολύ, να μιλήσει, μά δέν μπορούσε... Κύτταζε μόνον τον Ευγένιο, τον κύτταζε μ' ένα βλέμμα παρακλητικό, γεμάτο από ικεσία, σαν νάθελε με το βλέμμα αυτό να του δώσει να καταλάβει, ότι συνέβαινε στην καρδιά της."

Ο Ευγένιος όμως ήταν αδύνατον να καταλάβει, αδύνατον να μαντέψει, αδύνατον να υποψιαστεί το τρομερό μυστικό της.

Κατάλαβε μονάχα πως κάτι το εξαιρετικό συνέβαινε στην νεαρή αυτή μοναχή και της είπε γλυκά:

— Έλστε μέσα, αδελφή. Περάστε μέσα να καθίστε και να μου πείτε τί σας συμβαίνει...

Η Μελανία πήρε θάρρος. — Άρχισε να ελπίζει.

Προχώρησε και μπήκε στο κελλί του ήγουμένου. Εκεί στάθηκε όρθη και περιμένε να χαμηλωμένο το κεφάλι...

Ο Ευγένιος είχε δει κατ' επανάληψη τη Μελανία. Ήξερε πως ήταν ή πιο νέα απ' όλες τις μοναχές και ή πιο όμορφη. Μά τώρα για πρώτη φορά πρόσεξε καλά-καλά την όμορφη αυτή.

Κι' ενώ ο Ευγένιος την κυττούσε προσεκτικά, σκέφτηκε ξαφνικά τον εαυτό του, το φύλο του, την εποχή που ήταν κι' αυτός μια άρχοντομαθή μένη κόρη, μια γυναίκα...

Τι κρύβει καμιά φορά το ρόσο! Ποιός ήξερε το μυστικό του Ευγένιου; Μά και ποιός μπορούσε να ξέρει τι μυστικά έκρυβε στην ψυχή της ή νεαρή αυτή μοναχή, ή μελαγχρινή Μελανία;...

Ο Ευγένιος έκανε μια απότομη κίνηση, σαν νάθελε να διώξει τις σκέψεις αυτές από το μυαλό του και είπε στη Μελανία:

(Ακολουθεί).

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΟΤΤΟ ΚΑΙΝΙΓΚ

ΤΟ ΧΩΡΙΣΜΕΝΟ ΑΝΔΡΟΓΥΝΟ

Ο φίλος μου Γιοχάνες ήταν χωρισμένος με τη γυναίκα του και είχε να τη δει από τότε που χώρισαν. Προχθές όμως ο φίλος μου ήλθε στο δωμάτιό μου και μου είπε άμεσως μετά την "ακαλήμερα" του:

— Ξέρεις, συνάντησα τη Σόνια!

Δέν του άπάντησα τίποτε, άφροντάς τον να εξακολουθήσει ή να σταματήσει αυτό. Ποτέ δέν έδειξα περησφονηθεί με άκοστή έκπληξη, γιατί ήξερα πως οι δυο νεαροί σύζυγοι άγαπήθηκαν πολύ. Ο Γιοχάνες όμως φαίνεται πως είχε έλθει επίτηδες για να μου διηγηθώ τη συνάντησή του με την τώως γυναίκα του.

— Ξέρεις, μου είπε, πώς από τότε που χωρίσαμε δέν είχα ξαναδεί καθόλου τη Σόνια. Χθές είχα πάρει το τραίνο για να πάω σε μια έξοχη. Έπειδή θα ταξίδευα άκοστή ώρα, άνοιξα ένα βιβλίο και βυθίστηκα στο διάβασμα, χωρίς να προσέχω καθόλου γύρω. Το τραίνο πέρασε έτσι άρκεστους σταθμούς, όταν σήκωσα επί τέλους τα μάτια μου από το βιβλίο.

Άγαπντέ μου φίλε, σε βεβαιώ ότ εκείνη τη στιγμή ή καρδιά μου έπαυε να χτυπά. Είδα μπροστά μου τη Σόνια!

Καθόταν άκριβώς απέναντί μου, και φαίνεται πως δέν είχε πολλή ώρα που είχε ανέβει στο τραίνο. Από την έκφρασή της κατάλαβα πως κι εκείνη είχε ταραχτεί επίσης βλέποντάς με. Απάντησε ώστόσο στο χαίρετί μου και με ρώτησε τυπικά:

— Πώς είσαι, Γιοχάνες;

— Έυχαριστώ, καλά, της είπα. Και σύ;

— Κι' εγώ καλά άπάντησε. Εύχαριστώ.

Ευσεβάσθησε μια άπείλειωτη σιωπή. Βασιάνικα το μυαλό μου, προσπαθώντας να βρω ένα θέμα για να πω κάτι. Στο τέλος εκείνη βρήκε την αιώνια διέξοδο.

— Ωραίος καιρός σήμερα, είπε. Δέν είναι;

Και μιλήσαμε για τον καιρό, για τις ζέστες. Γελάς; Μιλήσαμε έπειτα για τη μόδα, για τις έξοχες, για την τέχνη, για τα νέα της ημέρας. Το τραίνο έν τώ μεταξύ προχωρούσε. Στο τέλος, ο οδηγός άνήγγειλε ότι είχαμε φτάσει στον τελευταίο σταθμό. Κατεβήκαμε και σταθήκαμε άμυλητοι στη μέση του δρόμου.

— Έχεις να πς πούθενά; τη ρώτησα στο τέλος.

— Όχι, μου είπε. Ήλθα για ένα μικρόν περίπατο μονάχα.

— Μπορώ να σε συνοδεύσω τότε; επανέλαβα και επρόθεσα άμέσως. Φυσικά, αν δέν σε ένοχλώ, αν δέν πρόκειται να σου δημιουργήσω φασαρίες...

Η Σόνια κατάλαβε τον υπαινιγμό μου και κοκκίνισε έλαφρά, έτσι ώμορφα όπως την ήξερα να κοκκινίζει.

— Μη στενοχωρείσαι καθόλου γι' αυτό, μου είπε. Έμεινα ελεύθερη... Όύτε ξαναπαντρεύτηκα, ούτε έρωτευμένη είμαι.

— Κι' εγώ επίσης, είπε με μια άνευξηγητη βία.

Άρχισα να βαδίζουμε άνάμεσα στα μεγάλα δένδρα του πάρκου. Σιωπούσαμε και οι δυο μας επί πολλήν ώρα, βίτην, έξαφνα, σαν να υπήκουα σε μια ένδόμυχη μου περιέργεια, τη ρώτησα:

— Πώς τα πέρασες άπ' τον καιρό του χωρισμού μας;

— Έτσι κι' έτσι, μου άπάντησε. Ζώ και πάλι μαζύ με τους γονείς μου και βοηθώ τον μπαμπά στο γραφείο του, για να κάνω κάτι. Αυτό είναι έλο. Και σύ;

— Η ζωή μου ε'ναι γίνε πολύ μόνον από τότε, της είπα. Ζώ έντελώς, ξεμοναχισμένος. Η κυρά "Αννα" να με περιποιείται. Τη θυμάσαι την κυρά "Αννα";

— Πώς δέν τη θυμάσαι την καλή κυρά "Αννα! είπε εκείνη ζωηρά. Κοιμάται πάντα τόσο λαρειά;...

Θυμάσαι πόσην ήρα άναγκαζόμαστε να περιμένουμε στην πόρτα, όταν να μάς άνοίξει, όταν καμιά φορά γυρίζουμε άργά;

— Όσο ή Σόνια μιλούσε, εγώ την έκύτταζα... Ήταν πάντα ώμορφη, όπως και πρώτα. Μόνο τώρα ή έκφρασής του προσώπου της είχε γίνει σοβαρότερη και τα χαρακτηριστικά της είχαν πάρει κάπως ζωηρότερο τόνο, σαν να έννοιωσε κάποια κρυφή ολίψη. Αυτό μου έκανε μεγάλη έντύπωση και είπα χωρίς να γέλω:

— Γιατί λοιπόν να γίνουν όλα αυτά;

— Κι' εγώ σκέφτομαι πολύ συχνά το ίδιο, μου άπάντησε ή Σόνια με κάπως αλλαγμένη τη φωνή της. Και τότε άρχίζω να μαλώνω τον εαυτό μου...

— Όχι, όχι! τη διέκοψα ζωηρά. Γιατί τάχα τον εαυτό σου, Σόνια;

— Γιατί; έκανε εκείνη. Μά γιατί εγώ φταίω για ότι έγινε...

— Κι' εγώ, κι' εγώ έπαιξα! φώναξε.

— Όχι, εγώ μονάχα, επανέλαβε ή Σόνια. Σου είχα καταπείσει μυστήριο τη ζωή. Ήμουν ευσέβηστη, ζηλιάρα, ναι, πρό παντός ζηλιάρα. Μά σήμερα βλέπω ότι ή ζωή μου έχει γίνει άνυπόφορη πειά!

Καταλαβαίνεις, άγαπντέ μου φίλε, πόσο με συγκινούσαν αυτά της τα λόγια.

— Κρίνεις πολύ άδικα τον εαυτό σου, Σόνια, της είπα. Κι' εγώ επίσης έφταιξα συχνά. Και όμως θα μπορούσαμε ίσως...

— Αλήθεια; διέκοψε εκείνη ζωηρά. Αλήθεια, θα ήθελες...

— Ναι, άπάντησα, χωρίς να διστασω. Επί τέλους τα πράγματα δέν έπληραν και τόση οξύτητα μεταξύ μας. Κι' έπειτα, δέν είχαμε μονάχα σκηνές και φιλονεικίες, Σόνια. Είχαμε και ώρες εύτυχισμένες, τις όποιες, όταν θυμάμαι τώρα...

— Άκριβώς όπως κι' εγώ, είπε η Σόνια. Έτσι λοιπόν τα θυμάσαι τα περασμένα;

Και άρχισα να μιλάω για τα περασμένα, για τις γιορτές, μας, τους πεσιπάτους μας, τις έκδρομές μας. Θυμήθηκα και ένα δυστύχημα που είχαμε πάθει κάποτε και που παρ' όλίγον να μάς στοίχιζε πολύ άκριβά.

— Α! το θυμάσαι! έκανε ή Σόνια. Το θυμάσαι;...

Δέν πιστεύω τους θεούς σου. Δέν τους πιστεύω... Μά παρ' όλα αυτά σ' άγαπώ... Από τότε που χωρίσαμε δέν γνώρισα ούτε μια στιγμή εύτυχίας... Ήμουν τόσο δυστυχισμένη... τόσο δυστυχισμένη! Γι' αυτό θα ξαναβρω πάλι κοντά σου, έρω κι' αν πρόκειται να μου κλέψης τα ίδια... Έσύ θα κατεσθώνης με τα ψεύτικα λόγια σου να μου δίνης την εύτυχία... και την άγάπη!

Καθώς άκουσα τα λόγια της αυτής, μεθυμένος από άγάπη, αν και βρισκόμαστε στο δρόμο, την έσφιξε στην άγκαλιά μου και τη φίλησα με λατρεία...

— Έτσι, φίλε μου, μου είπε τελειώνοντας ο Γιοχάνες, ξαναβάρη τη Σόνια, την έαναπνέει κοντά μου στο σπίτι μου κι' ή αλήθεια είναι ότι δέν είμαι καθόλου δυσχεστερημένος γι' αυτό...

— Ό, ναι! Το ξέρω! είπε εξαγριωμένη.

Είχα κατάλαβε και δοκίμασα να αλλάξω συζήτηση. Μά ήταν άργα πειά.

— Ναι, ναι, εξακολουθώ ή Σόνια. Την ίδια μέρα κίδρας είχες άρχίσει να κλέβεις κόρτες αυτής της ώρας! Ελένη! Μπρός στα μάτια μου κλάψα! Μή θες λήσες να μου δικαιολογήσεις, μή μου πής ψέμματα! Δέν ήμουν δά και τυφλή. Είχα ήδη καθαρά, πως συννοούσασα θανατάς μαζύ της με τα βλέμματα!

— Μά, Σόνια!...

— Α! βέβαια, εξακολούθησε άσυγκράτη.

— Η γυναίκες πλάστηκαν για να περιμένουν, ν' άκούης και να υποκύπτουν.

— Το χαμόγελο στα γορταία ένε τόσο γλυκό, έρω κι' ο ήλιος στο χερί μου.

— Να είναι κανείς άπλός και καλός φαίνεται τόσο εύκολο και όμως είναι τόσο σπάνιο.

— Όχι, ναι! Το ξέρω! είπε εξαγριωμένη.

Είχα κατάλαβε και δοκίμασα να αλλάξω συζήτηση. Μά ήταν άργα πειά.

— Ναι, ναι, εξακολουθώ ή Σόνια. Την ίδια μέρα κίδρας είχες άρχίσει να κλέβεις κόρτες αυτής της ώρας! Ελένη! Μπρός στα μάτια μου κλάψα! Μή θες λήσες να μου δικαιολογήσεις, μή μου πής ψέμματα! Δέν ήμουν δά και τυφλή. Είχα ήδη καθαρά, πως συννοούσασα θανατάς μαζύ της με τα βλέμματα!

— Μά, Σόνια!...

— Α! βέβαια, εξακολούθησε άσυγκράτη.

— Η γυναίκες πλάστηκαν για να περιμένουν, ν' άκούης και να υποκύπτουν.

— Το χαμόγελο στα γορταία ένε τόσο γλυκό, έρω κι' ο ήλιος στο χερί μου.

— Να είναι κανείς άπλός και καλός φαίνεται τόσο εύκολο και όμως είναι τόσο σπάνιο.

— Όχι, ναι! Το ξέρω! είπε εξαγριωμένη.

Είχα κατάλαβε και δοκίμασα να αλλάξω συζήτηση. Μά ήταν άργα πειά.

— Ναι, ναι, εξακολουθώ ή Σόνια. Την ίδια μέρα κίδρας είχες άρχίσει να κλέβεις κόρτες αυτής της ώρας! Ελένη! Μπρός στα μάτια μου κλάψα! Μή θες λήσες να μου δικαιολογήσεις, μή μου πής ψέμματα! Δέν ήμουν δά και τυφλή. Είχα ήδη καθαρά, πως συννοούσασα θανατάς μαζύ της με τα βλέμματα!

— Μά, Σόνια!...

— Α! βέβαια, εξακολούθησε άσυγκράτη.

Καταλαβαίνεις, άγαπντέ μου φίλε, πόσο με συγκινούσαν αυτά της τα λόγια.

— Κρίνεις πολύ άδικα τον εαυτό σου, Σόνια, της είπα. Κι' εγώ επίσης έφταιξα συχνά. Και όμως θα μπορούσαμε ίσως...

— Αλήθεια; διέκοψε εκείνη ζωηρά. Αλήθεια, θα ήθελες...

— Ναι, άπάντησα, χωρίς να διστασω. Επί τέλους τα πράγματα δέν έπληραν και τόση οξύτητα μεταξύ μας. Κι' έπειτα, δέν είχαμε μονάχα σκηνές και φιλονεικίες, Σόνια. Είχαμε και ώρες εύτυχισμένες, τις όποιες, όταν θυμάμαι τώρα...

— Άκριβώς όπως κι' εγώ, είπε η Σόνια. Έτσι λοιπόν τα θυμάσαι τα περασμένα;

Και άρχισα να μιλάω για τα περασμένα, για τις γιορτές, μας, τους πεσιπάτους μας, τις έκδρομές μας. Θυμήθηκα και ένα δυστύχημα που είχαμε πάθει κάποτε και που παρ' όλίγον να μάς στοίχιζε πολύ άκριβά.

— Α! το θυμάσαι! έκανε ή Σόνια. Το θυμάσαι;...

Δέν πιστεύω τους θεούς σου. Δέν τους πιστεύω... Μά παρ' όλα αυτά σ' άγαπώ... Από τότε που χωρίσαμε δέν γνώρισα ούτε μια στιγμή εύτυχίας... Ήμουν τόσο δυστυχισμένη... τόσο δυστυχισμένη! Γι' αυτό θα ξαναβρω πάλι κοντά σου, έρω κι' αν πρόκειται να μου κλέψης τα ίδια... Έσύ θα κατεσθώνης με τα ψεύτικα λόγια σου να μου δίνης την εύτυχία... και την άγάπη!

Καθώς άκουσα τα λόγια της αυτής, μεθυμένος από άγάπη, αν και βρισκόμαστε στο δρόμο, την έσφιξε στην άγκαλιά μου και τη φίλησα με λατρεία...

— Έτσι, φίλε μου, μου είπε τελειώνοντας ο Γιοχάνες, ξαναβάρη τη Σόνια, την έαναπνέει κοντά μου στο σπίτι μου κι' ή αλήθεια είναι ότι δέν είμαι καθόλου δυσχεστερημένος γι' αυτό...

— Ό, ναι! Το ξέρω! είπε εξαγριωμένη.

Είχα κατάλαβε και δοκίμασα να αλλάξω συζήτηση. Μά ήταν άργα πειά.

— Ναι, ναι, εξακολουθώ ή Σόνια. Την ίδια μέρα κίδρας είχες άρχίσει να κλέβεις κόρτες αυτής της ώρας! Ελένη! Μπρός στα μάτια μου κλάψα! Μή θες λήσες να μου δικαιολογήσεις, μή μου πής ψέμματα! Δέν ήμουν δά και τυφλή. Είχα ήδη καθαρά, πως συννοούσασα θανατάς μαζύ της με τα βλέμματα!

— Μά, Σόνια!...

— Α! βέβαια, εξακολούθησε άσυγκράτη.

— Η γυναίκες πλάστηκαν για να περιμένουν, ν' άκούης και να υποκύπτουν.

— Το χαμόγελο στα γορταία ένε τόσο γλυκό, έρω κι' ο ήλιος στο χερί μου.

— Να είναι κανείς άπλός και καλός φαίνεται τόσο εύκολο και όμως είναι τόσο σπάνιο.

— Όχι, ναι! Το ξέρω! είπε εξαγριωμένη.

Είχα κατάλαβε και δοκίμασα να αλλάξω συζήτηση. Μά ήταν άργα πειά.

— Ναι, ναι, εξακολουθώ ή Σόνια. Την ίδια μέρα κίδρας είχες άρχίσει να κλέβεις κόρτες αυτής της ώρας! Ελένη! Μπρός στα μάτια μου κλάψα! Μή θες λήσες να μου δικαιολογήσεις, μή μου πής ψέμματα! Δέν ήμουν δά και τυφλή. Είχα ήδη καθαρά, πως συννοούσασα θανατάς μαζύ της με τα βλέμματα!

— Μά, Σόνια!...

— Α! βέβαια, εξακολούθησε άσυγκράτη.

— Η γυναίκες πλάστηκαν για να περιμένουν, ν' άκούης και να υποκύπτουν.

— Το χαμόγελο στα γορταία ένε τόσο γλυκό, έρω κι' ο ήλιος στο χερί μου.

— Να είναι κανείς άπλός και καλός φαίνεται τόσο εύκολο και όμως είναι τόσο σπάνιο.

— Όχι, ναι! Το ξέρω! είπε εξαγριωμένη.

Είχα κατάλαβε και δοκίμασα να αλλάξω συζήτηση. Μά ήταν άργα πειά.

— Ναι, ναι, εξακολουθώ ή Σόνια. Την ίδια μέρα κίδρας είχες άρχίσει να κλέβεις κόρτες αυτής της ώρας! Ελένη! Μπρός στα μάτια μου κλάψα! Μή θες λήσες να μου δικαιολογήσεις, μή μου πής ψέμματα! Δέν ήμουν δά και τυφλή. Είχα ήδη καθαρά, πως συννοούσασα θανατάς μαζύ της με τα βλέμματα!

— Μά, Σόνια!...

— Α! βέβαια, εξακολούθησε άσυγκράτη.

— Η γυναίκες πλάστηκαν για να περιμένουν, ν' άκούης και να υποκύπτουν.

— Το χαμόγελο στα γορταία ένε τόσο γλυκό, έρω κι' ο ήλιος στο χερί μου.

— Να είναι κανείς άπλός και καλός φαίνεται τόσο εύκολο και όμως είναι τόσο σπάνιο.

— Όχι, ναι! Το ξέρω! είπε εξαγριωμένη.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ΣΑΤΑΝΙΚΗ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΦΡΕΔΕΓΟΝΔΗ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου).

Ο Γιλπέρικος, ακούγοντας τα λόγια αυτά της Φρεδεγόνδης, ύψωσε και πειληρικά τη γροθιά του.

— Ω! σκοτώστε με, εξακολούθησε η ενοχουμένη, χωρίς να ταράχθη καθόλου. Δεν μ' ενδιαφέρει πια η ζωή. Θά μού προσφέρατε μάλιστα μεγάλη υπηρεσία, στέλνοντάς με στον Άλλον κόσμο. Έκεί τουλάχιστον δεν θά κλάω...

Τότε ο βασιλεύς, συγκατώντας με δυσκολία την όρμη του, άπομακρύνθηκε και βγήκε έξω.

Η σκηνή αυτή, την οποία διηγήθηκαμε, επανέλθη ακριβώς η ίδια, άλλες πέντε-έξι φορές, μέσα στο διάστημα ενός χρόνου.

Μά το χάκο ο βασιλεύς προσπαθούσε να κάνει πάλι δική του την ενοχουμένη του. Τίποτε δεν κατορθώθηκε. Ούτε η έκταση, ούτε τα πλούσια δώρα του, ούτε η βία έπειναν τόπο. Πότε σουρνόταν κλαίγοντας στα πόδια της Φρεδεγόνδης και ζητώντας την άγápη της. Πότε πάλι κυριευόταν από παροξυσμούς μανίας και τη χτυπούσε αλύπητα... Μια μέρα μάλιστα την έσπασε μισοπεσμένη απ' τις κλωτσιές. Μά όλα πήγαιναν χαμένα... Η όριζα ενοχουμένη εξακολούθησε πάντα να παραμένει αδιάφορη, απαθής, άσυγκίνητη απέναντί του...

Εν τώ μεταξύ όμως και η βασίλισσα Γκάλσβιν υπέφερε υπερβολικά. Τό σπαστικό ενδιαφέρον που της έδειξε στην άρχη η Φρεδεγόνδη δεν είχε βροσώσει πολλόν καιρό.

Σε λίγο, η ενοχουμένη πετώντας πια τη μάσκα, είχε κρυφά αποκαλύψει αντίπαλος της νεαρής βασίλισσας. Και επειδή ήλθε οι αδελφοί καταλάβαιναν ότι πραγματική βασίλισσα θά γινόταν και πάλι αυτή, έπαιναν να της προσφέρουν τις υπηρεσίες της, εγκαταλείποντας τη Γκάλσβιν.

Ο γέρος φιλοντιστής Μπραμπαντίν, για να φαίνεται ευχάριστος στη Φρεδεγόνδη, άνοιγαν, όταν η βασίλισσα τον προσκαλούσε να πηγαίνει κοντά της και να την διασκεδάξει με τους ήλους του όρχανου του.

Έπιστρεψε κι' ο μικρός Λανδέρικος, όσκιος έδλεπε τη βασίλισσα στους διαδρόμους των άνακτόρων, περνούσε κοντά της, χωρίς να τη χαιρετάει.

Τα πόδια της έφταναν μάλιστα σε λίγο σε τέτοιο σημείο, ώστε η Γκάλσβιν ποτέ μ'ηνες μετά τον τοκετό της, (ό οποίος έγινε σύμφωνα με τις εύρες του Γιλπέρικου, γιατί έγέννησε αγόρι), έζησε από το βασίλειό να της επιτρέψει να ξαναγορίσει στην πατρίδα της.

Ο Γιλπέρικος θά της έκανε ευχάριστος αυτή τη χάρη. Είχε βαρεθεί πια τη σύζυγό του, ή όποια,

κατά τη γνώμη του, δεν ήταν και τόσο νοσητική και ή όποια, εκτός των άλλων, είχε γίνει άφορη να μαλώσει με την ενοχουμένη του. Μά επιστρέφοντας τη Γκάλσβιν στον πατέρα της, έπρεπε να το έπιστρέψει και τους θησαυρούς, τους όποιους το είχε φέρει εκείνη ως προίκα.

Και ο Γιλπέρικος άγαπούσε μόνο να παίρνει, όχι όμως και να δίνει. Γι' αυτό ανέβαλε διαρκώς ν' άπαντήσει στην αίτηση της συζύγου του.

Η Γκάλσβιν όμως δεν έπεριμενε πολύ... Οι έξουτελισμοί στούς όποιους

Η νεαρή Ισπανίδα είχε ανρθώσει περήφανα το κεφάλι της, καθώς άπηθονε τα λόγια αυτά στο σύζυγό της.

Εκείνος συγκατάθεσε μια κίνηση όρρης, και φέρνοντας το χέρι της στα χείλη του, της άπάντησε γεμυγελώντας:

— Έχετε δικη, κυρία... Πρόκειται περί της τιμής σας και της τιμής μου. Γι' αυτό πρέπει να λάβω το ταχύτερο μια άπόφαση.

— Και τί άποφασίζετε, Μεγαλειότατε; ρώτησε η Γκάλσβιν με κρυφή αγωνία, γιατί αγαπούσε το βασίλειό

και της είχε με χαρά:

— Δε μού λές, ή Γκάλσβιν σ' έμπαρξει να μ' αγαπήσεις πάλι;

— Ναί, το άπάντησε εκείνη.

Τότε ο Γιλπέρικος, κυττάζοντας την στα μάτια, της είπε σοβαρά, τονίζοντας μια-μια τις λέξεις του:

— Και αν πθαναι ή Γκάλσβιν, τί θά έκανες εσύ;

Ακούγοντας τα λόγια αυτά του βασιλέως, ή Φρεδεγόνδη ένοιωσε ένα κύμα χαράς να την πλημμυρίζει ολοκληρή. Μά, κρύβοντας την, το άπάντησε με την ίδια αδιαφορία:

— Ω! Και τί θά κέρδιζα εγώ αν πθαναι ή Γκάλσβιν; Θά παντρευόσουν μια άλλη γυναίκα...

— Βέβαια, είπε ο Γιλπέρικος.

Και, χυμογελώντας πονηρά, έπρότειπε:

— Και αν αυτή ή γυναίκα ήσουν εσύ;

Ο Γιλπέρικος δεν είχε τελειώσει ακόμα τη φράση του και ή Φρεδεγόνδη όρμυγντας επάνω του, το έλκε τα χείλη της στο λαιμό του και άρχισε να γεμίζει το πρόσωπό του με φιλήματα...

Ο βασιλεύς, πλέοντας σε εύθυμη, θέλησε να της ανταποδώσει τα ίδια, μά ή Φρεδεγόνδη τραβήχτηκε άμέσως από κοντά του και το έπαι:

— Όχι! Θά σου ξαναδώσω την άγάπη μου, μ ο ν ά χ α σ τ α ν θ ά μ ο υ δ ε ί ξ η τ ή Γ κ ά λ σ β ι ν π ε θ α μ ε ν η !

Την επόμενη νύχτα, ή Γκάλσβιν, ή όποια είχε πλαγιάσει πρό όλίγης ώρας, είχε άρξισει ν' αποκοιμείται πια, όταν ένας έλαφρός όρρυος την έξόρνησε έξαφνα...

Άνοιξε τα μάτια της και περιέφερε τα βλέμμάτα της στο δωμάτιο που το φώτιζε το νυσταγμένο φως μιας μικρής λάμπας...

Μήπως είχε μπει ο βασιλεύς μέσα;

Όχι... Η Γκάλσβιν δεν είδε κανένα...

Αναστένανε έλαφρά και ξανάκλεισε τα βλέμμά της.

Σε λίγο είχε αποκοιμηθεί πάλι και έδλεπε ένα όνειρο, ένα γλυκό όνειρο άγάπης...

Καμιά είκοσι λεπτά έπέρασαν. Ο δολοφόνος—γιατί πράγματι ένας δολοφόνος είχε μπει μέσ' στο δωμάτιο, άφρησε το θύμα του ν' αποκοιμηθεί καλά αυτή τη φορά...

Έξαφνα ή βασίλισσα, νοιώθοντας μια περιέργη έντύπωση, που δεν μπορούσε να την καθορίσει ακριβώς, έμπηξε πάλι...

Στην άρχη φάνηκε στη Γκάλσβιν, ότι ένας έφάνηκε τη βασίλισσα, ότι ένας όγκος βροδ και συμπαγής έσ' ε-ε-ε δλόκληρο το κορμί της και το νε-φλί της...

Έλκε ν' ανοίξει τα μάτια της...

Κυριεύονταν από παροξυσμούς μανίας και τη χτυπούσε αλύπητα !...

την υπέβαλαν οι αδελφοί για να φάνομαι ευχάριστοι στην αντίληό της, πολλαπλασιαζόντουσαν καθημερινώς. Γι' αυτό, ένα πρωί, πήγε και βόηκε πάλι το σύζυγό της και το μίλησε με σταθερότερο τόνο αυτή τη φορά. Τον άπειλανε μάλιστα ότι θά σ' ανέφερε όλα στον πατέρα της, ό όποιος τότε θά ύπογραφε το Γιλπέρικο να τη σεβάσει.

— Πρέπει να φύγω ή πρέπει να μείνω; ρώτησε το βασίλειά τελειώνοντας. Έναι θά το άποφασιστέ αυτό... Μά βιασθήτε, γιατί, μά την πίστι μου, δεν ταιριάζει στην κόρη του βασιλέως της Ισπανίας να εξακολουθήσει να είνε παινήδι των ενοχουμένων σας και των αδελφών σας.

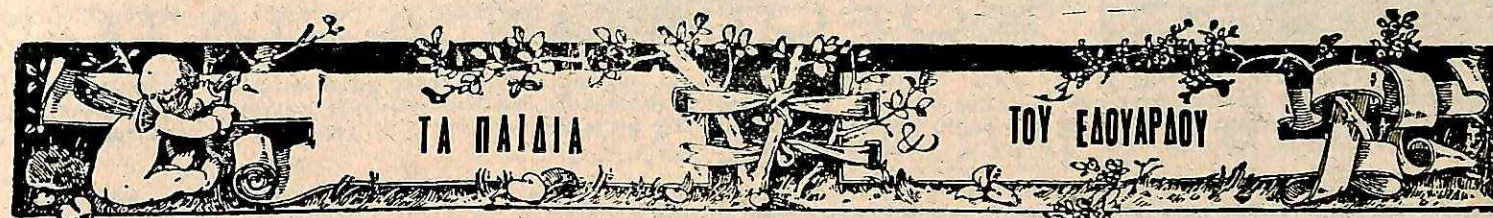
— Ακούστε τί θά κάνω, κυρία, της άπάντησε ο Γιλπέρικος. Θά διώξω τις ενοχουμένες μου... Θά τιμωρήσω τους αδελφούς που έδειξαν έλλειψη σεβασμού προς σας και σεις, ή βασίλισσα των Φράγκων, θά μείνετε κοντά μου, χωρίς να τη χαιρετάει.

— Πρέπει να φύγω ή πρέπει να μείνω; ρώτησε το βασίλειά τελειώνοντας. Έναι θά το άποφασιστέ αυτό... Μά βιασθήτε, γιατί, μά την πίστι μου, δεν ταιριάζει στην κόρη του βασιλέως της Ισπανίας να εξακολουθήσει να είνε παινήδι των ενοχουμένων σας και των αδελφών σας.

— Ακούστε τί θά κάνω, κυρία, της άπάντησε ο Γιλπέρικος. Θά διώξω τις ενοχουμένες μου... Θά τιμωρήσω τους αδελφούς που έδειξαν έλλειψη σεβασμού προς σας και σεις, ή βασίλισσα των Φράγκων, θά μείνετε κοντά μου, χωρίς να τη χαιρετάει.

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΟΥ ΑΝΤΡΙΕΝ ΒΕΛΥ

Η Βέρθα, ο Ζάν και ή Αίνα μόλις είχαν γυρίσει στο σπίτι. Όταν έλκεσαν πίσω τους την εξόρπητα, ή Αίνα, που ήταν έξη χρόνων, είπε στούς άλλους:

— Πάμε να πούμε καλημέρα τού μπαμπά;

Ο Ζάν, που ήταν όγτώ χρόνων, ρώτησε τότε με το βλέμμα την αδελφή του Βέρθα, που ήταν δώδεκα.

— Ο μπαμπάς εργάζεται αυτή την ώρα, άπάντησε εκείνη, και θά τον άνηγοχούσαμε. Πάμε καλύτερα έπάνω.

Ανέβηκαν δυο-δυο τα σκαλιά και κλείστηκαν σ' ένα δωμάτιο το τελευταίου πατωματος. Η Βέρθα πήρε ένα βιβλίο, ο Ζάν άρχισε να παίζει με τους παλινδρούς του και ή Αίνα έκπλώθηκε σ' έναν καναπέ και φαινόταν σαν να είχε βυθισθεί σε σκέψεις.

— Έπειτα από λίγη ώρα είπα: — Μά την άλλη, περπάσαμε πολύ ώρα στο άντικυρό σπίτι...

— Και φάγαμε σαν βασιληάδες, πρόσθεσε ο Ζάν.

— Η κυρία Δελπλάνς είνε πολύ καλή για μ'ας, είπε και ή Βέρθα, κόβοντας στη μέση το διάβασμά της. Κι' άναρωτιέμαι, τί ευχαρίστησι δοκιμάζει να μ'ας φωνάζει κάθε τόσο κοντά της...

— Μπα! έκανε ο Ζάν. Μ'ας φωνάζει γιατί ξέρει πως στενοχωριόμαστε εδώ μέσα.

— Δεν πρέπει να το λές αυτό, τον διέκοψε ή Βέρθα, σηκώνοντας τους ώμους περνοφρονητικά. Έμεις περνούμε πολύ όμορφα με την μπαμπά. Έγώ νομίζω ότι ή κυρία Δελπλάνς μ'ε φωνάζει στο σπίτι της γιατί έχει πολύ καλή καρδιά.

— Κι' εγώ νομίζω, είπε ή Αίνα, ότι, αν ή κυρία Δελπλάνς μ'ας παίρνη κοντά της, το κάνει γιατί αυτό τη διασκεδάσει.

— Δεν ξέρεις τί λές, Αίνα μου, τη διέκοψε ή Βέρθα, σηκώνοντας τους ώμους περνοφρονητικά. Έμεις περνούμε πολύ όμορφα με την μπαμπά. Έγώ νομίζω ότι ή κυρία Δελπλάνς μ'ε φωνάζει στο σπίτι της γιατί έχει πολύ καλή καρδιά.

— Κι' εγώ νομίζω, είπε ή Αίνα, ότι, αν ή κυρία Δελπλάνς μ'ας παίρνη κοντά της, το κάνει γιατί αυτό τη διασκεδάσει.

— Δεν ξέρεις τί λές, Αίνα μου, τη διέκοψε ή Βέρθα, σηκώνοντας τους ώμους περνοφρονητικά. Έμεις περνούμε πολύ όμορφα με την μπαμπά. Έγώ νομίζω ότι ή κυρία Δελπλάνς μ'ε φωνάζει στο σπίτι της γιατί έχει πολύ καλή καρδιά.

— Κι' εγώ νομίζω, είπε ή Αίνα, ότι, αν ή κυρία Δελπλάνς μ'ας παίρνη κοντά της, το κάνει γιατί αυτό τη διασκεδάσει.

— Δεν ξέρεις τί λές, Αίνα μου, τη διέκοψε ή Βέρθα, σηκώνοντας τους ώμους περνοφρονητικά. Έμεις περνούμε πολύ όμορφα με την μπαμπά. Έγώ νομίζω ότι ή κυρία Δελπλάνς μ'ε φωνάζει στο σπίτι της γιατί έχει πολύ καλή καρδιά.

— Κι' εγώ νομίζω, είπε ή Αίνα, ότι, αν ή κυρία Δελπλάνς μ'ας παίρνη κοντά της, το κάνει γιατί αυτό τη διασκεδάσει.

— Δεν ξέρεις τί λές, Αίνα μου, τη διέκοψε ή Βέρθα, σηκώνοντας τους ώμους περνοφρονητικά. Έμεις περνούμε πολύ όμορφα με την μπαμπά. Έγώ νομίζω ότι ή κυρία Δελπλάνς μ'ε φωνάζει στο σπίτι της γιατί έχει πολύ καλή καρδιά.

— Κι' εγώ νομίζω, είπε ή Αίνα, ότι, αν ή κυρία Δελπλάνς μ'ας παίρνη κοντά της, το κάνει γιατί αυτό τη διασκεδάσει.

— Δεν ξέρεις τί λές, Αίνα μου, τη διέκοψε ή Βέρθα, σηκώνοντας τους ώμους περνοφρονητικά. Έμεις περνούμε πολύ όμορφα με την μπαμπά. Έγώ νομίζω ότι ή κυρία Δελπλάνς μ'ε φωνάζει στο σπίτι της γιατί έχει πολύ καλή καρδιά.

— Κι' εγώ νομίζω, είπε ή Αίνα, ότι, αν ή κυρία Δελπλάνς μ'ας παίρνη κοντά της, το κάνει γιατί αυτό τη διασκεδάσει.

— Δεν ξέρεις τί λές, Αίνα μου, τη διέκοψε ή Βέρθα, σηκώνοντας τους ώμους περνοφρονητικά. Έμεις περνούμε πολύ όμορφα με την μπαμπά. Έγώ νομίζω ότι ή κυρία Δελπλάνς μ'ε φωνάζει στο σπίτι της γιατί έχει πολύ καλή καρδιά.

— Κι' εγώ νομίζω, είπε ή Αίνα, ότι, αν ή κυρία Δελπλάνς μ'ας παίρνη κοντά της, το κάνει γιατί αυτό τη διασκεδάσει.

— Δεν ξέρεις τί λές, Αίνα μου, τη διέκοψε ή Βέρθα, σηκώνοντας τους ώμους περνοφρονητικά. Έμεις περνούμε πολύ όμορφα με την μπαμπά. Έγώ νομίζω ότι ή κυρία Δελπλάνς μ'ε φωνάζει στο σπίτι της γιατί έχει πολύ καλή καρδιά.

— Κι' εγώ νομίζω, είπε ή Αίνα, ότι, αν ή κυρία Δελπλάνς μ'ας παίρνη κοντά της, το κάνει γιατί αυτό τη διασκεδάσει.

— Δεν ξέρεις τί λές, Αίνα μου, τη διέκοψε ή Βέρθα, σηκώνοντας τους ώμους περνοφρονητικά. Έμεις περνούμε πολύ όμορφα με την μπαμπά. Έγώ νομίζω ότι ή κυρία Δελπλάνς μ'ε φωνάζει στο σπίτι της γιατί έχει πολύ καλή καρδιά.

— Κι' εγώ νομίζω, είπε ή Αίνα, ότι, αν ή κυρία Δελπλάνς μ'ας παίρνη κοντά της, το κάνει γιατί αυτό τη διασκεδάσει.

— Δεν ξέρεις τί λές, Αίνα μου, τη διέκοψε ή Βέρθα, σηκώνοντας τους ώμους περνοφρονητικά. Έμεις περνούμε πολύ όμορφα με την μπαμπά. Έγώ νομίζω ότι ή κυρία Δελπλάνς μ'ε φωνάζει στο σπίτι της γιατί έχει πολύ καλή καρδιά.

— Αν θέλετε να σας πω τη γνώμη μου, είπε ή Βέρθα, ή κυρία Δελπλάνς είνε μια γυναίκα που αγαπά πολύ τα παιδιά.

— Έτσι; γιατί δεν έχει δική της...

— Μά ναί, ναί, αυτό είνε! φώναξε ή Αίνα. Τί σας λέω εγώ τόση ώρα; Και σε μ'ας πάλι: μ'ας άρέσει να πηγαίνουμε κοντά της, γιατί δεν έχουμε μητέρα...

— Έχουμε όμως έναν πατέρα που μ'ας αγαπά με όλη του την καρδιά, παρετήρησε ή Βέρθα.

— Μου φαίνεται πως δεν έχουμε να κάνουμε τίποτε άλλο, παρά να ρωτήσουμε τον καθένα τους χωριστά, είπε με πεποίθηση ή Αίνα.

— Α, όχι! έκανε ή Βέρθα. Έγώ, μια φορά, δεν θά τολμούσα να το

κυρία Δελπλάνς... Φαντάζεσαι πως ένας γάμος γίνεται έτσι, στα καλά καθούμενα;

— Και όμως θά ήταν το καλύτερο πράγμα για μ'ας!

— Αλήθεια, θά ήταν όραίο, είπε και ο Ζάν. Κι' αν ξέραμε τί έπρεπε να κάνουμε για να το καταφέρουμε!

— Είνε πολύ δύσκολο αυτό, παρετήρησε ή Βέρθα... Ναί, όσο το σκέφτεται κανείς... Θά ήταν αλήθεια όραίο! Μά με τέτοια πράγματα μονάχα μεγάλοι άνθρωποι καταπιάνονται.

— Μου φαίνεται πως δεν έχουμε να κάνουμε τίποτε άλλο, παρά να ρωτήσουμε τον καθένα τους χωριστά, είπε με πεποίθηση ή Αίνα.

— Α, όχι! έκανε ή Βέρθα. Έγώ, μια φορά, δεν θά τολμούσα να το

κυρία Δελπλάνς... Φαντάζεσαι πως ένας γάμος γίνεται έτσι, στα καλά καθούμενα;

— Και όμως θά ήταν το καλύτερο πράγμα για μ'ας!

— Αλήθεια, θά ήταν όραίο, είπε και ο Ζάν. Κι' αν ξέραμε τί έπρεπε να κάνουμε για να το καταφέρουμε!

— Είνε πολύ δύσκολο αυτό, παρετήρησε ή Βέρθα... Ναί, όσο το σκέφτεται κανείς... Θά ήταν αλήθεια όραίο! Μά με τέτοια πράγματα μονάχα μεγάλοι άνθρωποι καταπιάνονται.

— Μου φαίνεται πως δεν έχουμε να κάνουμε τίποτε άλλο, παρά να ρωτήσουμε τον καθένα τους χωριστά, είπε με πεποίθηση ή Αίνα.

— Α, όχι! έκανε ή Βέρθα. Έγώ, μια φορά, δεν θά τολμούσα να το

κυρία Δελπλάνς... Φαντάζεσαι πως ένας γάμος γίνεται έτσι, στα καλά καθούμενα;

— Και όμως θά ήταν το καλύτερο πράγμα για μ'ας!

— Αλήθεια, θά ήταν όραίο, είπε και ο Ζάν. Κι' αν ξέραμε τί έπρεπε να κάνουμε για να το καταφέρουμε!

— Είνε πολύ δύσκολο αυτό, παρετήρησε ή Βέρθα... Ναί, όσο το σκέφτεται κανείς... Θά ήταν αλήθεια όραίο! Μά με τέτοια πράγματα μονάχα μεγάλοι άνθρωποι καταπιάνονται.

— Μου φαίνεται πως δεν έχουμε να κάνουμε τίποτε άλλο, παρά να ρωτήσουμε τον καθένα τους χωριστά, είπε με πεποίθηση ή Αίνα.

— Α, όχι! έκανε ή Βέρθα. Έγώ, μια φορά, δεν θά τολμούσα να το

κυρία Δελπλάνς... Φαντάζεσαι πως ένας γάμος γίνεται έτσι, στα καλά καθούμενα;

— Και όμως θά ήταν το καλύτερο πράγμα για μ'ας!

— Αλήθεια, θά ήταν όραίο, είπε και ο Ζάν. Κι' αν ξέραμε τί έπρεπε να κάνουμε για να το καταφέρουμε!

— Είνε πολύ δύσκολο αυτό, παρετήρησε ή Βέρθα... Ναί, όσο το σκέφτεται κανείς... Θά ήταν αλήθεια όραίο! Μά με τέτοια πράγματα μονάχα μεγάλοι άνθρωποι καταπιάνονται.

— Μου φαίνεται πως δεν έχουμε να κάνουμε τίποτε άλλο, παρά να ρωτήσουμε τον καθένα τους χωριστά, είπε με πεποίθηση ή Αίνα.

— Α, όχι! έκανε ή Βέρθα. Έγώ, μια φορά, δεν θά τολμούσα να το

κυρία Δελπλάνς... Φαντάζεσαι πως ένας γάμος γίνεται έτσι, στα καλά καθούμενα;

— Και όμως θά ήταν το καλύτερο πράγμα για μ'ας!

— Αλήθεια, θά ήταν όραίο, είπε και ο Ζάν. Κι' αν ξέραμε τί έπρεπε να κάνουμε για να το καταφέρουμε!

— Είνε πολύ δύσκολο αυτό, παρετήρησε ή Βέρθα... Ναί, όσο το σκέφτεται κανείς... Θά ήταν αλήθεια όραίο! Μά με τέτοια πράγματα μονάχα μεγάλοι άνθρωποι καταπιάνονται.

— Μου φαίνεται πως δεν έχουμε να κάνουμε τίποτε άλλο, παρά να ρωτήσουμε τον καθένα τους χωριστά, είπε με πεποίθηση ή Αίνα.

— Α, όχι! έκανε ή Βέρθα. Έγώ, μια φορά, δεν θά τολμούσα να το

κυρία Δελπλάνς... Φαντάζεσαι πως ένας γάμος γίνεται έτσι, στα καλά καθούμενα;

— Και όμως θά ήταν το καλύτερο πράγμα για μ'ας!

— Αλήθεια, θά ήταν όραίο, είπε και ο Ζάν. Κι' αν ξέραμε τί έπρεπε να κάνουμε για να το καταφέρουμε!

Τα παιδιά του τον περιέμεναν με την καρδιά σφιγμένη...

οι να παίξει μαζί μας, είνε πολύ σοβαρός... Ένω ή κυρία Δελπλάνς...

— Α! μαζί της δεν μπορεί κανείς να στενοχωρηθεί!

— Ακούστε, είπε τότε ή μικρούλα Αίνα. Έγώ θάθελα ναμια πάντα έδω μαζί με τον μπαμπά και πάντα αντίκου, μαζί με την κυρία Δελπλάνς!

— Δες άνοησίες, είπε ή Βέρθα. Πώς μπορεί να γίνει αυτό;

— Και γιατί; είπε πάλι ή Αίνα. Για να γίνει αυτό, ο μπαμπάς δεν έχει παρά να παντρευτεί την κυρία Δελπλάνς!

— Είσαι τρελή! είπε ή Βέρθα.

Και έσυνάφησε το βιβλίο της. Σε λίγο όμως το άφρησε και πάλι από τα χείλη της.

— Πρώτα-πρώτα, είπε, δέν ξέρω αν ο μπαμπάς θάθελε, και αν και ή

οι να παίξει μαζί μας, είνε πολύ σοβαρός... Ένω ή κυρία Δελπλάνς...

— Α! μαζί της δεν μπορεί κανείς να στενοχωρηθεί!

— Ακούστε, είπε τότε ή μικρούλα Αίνα. Έγώ θάθελα ναμια πάντα έδω μαζί με τον μπαμπά και πάντα αντίκου, μαζί με την κυρία Δελπλάνς!

— Δες άνοησίες, είπε ή Βέρθα. Πώς μπορεί να γίνει αυτό;

— Και γιατί; είπε πάλι ή Αίνα. Για να γίνει αυτό, ο μπαμπάς δεν έχει παρά να παντρευτεί την κυρία Δελπλάνς!

— Είσαι τρελή! είπε ή Βέρθα.

Και έσυνάφησε το βιβλίο της. Σε λίγο όμως το άφρησε και πάλι από τα χείλη της.

— Πρώτα-πρώτα, είπε, δέν ξέρω αν ο μπαμπάς θάθελε, και αν και ή

κάνω αυτό... Α! μά έχεις κάτι ιδέες σου!... Όλα αυτά να βρούμε έναν τρόπο... Άφήστε με να το σκεφθώ!...

— Ακούστε, είπε τότε ή μικρούλα Αίνα. Έγώ θάθελα ναμια πάντα έδω μαζί με τον μπαμπά και πάντα αντίκου, μαζί με την κυρία Δελπλάνς!

— Δες άνοησίες, είπε ή Βέρθα. Πώς μπορεί να γίνει αυτό;

— Και γιατί; είπε πάλι ή Αίνα. Για να γίνει αυτό, ο μπαμπάς δεν έχει παρά να παντρευτεί την κυρία Δελπλάνς!

— Είσαι τρελή! είπε ή Βέρθα.

Και έσυνάφησε το βιβλίο της. Σε λίγο όμως το άφρησε και πάλι από τα χείλη της.

— Πρώτα-πρώτα, είπε, δέν ξέρω αν ο μπαμπάς θάθελε, και αν και ή

οι να παίξει μαζί μας, είνε πολύ σοβαρός... Ένω ή κυρία Δελπλάνς...

— Α! μαζί της δεν μπορεί κανείς να στενοχωρηθεί!

— Ακούστε, είπε τότε ή μικρούλα Αίνα. Έγώ θάθελα ναμια πάντα έδω μαζί με τον μπαμπά και πάντα αντίκου, μαζί με την κυρία Δελπλάνς!

— Δες άνοησίες, είπε ή Βέρθα. Πώς μπορεί να γίνει αυτό;

— Και γιατί; είπε πάλι ή Αίνα. Για να γίνει αυτό, ο μπαμπάς δεν έχει παρά να παντρευτεί την κυρία Δελπλάνς!

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟ ΑΝΑΤΟΛΗ

ΟΙ ΙΕΡΟΙ ΧΟΡΟΙ ΤΩΝ ΑΣΙΑΤΩΝ

Τι λέει ένας Ανατολίτης ποιητής για το χορό. Η μεγάλη θρησκευτική σημασία του. Η ιερή χορευτική των 'Ινδιών ναών. Αι «Σύζυγοι των θεών». Χοροί άκατανόητοι για τους Ευρωπαίους. Ο πολυεθνικός χορός των Μαλαισιανών. Η μαϊνόμενες χορευτικές. Πώς προκαλούν στα πλήθη δίψα αίματος. Ο «χορός του τέφρου και των άσπιδων». Τα κινεζικά μπαλέτα. Η χαριτωμένες χορευτικές της 'Ιάβας.

«Τα τραγούδια των ποιητών μιλούν περισσότερο στην ψυχή μας από τα άλλα λόγια. Η μουσική όμως είναι άνωτερη από τα τραγούδια κι' άνωτερος από τη μουσική ο χορός. Μονάχα με το χορό οι Θεοί επικοινωνούν με τους ανθρώπους και μ' αυτόν μόνο τα αισθήματα των ανθρώπων παίρνουν το σχήμα έμφύχων αντικειμένων».

Έτσι εκφράζεται για το χορό ένας ανατολίτης ποιητής. Πράγματι, δέ, κατά την αρχαιότητα, οι χοροί είχαν μεγάλη θρησκευτική σημασία. Συμβόλιζαν έναν δόξαλογο κόσμο συνασπισμένων και ιδεών, έσάρκωναν τις πιο μυστικές ιδέες του ανθρώπου και διεκρινίζονταν τα πάθη του πλήθους.

Αυτή τη σημασία έχει ακόμη και σήμερα ο χορός στas 'Ινδίας, στην 'Ινδοκίνα, στη Μαλαισία και στην Κίνα, όπου όλα τα πράγματα παρμέναν άμετάβλητα, διά μέσου των αιώνων. Οι λαοί της 'Απω Ανατολής, λαοί μυστικοπαθείς και δεισιδαιμονικοί, αγαπούν τους σιωπηλούς και ρυθμικούς χορούς τους, τους οποίους κανονίζει μια μουσική μονότονη σαν κοιμισμένη, γιατί βρίσκουν σ' αυτούς δλο το ακαθόριστο και τη νοχήλεια των σκέψεών τους και των άνείων τους. Γι' αυτό, οι χοροί της Ανατολής διαφέρουν πολύ από τους ευρωπαϊκούς. Σ' αυτούς δεν θα δίτε ζωηρές και γρήγορες κινήσεις. Οι χοροί αυτοί είνε μάλλον μια σειρά διαφορετικών στάσεων, άργων και ρυθμικών.

Στas 'Ινδίας δέν γίνεται καμμία θρησκευτική εορτή, χωρίς χορούς. Οι χοροί αυτοί έκτελούνται μέσ' στους ναούς, μέσα στα άδύτα των βωμών, μονάχα μπρός στους μεμυημένους. Έκεί, άνάμεσα άπ' τους άνάγλυφους στίλους, άγρυπνούν τα τερατώδη είδωλα των Θεών. Μπρός στα πόδια τους σιωπούν τα δώρα των πιστών και τα σφαγμένα ζώα των θυσιών. Τα καιγόμενα πρόσ την τους άρώματα άναβάνουν διαρκώς σέ νύφη μεθυστικά. Μερικες τρεμουλιάρικες κωντικές φωτίζουν μόνο το μυστηριώδες αυτό άστυλο. Έξωφρα ήχοι όργάνων διακόπτουν την σιωπή κι' άντηχεί μια μουσική θρηνώδης, που έχει κάτι το σοβαρό και έπίσημο. Και άμέσως μέσα στο μισοσκόταδο, μπρός στους πιστούς που είνε βυθισμένοι σ' ένα είδος έκστάσεως παρουσιάζονται ή ιερές χορευτικές του ναού.

Ντυμένες με μεταξωτά ύφασματα, τυλιγμένες με πέπλους από άνάρες γάβες, φέρουν κοσμήματα που λαμποκοπούν μέσ' στο σκοτάδι, ενώ τα μαλλιά τους είνε στολισμένα με άνθη λωτού και γιασεμιά. Τότε με χειρονομίες, με λυγίσματα του κορμού των, με κινήσεις πολύ άγγες ή τρολλές, αρχίζουν να παριστάνουν με το χορό τους τις μεταμορφώσεις του Βισνού ή του Βράχμα, τα θάματα που έκαναν οι Θεοί αυτοί και όλα τα μυστήρια της άλλόκοτης και χαώδους θρησκείας των.

Η ιερή χορευτική άνήκουν όλες στην κατηγορία των «Ντεβαντχας»,

δηλαδή των «Συζύγων των Θεών». Διαλέγονται από την πιο καλή κοινότητα τάξε των 'Ινδιών και ανατρέφονται μέσα στους ναούς, όπου μαθαίνουν και τους χορούς των. Τους άπαγορεύεται άυστηρά να έπιδεικνύνουν τον έαυτό τους και την τέχνη τους, όχι μόνο στους ευρωπαίους, αλλά και σ' αυτούς άκόμη τους 'Ινδούς που δέν άνήκουν στην ίδια θρησκευτική αίρεση μαζί τους. Έπίσης τους άπαγορεύεται άυστηρά να βγαίνουν έξω από το ναό τους.

Μεταξύ των ιερών χορευτριών των 'Ινδιών υπάχουν και ή λεγόμενες «Σουντρα ν-ναχας», οι οποίες έπιδεικνύν την τέχνη των ιερών χορευτριών. Μα οι ευρωπαίοι πλήττουν πάντοτε μπρός στο θέαμα αυτό, το οποίο δέν άποτ ελεγγί' αυτούς μια άκατανόητη διασκέδαση. Τόπαρ ακολούθ ο υ ν μόνο από ευγένεια και, όταν τελειώνει, νοιώθουν μεγάλη άνακούφιση ή φεύγουν πριν άκόμα τελειώσει.

Οι χοροί αυτοί, όπως είπαμε, ρυθμίζονται με μουσική. Τέσσερες ή πέντε μουσικοί κάθονται όλόγυρα στις χορευτικές, επάνω σ' ένα τάπητα. Ο ένας παίζει το σ α ρ α ν γ κ ι, ένα είδος πρωτόγονου βιολιού με πολύ όξες ήχους, άλλος το σ ά ν α ι, είδος

αύλου και οι υπόλοιποι χτυπούν τη ν τ ο λ ά κ α και το ζ ο ρ α γ κ α ι, τμήματα, τα οποία βγάζουν έκκωφαντικούς ήχους, που κανονίζουν τα βήματα των χορών.

Νά τί γράφει για τους χορούς αυτούς ένας Γάλλος συγγραφέας, δ κ. Άντρέ Σεβριγιόν: «Οι χοροί αυτοί είνε ή μεγαλύτερη απόλαυση για τους 'Ινδούς. Ποτέ δέν γίνεται εκεί εορτή χωρίς χορούς. Ο τ α ν φ τ ά σ η στas 'Ινδίας κανένας ευρωπαίος επισκοπος, οι άρχοντες του τόπου ζοδεύουν τεράστια ποσά για να του έπιδείξουν την τέχνη των ιερών χορευτριών. Μα οι ευρωπαίοι πλήττουν πάντοτε μπρός στο θέαμα αυτό, το οποίο δέν άποτ ελεγγί' αυτούς μια άκατανόητη διασκέδαση. Τόπαρ ακολούθ ο υ ν μόνο από ευγένεια και, όταν τελειώνει, νοιώθουν μεγάλη άνακούφιση ή φεύγουν πριν άκόμα τελειώσει».

Χορεύτρια της 'Ιάβας

σε. Αντιθέτως, οι ίθαγενείς μπορούν να κάθονται με τα πόδια σταυρωμένα, όλόκληρες νύχτες, άκίνητοι και άμιλητοι, παρακολουθώντας τους ιερούς χορούς. Μια άργη μέθη, μια μακαρία βόθις, μια άκαθόριστη ζάλη, μια ναρκωτική γοητεία τους καταλαμβάνει σιγά-σιγά, βλέποντας τους κανείς, νομίζει πως έχουν άπολιθωθεί...»

Χορός Δεβισιάν

Ο χορός, ό όποιος, ως γνωστόν προκαλεί μέσα μας αισθήματα, τα οποία διαφέρουν αναλόγως της φύσεως του ρυθμού του, ήταν πολύ φυσικό να χρησιμοποιηθεί για να προκαλή πολεμικό μένος στους θεατές των. Αυτό έκαναν και κάνουν άκόμη και σήμερα όλοι οι πρωτόγονοι λαοί. Θα λάβη κανείς μια ιδέα των πολεμικών αυτών χορών με το χορό του κ ρ ι ζ σ, ό όποιος, στους πληθυσμούς των άγρίων των νήσων της Μαλαισίας, δίνει, όσας έκτοραει καμμία επανάσταση, το σύνθημα σφαγών και άλλων τρομερών φρικαλεοτήτων.

Στο χορό αυτό, ή χορευτική αρχίζουν να στριφογυρίζουν γύρω από τον έαυτό τους με φρενιτιδα, ενώ τα όργανα ήχων τρελλά, πολυθρόντα, έκκωφαντικά. Με τα πρόσωπα συνασπισμένα, ή χορευτικές κραδάνουν πάνω άπ' το κεφάλι τους το μαλαισιανό κ ρ ι ζ σ, ένα είδος μαχαριού, του οποίου ή μακρά κι' άκονισμένη λεπίδα γυαλίζει. Έπειτα, έκδηλώνοντας τα πιο άγρια πάθη, προχωρούν άπειλητικές προς τους θεατές. Η έκφρασίς τους, τα χαρακτηριστικά τους φανερώνουν μανία, σαν να βρίσκονται μπρός στον έχθρο. Κατόπιν προσποιούνται ότι χτυπούν ένα φανταστικό έχθρο, ενώ ή άγριος κίνησης των φανερώνουν την βάρβαρη χαρά του φόνου και την παρακολούθηση της άγόνιας ενός μιστού έχθρου. Στο σημείο αυτό ή μουσική γίνεται πιο γρήγορη, πιο άγρια, πιο μανιασμένη, ενώ τα μάτια των θεατών βγάζουν φωτιές.

Άλλες φορές, όπως στο «χορό του τόξου», ή χορευτικές, προσποιούνται ότι πολεμούν μεταξύ τους. Μ' ένα τόξο στο χέρι όρμουν ή μόν έναντίον των δέ, ρίχνουν βέλη στον άέρα και μια άγρια μανία καταλαμβάνει τόσο αυτές, όσο και τους θεατές.

Στη Κίνα επίσης υπάρχει ο «Χορός των Άσπιδων» και ο «Χορός των Πολεμιστών». Στους χορούς αυτούς οι χορευτές ντυμένοι με πολύχρωμα φορέματα, άπάνω στα οποία είνε ζωγραφισμένοι δράκκοι και άλλα φανταστικά ζώα, φορώντας καπέλλα με φτερά και με το πρόσωπό τους στολισμένο με τρομακτικά σχέδια, χορεύουν χτυπώντας ένα την άσπίδα του άλλου με μια λόγχη ή με ένα σπαθί. Οι αύλοι, τα τύπανα και τα άλλα όργανα κάνουν ένα δαιμονισμένο θόρυβο, από τον όποιον έμφυγχύνονται οι χορευτές βγάζουν διαπεραστικές κραυγές και μορφαίνουν σαν πραγματικοί δαίμονες.

Ένας άλλος κινεζικός χορός, το «Ού-Γιά γκ» είνε πραγματικό μπαλέτο, του οποίου ή διαδοχή φάσεις περιγράφουν την πάλη ενός αυτοκράτορος έναντίον των επαναστατών: την έκρηξη του κινήματος, το ξεκίνημα των αυτοκρατορικών στρατευμάτων, τις μάχες, τις σφαγές, τις κραυγές των έτοιμοθανάτων, τη φυγή των νικημένων και το θρίαμβο του αυτοκράτορος.

Περσίφωες έπίσης χορευτικές της

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΜΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Η άμαρτία του Κεφαλλονίτη. Πού τον έστειλε ο παπας για να καλογερέψη. Τα πόδια της γκαμπλας. Ο λύκος κι' ή καλογερική. Ο Διάβολος και το Έβραϊόπουλο. Το τάξιμο του Κεφαλλονίτη. Τα χρένια της κουκουβάγιας. Ο γάτος που θα γινέταν χατζίης. Οι γαϊδάροι κι' οι σαμαράδες, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ένας Κεφαλλονίτης θαλασσινός παρουσιάστηκε μια μέρα στον πνευματικό να ζομολογήθ.

— Δέσποτά μου, του είπε φιλώντας του το χέρι, τα κριματά μου είνε πολλά.

— Πόσα είνε, βλογημένες; — Μάντεψέ το, παπά μου... — Δέκα; — Παραπάνω... — Είκοσι; — Βάλε... — Τριάντα; — Ακόμα... — Σαραντά; — Λίγο παρακάτω... — Τριάντα όχτώ; — Ακριβώς! φώναξε ο Κεφαλλονίτης.

— Τα κριματά σου είνε, αλήθεια, πολλά, χριστιανέ μου, του είπε τότε ο παπας. Για να σωθής, ένας τρόπος υπάρχει μονάχα. Πρέπει να πς να καλογερέψης...

— Σε ποιά μοναστήρι, παπά μου; — Μάντεψέ το... — Στο 'Άγιον Όρος; — Παραέρα... — Στα Τερσόλυμα; — Πιο μακριά... — Στο Σινά; — Μακρύτερα... — Μα τότε, πού στο Διάβολο; — Ακριβώς εκεί που είπες! του άπάντησε ο παπας με τη σειρά του. ***

— Γιατί τα πόδια σου είνε τερατώδη, ρώτησε μια μέρα ή άλεπού τη γκαμπλά.

— Μήπως τ' άλλο κορμί μου είνε ίσιο για να νάναι ίσια και τα πόδια μου; της άπάντησε μ' έτοιμότητα ή γκαμπλά. ***

Ένας λύκος μετανόησε μια φορά για τα κακά που έκανε κι' αποφάσισε να γίνη καλόγερος. Φόρεσε λοιπόν ράσα και πήγε σ' ένα μοναστήρι για ν' άσκηθείψη. Έκει όμως που στεκόταν ήσυχος στην αύλη του μοναστηριού, τον έτριγύρισαν ή χόττες κι' άρχισαν να τον περιπαίζουν.

— Αφήστε με, μη με πειράξετε, τους έλεγε ο λύκος κάθε τόσο. Πήρα απόφαση να μην ξαναπέσω σ' άμαρτία από δω και πέρα. Θέλετε να με πάρτε στο λαμό σα; Έπειδή όμως άκείνες έξακολουθούσαν τα δικά τους, ο λύκος θυμωμένος άρπαξε μια άπ' το λαμό και την έπνιξε, κι' έτσι καλογερέψη. ***

Μια μέρα περνούσε ένας Διάβολος βαστώντας στον ώμο του ένα σακάκι μ' ένα Έβραϊόπουλο μέσα.

— Γιατί τον κουβαλάς μαζί

σου αυτόν το γυιό του αντίχριστου; πώς οι ποντικοί φυλαγόνταν και δέν έβγαιναν να τους τρώη όπως πρώτα, τους άναχίνωνσε πως θα πήγαινε τους κι' αποφάσισαν να γίνη χατζίης και γι' αυτό ήθελε πριν από την άναχώρησι να συμφιλιωθεί μαζί τους.

Κάποτε ταξίδευαν δυο Κεφαλλονίτες και στο πέλαγο τους έπιασε μια μεγάλη φουρτούνα, εξ αίτίας της όποιας εκινδύνευαν να πνιγούν. Τότε ο ένας άπ' αυτούς άρχισε να παρακαλή τον Άη-Νικόλα, τάχοντάς του να του πάη μια λαμπάδα χοντρή σαν το κατάρτι, αν θα γλύτωνε από το ναυάγιο...

— Και πως θα μπορέσης, ωρέ Γεράσιμε, του είπε ο άλλος, να φτιά

ποντικό να τον κρυφοκυντάξη από μια τρύπα, άγρίψε κι' έτοιμάστηκε να χυθί να τον άρπάξη. Τότε ο γεροποντικός τραβήχτηκε πίσω με προφύλαξι κι' είπε στους άλλους που περιέμεναν:

— Καθήστε μέσα στη φωλιά σας και μη γελαστήτε να βγίτε, γιατί τα μoustάκια που είνε άγω δέν μοιάζουν με μoustάκια χατζί!

Τον παληό καιρό, έπειδή οι γαϊδάροι δέν μπορούσαν να ύποφέρουν το άδιάκοπο φόρωμα, έκαναν μια μέρα συμβόλαιο κι' αποφάσισαν να στείλουν αναφορά στο Θεό για να θανατώση τους σαμαράδες κι' έτσι να λείψουν από τον κόσμο τα σαμαρία.

Τότε ένας γέρος γαϊδάρος, πιο μυαλωμένος από τους άλλους, σηκώθηκε και τους είπε:

— Αν χαθούν οι παληοί σαμαράδες, ύπόκει φόβος μήπως οι άρεντάδες μας βρουν τίποτε άλλους άτζαμήδες και τότε αλλοίμονο στη ράχη μας! Άς την άφήσουμε λοιπόν γι' άργότερα την αναφορά...

Μια μέρα ένας τράγος πήγε να πιή νερό σε μια γοβόνα και κοιτάζοντας μέσα στο νερό, είδε τα γένεια του, που τα έβλεπε για πρώτη φορά.

— Με τα γένεια που έχω, είπα, μπορώ να γίνω καλόγερος...

Έκείνη τη στιγμή όμως τον έπιασε από το πόδι ένας λύκος που είχε άκούσει τα λόγια του και γελώντας σαρκαστικά πρόσθεσε:

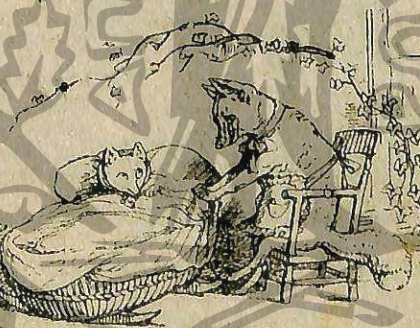
— Αν σ' άφήσω έγω άπ' τα δόντια μου, γίνε μακέρ! και γούμενος...

Τί σούτυχε άπόψε και γαυγίσεις βλν νύχτα; ρώτησε ένα κουτάβι τον πατέρα του.

— Έσκιαζε το λύκο που τριγορούσε άδω κοντά, άπάντησε έκείνος.

— Ναι, αλλά γιατί τραβήσουν δλο πίσω;

— Γιατί σκιαζόμουν κι' όγω!

ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΚΑΙ ΑΠ' ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΕΠΟΧΕΣ

ΠΕΡΙΕΡΓΕΣ ΕΠΙΚΗΔΕΙΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ

Η άγρυπνία κοντά στους νεκρούς. Μέθη, όργια, παραφροσύνη. Κηδείες παρακολουδούμενες από ανθρώπους μεθυσμένους. Τό πανδαιμόνιο επάνω στον τάφο. Πώς απομακρύνονται τα κακά πνεύματα. Περιέργες συνήθειες των Κινέζων. Η κηδεία μιάς νέας κόρης. Τα μικροσκοπικά χαρτίνα παιχνίδια. Οι σημαίεςφροι της πομπής. Οι πεθαμένοι επάνω στο άλλο. Κηδεία με τις βάρκες, κτλ. κτλ.

Στο προηγούμενο φύλλο είδαμε τα παρόμοια έθιμα με τα όποια συνήθιζαν οι διάφοροι λαοί της γής να τιμούν τους νεκρούς των.

Μά δεν είναι μόνον αυτά. Είνε και πολλά άλλα ακόμα εξίσου παράδοξα και εξωφρενικά.

Έτσι, μεταξύ των άλλων έπικηδείων έθιμων, σε πολλά απολίτιστα μέρη του κόσμου, όταν πεθαίνει κανείς, οι συγγενείς του περνούν τη νύχτα που επακολουθεί μετά το θάνατό του, άγρυπνώντας. Τό κάνουν αυτό, γιατί πιστεύουν ότι έτσι απομακρύνουν τα κακά πνεύματα να πλησιάσουν το νεκρό. Για να τα απομακρύνουν μάλιστα απ' αυτόν, αρχίζουν μια τρελή όγλοδοη και παραβιάζουν σε όργια. Νά πως περιγράφει μια τέτοια άγρυπνία στη Μαδαγασκάρη ένας Εθνογράφος ταξιδωτής:

«Μόλις έρθει ή ώρα της άγρυπνίας, οι οικοδεσπότες αρχίζουν να περιφέρονται μέσ' στην αίθουσα, όπου βρίσκεται ο νεκρός, μεγάλα παπούτσια, γεμάτα οινόπνευματόδη ποτά, απ' τα όποια πίνουν όλοι προς τιμήν του μακαρίτη. Σε λίγο μεθούν και αρχίζουν ένα διαβολικό χορό γύρω απ' το φέρετρό. Έτσι ή άλλη ημέρα τους βρίσκει σε μια οικητή κατάσταση μέθης και τρέλλας. Τότε γίνεται και ή κηδεία. Τέσσερες άνθρωποι κρατούν επάνω σ' ένα φορείο τον πεθαμένο και όλο το άλλο πλήθος ακολουθεί από πίσω, οδηγώντας και τραυλίζοντας. Σ' όλο το δρόμο πυροβολούν και πολλές φορές σκοτώνουν άκουσίως πολλούς από τους τεθλιμμένους συγγενείς.»

Επάνω στον τάφο του νεκρού θυσιάζουν ένα ή περισσότερα βώδια, αναλόγως της κοινωνικής του θέσεως, των οποίων ή ψυχή, όπως πιστεύουν, θα συνοδεύσει το μακαρίτη στον άλλο κόσμο.

Μετά τον ένταφιασμό, επακολουθεί πραγματικό πανδαιμόνιο. Όλοι βιάζονται στείγγες κραγιές και πυροβολούν στον αέρα. Η μεθυσμένη γυναίκες σούρνονται καταγής οδοι λιάζοντας και έπειτα όλοι μαζύ, άντρες και γυναίκες, χορεύουν έναν εξωφρενικό χορό γύρω απ' τον τάφο. Κατά την επιστροφή στο χωριό, παράθεται πλουσώτατο δείπνο στο σπίτι του νεκρού, κατά το όποιο πίνουν τόσο πολύ, ώστε σε λίγο βυθίζονται όλοι σ' έναν ύπνο κτηνώδη.

Οι Ίνδοι της Βρετανικής Κολομβίας, για ν' απομακρύνουν από τους τάφους των νεκρών τους τα κακά πνεύματα, τοποθετούν γύρω απ' αυτούς μεγάλες και τερατώδεις προτομωγραφίες ζωγραφισμένες επάνω σε έβλα, ή όποιες, όπως πιστεύουν, τα φοβίζονται.

Πολύ περιέργες επίσης είναι ή τελετές με τις όποιες προετοιμούν στον άλλο κόσμο τους νεκρούς των οι Κινέζοι. Υπάρχει μάλιστα στην Κίνα ένα ειδικό βιβλίο, το «Αι-Κι», σύμφωνα με το όποιο κανονίζεται μια κηδεία ως τις πιο παραμικρές της λεπτομέρειες.

Έτσι, όταν πεθαίνει μια νέα κόρη, οι γονείς της την ξαπλώνουν σε μια ψάθα και συγκεντρώνονται γύρω της, κλαίγοντας, όλοδύζοντας και θρηνώντας, όπως τους υπαγορεύει το «Αι-Κι».

Αφού την κλάψουν όση ώρα αντέχει, οι συγγενείς του περνούν τη νύχτα που επακολουθεί μετά το θάνατό του, άγρυπνώντας. Τό κάνουν αυτό, γιατί πιστεύουν ότι έτσι απομακρύνουν τα κακά πνεύματα να πλησιάσουν το νεκρό. Για να τα απομακρύνουν μάλιστα απ' αυτόν, αρχίζουν μια τρελή όγλοδοη και παραβιάζουν σε όργια. Νά πως περιγράφει μια τέτοια άγρυπνία στη Μαδαγασκάρη ένας Εθνογράφος ταξιδωτής:

«Μόλις έρθει ή ώρα της άγρυπνίας, οι οικοδεσπότες αρχίζουν να περιφέρονται μέσ' στην αίθουσα, όπου βρίσκεται ο νεκρός, μεγάλα παπούτσια, γεμάτα οινόπνευματόδη ποτά, απ' τα όποια πίνουν όλοι προς τιμήν του μακαρίτη. Σε λίγο μεθούν και αρχίζουν ένα διαβολικό χορό γύρω απ' το φέρετρό. Έτσι ή άλλη ημέρα τους βρίσκει σε μια οικητή κατάσταση μέθης και τρέλλας. Τότε γίνεται και ή κηδεία. Τέσσερες άνθρωποι κρατούν επάνω σ' ένα φορείο τον πεθαμένο και όλο το άλλο πλήθος ακολουθεί από πίσω, οδηγώντας και τραυλίζοντας. Σ' όλο το δρόμο πυροβολούν και πολλές φορές σκοτώνουν άκουσίως πολλούς από τους τεθλιμμένους συγγενείς.»

Επάνω στον τάφο του νεκρού θυσιάζουν ένα ή περισσότερα βώδια, αναλόγως της κοινωνικής του θέσεως, των οποίων ή ψυχή, όπως πιστεύουν, θα συνοδεύσει το μακαρίτη στον άλλο κόσμο.

Μετά τον ένταφιασμό, επακολουθεί πραγματικό πανδαιμόνιο. Όλοι βιάζονται στείγγες κραγιές και πυροβολούν στον αέρα. Η μεθυσμένη γυναίκες σούρνονται καταγής οδοι λιάζοντας και έπειτα όλοι μαζύ, άντρες και γυναίκες, χορεύουν έναν εξωφρενικό χορό γύρω απ' τον τάφο. Κατά την επιστροφή στο χωριό, παράθεται πλουσώτατο δείπνο στο σπίτι του νεκρού, κατά το όποιο πίνουν τόσο πολύ, ώστε σε λίγο βυθίζονται όλοι σ' έναν ύπνο κτηνώδη.

Οι Ίνδοι της Βρετανικής Κολομβίας, για ν' απομακρύνουν από τους τάφους των νεκρών τους τα κακά πνεύματα, τοποθετούν γύρω απ' αυτούς μεγάλες και τερατώδεις προτομωγραφίες ζωγραφισμένες επάνω σε έβλα, ή όποιες, όπως πιστεύουν, τα φοβίζονται.

Πολύ περιέργες επίσης είναι ή τελετές με τις όποιες προετοιμούν στον άλλο κόσμο τους νεκρούς των οι Κινέζοι. Υπάρχει μάλιστα στην Κίνα ένα ειδικό βιβλίο, το «Αι-Κι», σύμφωνα με το όποιο κανονίζεται μια κηδεία ως τις πιο παραμικρές της λεπτομέρειες.

Έτσι, όταν πεθαίνει μια νέα κόρη, οι γονείς της την ξαπλώνουν σε μια ψάθα και συγκεντρώνονται γύρω της, κλαίγοντας, όλοδύζοντας και θρηνώντας, όπως τους υπαγορεύει το «Αι-Κι».

Αφού την κλάψουν όση ώρα αντέχει, οι συγγενείς του περνούν τη νύχτα που επακολουθεί μετά το θάνατό του, άγρυπνώντας. Τό κάνουν αυτό, γιατί πιστεύουν ότι έτσι απομακρύνουν τα κακά πνεύματα να πλησιάσουν το νεκρό. Για να τα απομακρύνουν μάλιστα απ' αυτόν, αρχίζουν μια τρελή όγλοδοη και παραβιάζουν σε όργια. Νά πως περιγράφει μια τέτοια άγρυπνία στη Μαδαγασκάρη ένας Εθνογράφος ταξιδωτής:

«Μόλις έρθει ή ώρα της άγρυπνίας, οι οικοδεσπότες αρχίζουν να περιφέρονται μέσ' στην αίθουσα, όπου βρίσκεται ο νεκρός, μεγάλα παπούτσια, γεμάτα οινόπνευματόδη ποτά, απ' τα όποια πίνουν όλοι προς τιμήν του μακαρίτη. Σε λίγο μεθούν και αρχίζουν ένα διαβολικό χορό γύρω απ' το φέρετρό. Έτσι ή άλλη ημέρα τους βρίσκει σε μια οικητή κατάσταση μέθης και τρέλλας. Τότε γίνεται και ή κηδεία. Τέσσερες άνθρωποι κρατούν επάνω σ' ένα φορείο τον πεθαμένο και όλο το άλλο πλήθος ακολουθεί από πίσω, οδηγώντας και τραυλίζοντας. Σ' όλο το δρόμο πυροβολούν και πολλές φορές σκοτώνουν άκουσίως πολλούς από τους τεθλιμμένους συγγενείς.»

Επάνω στον τάφο του νεκρού θυσιάζουν ένα ή περισσότερα βώδια, αναλόγως της κοινωνικής του θέσεως, των οποίων ή ψυχή, όπως πιστεύουν, θα συνοδεύσει το μακαρίτη στον άλλο κόσμο.

Μετά τον ένταφιασμό, επακολουθεί πραγματικό πανδαιμόνιο. Όλοι βιάζονται στείγγες κραγιές και πυροβολούν στον αέρα. Η μεθυσμένη γυναίκες σούρνονται καταγής οδοι λιάζοντας και έπειτα όλοι μαζύ, άντρες και γυναίκες, χορεύουν έναν εξωφρενικό χορό γύρω απ' τον τάφο. Κατά την επιστροφή στο χωριό, παράθεται πλουσώτατο δείπνο στο σπίτι του νεκρού, κατά το όποιο πίνουν τόσο πολύ, ώστε σε λίγο βυθίζονται όλοι σ' έναν ύπνο κτηνώδη.

Οι Ίνδοι της Βρετανικής Κολομβίας, για ν' απομακρύνουν από τους τάφους των νεκρών τους τα κακά πνεύματα, τοποθετούν γύρω απ' αυτούς μεγάλες και τερατώδεις προτομωγραφίες ζωγραφισμένες επάνω σε έβλα, ή όποιες, όπως πιστεύουν, τα φοβίζονται.

Πολύ περιέργες επίσης είναι ή τελετές με τις όποιες προετοιμούν στον άλλο κόσμο τους νεκρούς των οι Κινέζοι. Υπάρχει μάλιστα στην Κίνα ένα ειδικό βιβλίο, το «Αι-Κι», σύμφωνα με το όποιο κανονίζεται μια κηδεία ως τις πιο παραμικρές της λεπτομέρειες.

Έτσι, όταν πεθαίνει μια νέα κόρη, οι γονείς της την ξαπλώνουν σε μια ψάθα και συγκεντρώνονται γύρω της, κλαίγοντας, όλοδύζοντας και θρηνώντας, όπως τους υπαγορεύει το «Αι-Κι».

Αφού την κλάψουν όση ώρα αντέχει, οι συγγενείς του περνούν τη νύχτα που επακολουθεί μετά το θάνατό του, άγρυπνώντας. Τό κάνουν αυτό, γιατί πιστεύουν ότι έτσι απομακρύνουν τα κακά πνεύματα να πλησιάσουν το νεκρό. Για να τα απομακρύνουν μάλιστα απ' αυτόν, αρχίζουν μια τρελή όγλοδοη και παραβιάζουν σε όργια. Νά πως περιγράφει μια τέτοια άγρυπνία στη Μαδαγασκάρη ένας Εθνογράφος ταξιδωτής:

«Μόλις έρθει ή ώρα της άγρυπνίας, οι οικοδεσπότες αρχίζουν να περιφέρονται μέσ' στην αίθουσα, όπου βρίσκεται ο νεκρός, μεγάλα παπούτσια, γεμάτα οινόπνευματόδη ποτά, απ' τα όποια πίνουν όλοι προς τιμήν του μακαρίτη. Σε λίγο μεθούν και αρχίζουν ένα διαβολικό χορό γύρω απ' το φέρετρό. Έτσι ή άλλη ημέρα τους βρίσκει σε μια οικητή κατάσταση μέθης και τρέλλας. Τότε γίνεται και ή κηδεία. Τέσσερες άνθρωποι κρατούν επάνω σ' ένα φορείο τον πεθαμένο και όλο το άλλο πλήθος ακολουθεί από πίσω, οδηγώντας και τραυλίζοντας. Σ' όλο το δρόμο πυροβολούν και πολλές φορές σκοτώνουν άκουσίως πολλούς από τους τεθλιμμένους συγγενείς.»

Επάνω στον τάφο του νεκρού θυσιάζουν ένα ή περισσότερα βώδια, αναλόγως της κοινωνικής του θέσεως, των οποίων ή ψυχή, όπως πιστεύουν, θα συνοδεύσει το μακαρίτη στον άλλο κόσμο.

Μετά τον ένταφιασμό, επακολουθεί πραγματικό πανδαιμόνιο. Όλοι βιάζονται στείγγες κραγιές και πυροβολούν στον αέρα. Η μεθυσμένη γυναίκες σούρνονται καταγής οδοι λιάζοντας και έπειτα όλοι μαζύ, άντρες και γυναίκες, χορεύουν έναν εξωφρενικό χορό γύρω απ' τον τάφο. Κατά την επιστροφή στο χωριό, παράθεται πλουσώτατο δείπνο στο σπίτι του νεκρού, κατά το όποιο πίνουν τόσο πολύ, ώστε σε λίγο βυθίζονται όλοι σ' έναν ύπνο κτηνώδη.

Οι Ίνδοι της Βρετανικής Κολομβίας, για ν' απομακρύνουν από τους τάφους των νεκρών τους τα κακά πνεύματα, τοποθετούν γύρω απ' αυτούς μεγάλες και τερατώδεις προτομωγραφίες ζωγραφισμένες επάνω σε έβλα, ή όποιες, όπως πιστεύουν, τα φοβίζονται.

Πολύ περιέργες επίσης είναι ή τελετές με τις όποιες προετοιμούν στον άλλο κόσμο τους νεκρούς των οι Κινέζοι. Υπάρχει μάλιστα στην Κίνα ένα ειδικό βιβλίο, το «Αι-Κι», σύμφωνα με το όποιο κανονίζεται μια κηδεία ως τις πιο παραμικρές της λεπτομέρειες.

Έτσι, όταν πεθαίνει μια νέα κόρη, οι γονείς της την ξαπλώνουν σε μια ψάθα και συγκεντρώνονται γύρω της, κλαίγοντας, όλοδύζοντας και θρηνώντας, όπως τους υπαγορεύει το «Αι-Κι».

Αφού την κλάψουν όση ώρα αντέχει, οι συγγενείς του περνούν τη νύχτα που επακολουθεί μετά το θάνατό του, άγρυπνώντας. Τό κάνουν αυτό, γιατί πιστεύουν ότι έτσι απομακρύνουν τα κακά πνεύματα να πλησιάσουν το νεκρό. Για να τα απομακρύνουν μάλιστα απ' αυτόν, αρχίζουν μια τρελή όγλοδοη και παραβιάζουν σε όργια. Νά πως περιγράφει μια τέτοια άγρυπνία στη Μαδαγασκάρη ένας Εθνογράφος ταξιδωτής:

«Μόλις έρθει ή ώρα της άγρυπνίας, οι οικοδεσπότες αρχίζουν να περιφέρονται μέσ' στην αίθουσα, όπου βρίσκεται ο νεκρός, μεγάλα παπούτσια, γεμάτα οινόπνευματόδη ποτά, απ' τα όποια πίνουν όλοι προς τιμήν του μακαρίτη. Σε λίγο μεθούν και αρχίζουν ένα διαβολικό χορό γύρω απ' το φέρετρό. Έτσι ή άλλη ημέρα τους βρίσκει σε μια οικητή κατάσταση μέθης και τρέλλας. Τότε γίνεται και ή κηδεία. Τέσσερες άνθρωποι κρατούν επάνω σ' ένα φορείο τον πεθαμένο και όλο το άλλο πλήθος ακολουθεί από πίσω, οδηγώντας και τραυλίζοντας. Σ' όλο το δρόμο πυροβολούν και πολλές φορές σκοτώνουν άκουσίως πολλούς από τους τεθλιμμένους συγγενείς.»

Επάνω στον τάφο του νεκρού θυσιάζουν ένα ή περισσότερα βώδια, αναλόγως της κοινωνικής του θέσεως, των οποίων ή ψυχή, όπως πιστεύουν, θα συνοδεύσει το μακαρίτη στον άλλο κόσμο.

Μετά τον ένταφιασμό, επακολουθεί πραγματικό πανδαιμόνιο. Όλοι βιάζονται στείγγες κραγιές και πυροβολούν στον αέρα. Η μεθυσμένη γυναίκες σούρνονται καταγής οδοι λιάζοντας και έπειτα όλοι μαζύ, άντρες και γυναίκες, χορεύουν έναν εξωφρενικό χορό γύρω απ' τον τάφο. Κατά την επιστροφή στο χωριό, παράθεται πλουσώτατο δείπνο στο σπίτι του νεκρού, κατά το όποιο πίνουν τόσο πολύ, ώστε σε λίγο βυθίζονται όλοι σ' έναν ύπνο κτηνώδη.

Οι Ίνδοι της Βρετανικής Κολομβίας, για ν' απομακρύνουν από τους τάφους των νεκρών τους τα κακά πνεύματα, τοποθετούν γύρω απ' αυτούς μεγάλες και τερατώδεις προτομωγραφίες ζωγραφισμένες επάνω σε έβλα, ή όποιες, όπως πιστεύουν, τα φοβίζονται.

Πολύ περιέργες επίσης είναι ή τελετές με τις όποιες προετοιμούν στον άλλο κόσμο τους νεκρούς των οι Κινέζοι. Υπάρχει μάλιστα στην Κίνα ένα ειδικό βιβλίο, το «Αι-Κι», σύμφωνα με το όποιο κανονίζεται μια κηδεία ως τις πιο παραμικρές της λεπτομέρειες.

ΑΠΟ ΔΩ Κ' ΑΠΟ ΚΕΙ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Τό ξύρισμα του κ. Τζιολιτί. Πώς τον εξύρισαν ύπτιο. Ο κουρέας των πεθαμένων. Ο Μπαλζάκ και ο κλέπτης. Κόρακας κοράκου μάτι δεν βγάζει. Η υπερφάνεια του Ροντέν. Τι τραβούσε ο γραμματέας του. Οι έρωτες του γέρευ άριστοκράτου. Οπου ε εφηνέφιλος Μπριάν προκαλεί διενέξεις, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ο πρώην πρωθυπουργός της Ιταλίας Τζιολιτί, σε μια έκλογική του περιόδεια, περνώντας από ένα μικρό χωριό, έννοιωσε την ανάγκη να ξυριασθή.

Έπληγε λοιπόν στο μοναδικό κουρείο του χωριού, όπου βρήκε τον κουρέα να μισοκοιμάται. Στο κουρείο αυτό δεν υπήρχαν ούτε καθρέφτες, ούτε πολυθρόνες, ούτε λεκάνες!

Μονάχα ένα ντιβάνι υπήρχε, στο όποιο ο κουρέας υποχρέωσε τον Τζιολιτί να ξαπλώσθι για να τον ξυρίσθι.

Τό ξύρισμα βόσταξε κάπου μια ώρα και ήταν αληθινό μαρτύριο. Τό ξυράφι έδινε στον Ιταλό πρωθυπουργό την έντοπιση γυαλοχάρτου, με το όποιο του έτριβαν δυνατά το πρόσωπο. Όταν δέ σηκώθηκε, τό πρόσωπό του ήταν χαραγμένο σαν τό μαύρι του ζέβρου από τις ξυραφίες.

Μάλιστα, ο Τζιολιτί, κάπως σκανδαλισμένος, ρώτησε τον κουρέα, γιατί ξαπλώνει τους πελάτες του στο ντιβάνι.

Τότε έκείνος του απάντησε με αφέλεια: —Νά σάς τό εξήγησω άμέσως... Έδώ, στο χωριό μας, οι ζωντανοί ξυρίζονται μονάχοι τους κάθε φορά που θα τους έλθθι τό κέφι. Γι' αυτό, εγώ ξυρίζω μόνο τους... πεθαμένους και, καθώς θα καταλαβαίνετε βέβαια, δεν μπορεί να τους ξυρίσω, παρά μονάχα ξαπλωμένους!

Μια νύχτα, ο περίφημος Γάλλος μυθιστοριογράφος Μπαλζάκ βρισκόταν στο κρεβάτι του, χωρίς να έχη αποκοιμηθεί ακόμα. Έξαφνα, ένας κρότος στην κλειδαριά τον έκανε να γυρίσθι το κεφάλι του. Είδε τότε στο φως τό καντηλιό ένα λωποδότη, ο όποιος προσπαθούσε να διαρρήξθι τό γραφείο του. Άμέσως άρπισε να γελά δυνατά και ο λωποδότης τον ρώτησε ξαφνιασμένος: —Γιατί γελάτε λοιπόν;

—Γιατί γελάω; του απάντησε ο Μπαλζάκ. Διάβολο!... Γελάω γιατί βλέπω πως είσαι ένας μεγάλος ήλιος που έρχεσαι μέσ' στη νύχτα και πολεμάς με κίνδυνο να πάς στη φυλακή ν' ανοίξης ένα επιπλο με αντίκλειδο για να βρής σ' αυτό χρήματα, τα όποια δεν βρίσχω εγώ ο ίδιος στην ημέρα, ανοίγοντάς το με την άντα μου και με τό αλβήνιο του κλειδιού!

Δύο χαρτοπαίχτες και χαρτοκλέπτες συγγενόως παίζουν έκαστος επιδιόλποντας διαρκώς ο ένας τον άλλο.

—Ρήγας! φωνάζει ο ένας σε κάποια στιγμή.

—Συγγνώμη! του απαντάει ο συμπαίκτης του. Τόν έβγάλας από

την τσέπη σας... Σας είδα... —Γελαστήκατε, του λέει ο πρώτος ψυχρά. Δεν τόν έβγάλα από την τσέπη μου, άλλ' από τή... δική σας!

Την εποχή που ο γνωστός μας Γάλλος συγγραφέας και περίφημος Έλληνας κ. Μάριο Μανιέ ήταν γραμματέας του μεγάλου γλύπτου Ροντέν, υπέφερε πολύ απ' τον υπερφάνη.

Τότε ο Ροντέν μ' ένα τόνο που δεν επιδεχόταν καμιά αντίλογια, του απάντησε: —Ναράς μου φίλε, δεν σάς την έπα για να την καταλάβετε, αλλά για να την γράψετε!

Ένας άριστοκράτης, ο μαρκήσιος ντε Χ... έλεγε για κάποια πρωταγωνίστρια του έλαφρου θεάτρου, που του είχε μπει στην καρδιά, ενώ αυτή τόν απέκρυπε: —Τί με νοιάζει κι αν δεν θέλθι την αγάπη μου;... Άγαπώ τό κοτόπουλο φητό, χωρίς όμως να με νοιάζθι αν μ' αγαπά κι' αυτό!

Ο γνωστός Γάλλος δικηγόρος και συγγραφέας κ. Ραυμόνδος Ένς είχε κλείσει τό 1928 ένα συμβόλαιο με τον μεγάλο Παρισινό εκδόστη Γκρασσέ, για να παραδώσθι προς έκδοσιν μια βιογραφία του πολιτικού Μπριάν.

Όταν όμως ο κ. Ένς παρέδωσε τό έργο του, ο κ. Γκρασσέ, άρρωστος από διάβασθι, άρνήθηκε να του τό εκδώσθι, γιατί έθιγε τον Μπριάν στην ιδιωτική του ζωή.

Τότε ο συγγραφέας και ο εκδόστης, για να κανονίσουν τη διαφορά τους, ανέθεσαν σε δύο γνωστούς λογίους να κρίνουν τό ζήτημά τους και να εκδώσουν μια άπόφασι. Μά οι λόγιοι αυτοί αποφώνησαν μεταξύ τους και έπλησαν και άλλους δύο ακόμα για να ακούσουν τη γνώμη τους σχετικάς. Μά ούτε κι' αυτοί συμφώνησαν και έτσι υπήρχε φόβος να καταλήθθι ή υπόθεσι στα δικαστήρια.

Ο κ. Μπριάν, άρα έμαθε όλες αυτές τις διενέξεις και τις διαφορές που είχε προκαλέσει ή βιογραφία του, είπτε:

—Είνε προμεσ, ένας εφηνόφιλος σαν κι' εμένα να προκαλή τέτοιες φιλονεικίες... Φανταστής μάλιστα αν τό πράγμα καταλήθθι στα δικαστήρια... Οπότε έλπίζω ότι τό πνεύμα του Λακάρνο θα έπιφοιτήσθι στους διαμαχομένους.

Ός γνωστόν, ο κ. Μπριάν είναι ο πρωταγώνης του περιφημου φιλερηνικού συμμάχου του Λακάρνο.

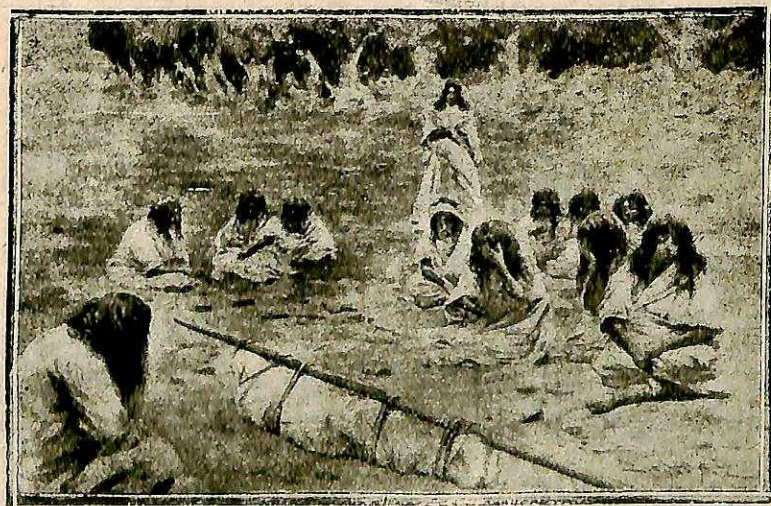
ΣΕ ΧΑΡΤΟΠΑΙΧΤΗ

Δεν τρώει πια άλλη καταντία, μονάχα ή γυναίκα του τόν μένει. Άλλά και πάλι τή γάστ στα χαρτιά, τήν έχει ο κακώμορος χαμένη.

Γ. ΣΟΥΡΗΣ

Μεταφορά νεκρού στην Κορσική.

ΚΗΔΕΙΑ ΤΩΝ ΙΝΔΩΝ ΤΗΣ ΚΟΛΟΜΒΙΑΣ.—Ο νεκρός βoίσκται τυλιγμένος μέσα σε κουβέρτες και δεμένος σ' ένα μακρό ξύλο. Έτσι μεταφέρεται και θάπτεται στην ακροθαλασσιά ή στην άκροθαλασσιά.

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΚΟΥΤΣΑΒΑΚΗ

Είμαι της μαμής ο γυιός, τί με (κουτάς;

Μέσ' στη γειτονιά με ζέρονται πέρα (πέρα,

Έβγα λίγο παραξώ αν κοτάς, (αυτάς,

Ο κυρ-τάλος σου πήρε τόν πατέρα! (αυτάς,

Έχω κάμα που θερίζει σαν σπαθί (αυτάς,

Και τό κέφι όποιος γουστάρει (αυτάς,

Μ' ένα μονάχα σφοντύλι θα βρεθθί (αυτάς,

Στά Σποδία, κι' άμα θέλθι (αυτάς,

Κάθε μύτη θα τή δθς κολοκυθιά, (αυτάς,

Τό χαστούκι σαν ποντάριό δίχως (αυτάς,

Πάσι πάρολι και σέ τίς ή γροθιά (αυτάς,

Και βροντάει σαν κανόνι μέσ' στο (αυτάς,

Είμαι της μαμής ο γυιός, κοκορικό, (αυτάς,

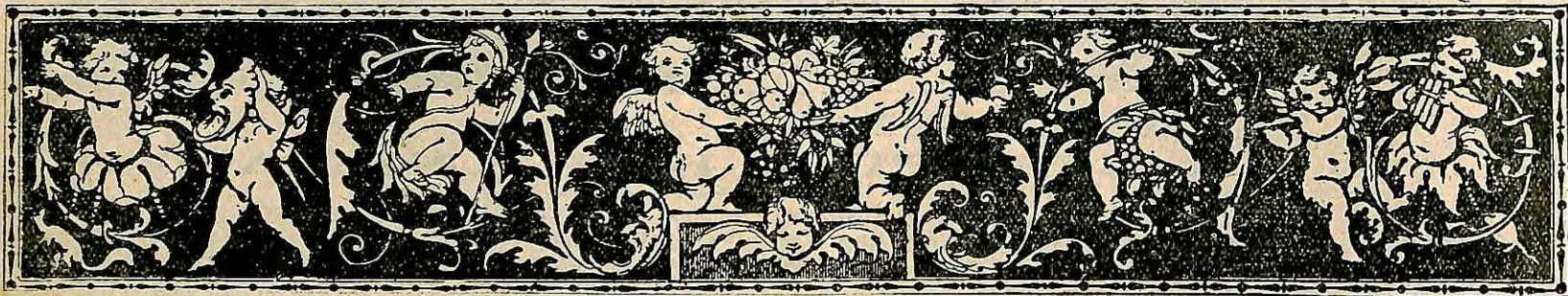
Ηρα βέλθι πάντα όλόρθος είμαι μπρός (αυτάς,

Τ' ή! και σούκνα τα μούτρα Δομακό, (αυτάς,

Τό Σταυρό σου!... (αυτάς,

Τ. ΜΟΡΑ-ΤΙΝΗΣ

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ σε εξαιρετικώς καλές τιμές παλαιά βιβλία και όλοκληρους βιβλιοθηκάς, χειρόγραφα παλαιά και εικόνες (χαλκογραφίας, λιθογραφίας κ.τ.λ.). Επίσης περιόδικα έκδοθέντα μέχρι το 1900, εφημερίδας, βιβλία ξένων γλωσσών κ.τ.λ. κ.τ.λ. Πληροφορία στα γραφεία μας.

ΕΝΑ ΑΛΗΘΙΝΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ

ΤΟΥ ΜΙΣΕΛ ΖΕΒΑΚΟ

Η MINION

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΟΙ ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΟΙ

Η ώραία ημέρα πλησίαζε προς τὸ τέλος της...
Τὰ γαλάζια κύματα ἔσθυναν πέρα στὸ γαλανὸν ὀρίζοντα...
Ἡ αὐρα φούσκε ἀνάλαφρη κι' ἀπαλὴ, μυρωμένη ἀπὸ τὰ μεθυστικὰ ἀρώματα τῶν πορτοκαλιῶν...
Τὸ τραγοῦδι τῶν πουλιῶν γινόταν ὁλοένα πρὸς τρυφερό καὶ πρὸς παθητικὸ κι' ἐκστατικὸ μὲ ἕναν ὕμνον πρὸς τὸν ἔρωτα...

Βοισκάμαστε στὴ χώρα τοῦ ἡλίου καὶ τῶν θαυμάτων τῆς φύσεως!
Ἡ Νεάπολις, ὁ μαγεμένος αὐτὸς παράδεισος, φαίνονταν σὰν ἀποκοιμισμένη μέσα στὸ κίτρινο χάρμα τῆς θάλασσας καὶ τ' οὐρανοῦ, κάτω ἀπὸ τὰ φιλήματα τοῦ δειλινοῦ, λάμποντας βλῆ μέσα στὴν αἴγλη τῆς!
Καὶ νὰ πὺν τὴν ἄρα πέφτει ἡ ἑσπέρα καὶ γαλήνια νύχτα, ἡ εὐλογημένη ὥρα τῶν γοητευτικῶν μυστηρίων... Ἐρασταί, εὐτυχισμένοι ἐρασταί, ἐνώστε τὴς καρδιὰς σας καὶ τὰ χεῖρά σας!

Εἶχαν περάσει ἕξι χρόνια ἀπὸ τότε πὺν ὁ νεαρὸς καὶ πλούσιος μαρκήσιος Τζοβάννι ντὲ Κυπριάνι εἶχε παντρευτῆ τὴ Νεάπολιν φαρμακοῦλα Ἑλένα Φράντσια. Ὁ γάμος τους ἦταν τὸ εὐτυχισμένο τέλος ἑνὸς τρυφεροῦ ἐρωτικοῦ μυθιστορήματος, τὸ τέλος ἑνὸς μεγάλου καὶ ὀδυνηροῦ μαρτυρίου.
Ὁ πατέρας τοῦ Τζοβάννι, ὁ γέρος μαρκήσιος ντὲ Κυπριάνι, ἦταν ἕνας ἄρχοντας μεγάλος καὶ πανίσχυρος. Ἦταν ἀγέρωχος, περήφανος καὶ σκληρὸς καὶ γι' αὐτὸ ἡ μεγάλη στοργὴ τοῦ πρὸς τὸ γιοῦ του εἶχε κάτὶ τὸ ἀγριο... Γι' αὐτὸν ἔτρεφε βίαιος τὸν τὶς φιλοδοξίες, ὅλα του τὰ δεινὰ...

— Παιδί μου, τοῦ εἶπε πρὸς τὴν μάνα, θὰ γίνης βασιλισσά! Ὁμῆσου το! Μὰ ὁ Τζοβάννι δὲν ἐννεύονταν τίποτε ἄλλο παρὰ τὸν ἔρωτα καὶ τὴν ἐλευθερία... Καὶ παρὰ τὶς συμβουλὲς τοῦ πατέρα του, βρέθηκε μὲ τὴν ἑλπίδα παντρεμένου μὲ τὴν γλυκεῖα φαρμακοῦλα του...

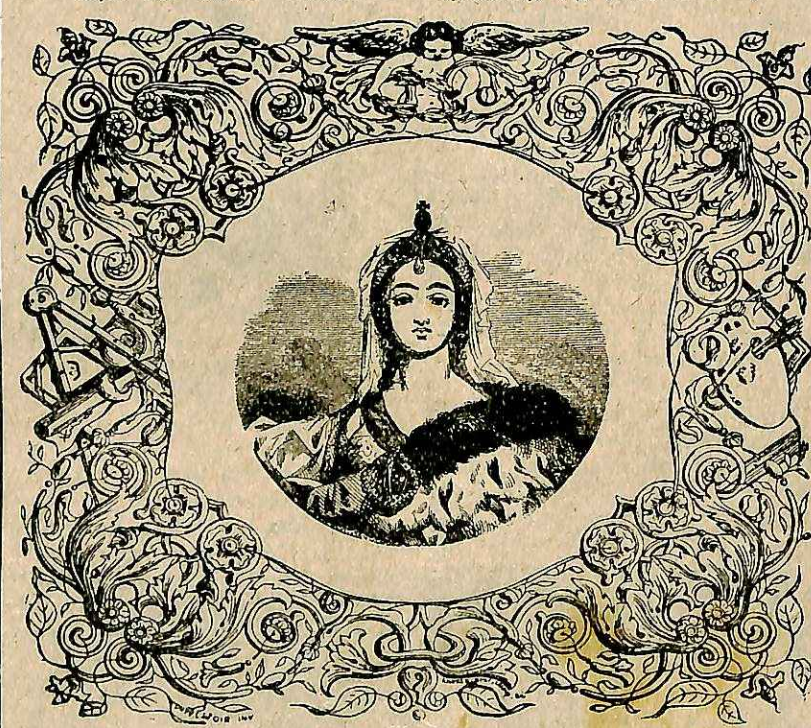
Πὺς γνωρίστηκαν;
Αὐτὸ πρὸς αἰνὸ ἀληθινὸ μυθιστόρημα.

Μὴ μὲν, χωρὶς νὰ ξέρη κανὼν κολλῆσαι, ὁ Τζοβάννι εἶχε ἐκκινήσει μὲ μὴν βάρκα κι' ἀνέλαμψε πολὺ ἀπὸ

τὴν ἀκτὴ... Ἐξάφνα ὁ καιρὸς ἄλλαξε... Ὁ Τζοβάννι προσπάθησε νὰ παλαίψη ἐναντίον τῆς τρικυμίας, μὰ ὁ ἀέρας ἐτόμπανε τὴ βάρκα του κι' ἔτσι ὁ νέος εὐγενὴς ἔπεσε μὲς' στὰ κύματα, βγάζοντας μὴ κραυγὴ... Ὁ θάνατος ἦταν σίγουρος...

Μὰ ὄχι! Ἦταν γραφτὸ τοῦ νὰ σωθῇ καὶ σὲ λίγο συνερχόταν ἀπὸ τὴν λιποθυμία του μέσα στὴν καλὴ τοῦ βροχάκη Λουίτζι Φράντσια... Ὁ Τζοβάννι τότε νὰ εὐχαριστῆ τὸν καλὸ αὐτὸ ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος κούνει τὸ κεφάλι του χαμογελώντας καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἐγὼ δὲν ἔκανα τίποτε... Τὸ

Ἡ Δούκισσα ντὲ Μαλφιέρα.

«Πιτσιούνη» μου σὰς ἔσωσε... Ἡ Ἑλένα, ἡ Παναγία μὲ τὰ χρυσὰ μαλλιά, ὁ ἄγγελος τῆς ἀκρογιαλίας...
— Ἡ γυναίκα σου, Λουίτζι Φράντσια, τὸν ῥώτησε ὁ νέος εὐγενὴς.
— Ἡ κόρη μου, ἀφέντη, πὺν εἶνε γιὰ μένα ὅστις ἔχω κι' ὅστις ἀγαπᾷ στὸν κόσμο... Σὰς εἶδε νὰ ξεκινᾷτε μὲ ἕναν οὐρανὸ θοδὸ, φοβήθηκε, ἔτρεψε πίσω σας καὶ σὰς παρακολούθησε μὲ τὴν βάρκα της... Ἐταί μπόρεσε καὶ σὰς ἔσωσε βταν σὰς ἄρπαξαν τὰ κύματα... Αὐτὸ ἦταν ὅλο...

Ὁ νέος ἀνασηκώθηκε λίγο στὸ κρεβάτι του, πὺν ἦταν στρωμένο ἀπὸ ξερὰ φύλλα κι' εἶδε τότε μὴ

οὐρανία ὄψασις μπροστὰ του: Ἡ κόρη τοῦ πατέρα, ἡ ξανθὴ φαρμακοῦλα Ἑλένα ἦταν ἐκεῖ ἀνήσυχη, γοητευτικὴ, ἀγγελικὰ ὠραία μέσα στὴν ταραχὴ τῆς... Αὐτὴ, ἡ τόσο γενναία μπρὸς τὸν κίνδυνο, ἔτρεψε τὴν γαμὰτή συγκίνησι.

— Ἑλένα, ἡ ζωὴ μου εἶνε δική σου! Φιθύρισε τότε σιγὰ ὁ Τζοβάννι. Καὶ μὴ καινοπορία ζωὴ ἀρχοῦ ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη γι' αὐτοὺς. Ὁ γέρος μαρκήσιος ντὲ Κυπριάνι, ἐπελαμένος μὲ τὴν ἰδέα ὅτι λίγο ἔλειψε νὰ χάσῃ τὸ γιοῦ του, ἔγινε ὁ προστάτης τῆς οἰκογενείας Φράντσια.

γέρος ἄρχοντας. Ἐταί λοιπὸν οἱ Κυπριάνι θὰ τελειώσουν μὲ τὸ αἶσχος ἑνὸς τέτοιου γάμου, ὕστερα ἀπὸ αἰῶνες ὀλόκληρους δόξας καὶ τιμῆς;... Ὁχι, χίλιες φορές ὄχι! Ὅσο ζῶ ἐγὼ, αὐτὸ δὲν θὰ γίνη!

— Πατέρα μου, ἀπάντησε σταθερὰ ὁ Τζοβάννι, μὲ ἐξανακάζει—κι' ἔσας ὑπακούω. — Ὅθ σὲ κλείσω στὴ φυλακή, ἔθλεις, καὶ θὰ διώξω τὴν ὁμορφονιά σου!

Τὸ εἶπε καὶ τὸ ἔκανε... Ἡ Ἑλένα ἀναγκάστηκε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ μοναστήρι τῆς Ἀννουντσιάτας ὅπου σπούδαζε καὶ ἐναγύρισε στὴν καλὴ τῆς καὶ ὁ Τζοβάννι, τὸ ἀνυπότακτο παιδί, φυλακίστηκε, κατὰ διαταγὴ τοῦ πατέρα του, στὴν παλὰ φυλακὴ τῆς Νεάπολης... Μὰ ὁ ἔρωτας δὲν λοχραίνει οὐτὲ τὴ φτώχεια, οὐτὲ τὴν περιφρόνησι, οὐτὲ τὴν γροπὴ!... Καὶ οἱ δύο νεαροὶ ἐρωτευμένοι ἔμειναν πιστοὶ στὴ μεγάλη τους ἀγάπη.

Σὲ λίγον καιρὸ ὁ μαρκήσιος ἔγραψε στὸ φυλακισμένο γιοῦ του προσφέροντάς του, μαζὺ μὲ τὴν ἐλευθερία του, τὴ χεῖρα τῆς μελαχροινῆς δούκισσας ντὲ Μαλφιέρα, τῆς ἐξαδέλφης του. Μὰ ὁ Τζοβάννι ἀπάντησε στὸν πατέρα του ἀπὸ τὸ βάθος τῆς φυλακῆς του:

«Αγαπᾷ τὴν Παναγία μὲ τὰ χρυσὰ μαλλιά καὶ μὲν πιστὸς στὸν ἔρωτά μου».

Τότε ὁ μαρκήσιος πρόσφερε ἄφωνα πλούτη στὴν Ἑλένα ὑπὸ τὸν ὄρο νὰ ἐξέλθῃ τὸ Τζοβάννι. Μὰ κι' ἐκείνη τοῦ ἀπάντησε:

«Ἡ καρδιά μου ἀνήκει στὸ Τζοβάννι καὶ μὲ τίποτε δὲν θὰ μπόρεσε νὰ μὲ δειλιάσει».

Τὸ νὰ γίνῃ μαρκησία ντὲ Κυπριάνι ἦταν ἡ ὑπεράτατη φιλοδοξία τῆς δούκισσας ντὲ Μαλφιέρα, τῆς ὁποίας ὁ πρῶτος σύζυγος εἶχε ἀναισθητικὴς μερικὸς μῆνες μετὰ τὸ γάμο τους, ἀπὸ κατασπατάλησε τὴν περιουσία του στὰ χαρτιά καὶ σὲ ὄργια. Ἐταί ἡ Μαλφιέρα, παρ' ὅλο τὸ μεγάλο τῆς ὄνομα καὶ τὸν τίτλο τῆς, εἶχε μείνει σκεδὸν φτωχὴ καὶ καθὼς ἦταν φύσις περήφανη καὶ διψούσε γιὰ πολυτέλεια κι' ἀπολαύσεις, ἔπλεξε ὅτι ἕνας δεύτερος γάμος θὰ τῆς ἔφερνε τὰ πλούτη, τὰ ὁποία εἶχε στερηθῇ. Ἀγαπούσε πραγματικὰ τὸν Τζοβάννι, ὅπως τὸν ἀγαποῦσε ἡ Ἑλένα; Ὁχι, ἀλλὰ τὸν λατρεύει μὲ πάθος. Ἦταν ἱκανὴ νὰ κάνῃ τὰ πάντα γιὰ νὰ φτάσῃ στὸ σκοπὸ τῆς... Γι' αὐτὸ πῆγε καὶ βόηκε τὴν ἀραβωνιστικὴ

— Ντροπὴ καὶ κατὰρα! φώναξε ὁ

τοῦ φυλακισμένου καὶ περιγράφοντας ἐπὶ τὸ ὑπερβολικώτερο τὰ βάσανά του, κατέληξε νὰ τῆς πῇ:

— Σὰς λένε μαντόνα, Ἀγγέλο τῆς ἀκρογιαλίας, ἄθωα περιστερά... Μὰ ἐσεῖς εἶστε ἡ μόνη ἀφορμὴ τοῦ μαρτυρίου τοῦ Τζοβάννι, τὸν ὁποῖο ἡ σκληρὴ κόρη!... Μὴ λέςι σὰς ὅθ μπόρῃς νὰ τοῦ ἀποδώσῃ τὴν ἐλευθερία! Μὰ ὄχι, προτιμᾷτε νὰ γίνῃ ἀπόκληρος καὶ νὰ πεθάνῃ φυλακισμένος γιὰ τὰ ὠραία σας μάτια... Δὲν θὰ σὰς παντρευτῇ, ὥστόσο, παρὰ μέσα στὸν τάφο, ὁ δυστυχισμένος τρελλός!...

— Ἐχέτε δίκιο, σινορίτα, ἀναγκάστηκε νὰ ὁμολογήσῃ μὲ θλίψη ἡ φελὴς Ἑλένα—ὁ γιοῦς τοῦ μαρκησίου ντὲ Κυπριάνι δὲν μπόρει νὰ δώσῃ τὸν ὄνομά του σὲ μὴ φαρμακοῦλα. Δὲν ἔχω τὴ δύναμι νὰ τὸν ἀρήσω, μὰ θὰ ἤθελα νὰ μ' ἀφήσῃ αὐτός...

— Γράψατέ τοῦ αὐτὰ πὺν μὲ εἶπατε—εἶπε τότε ἡ πονηρὴ δούκισσα—κι' ἔπειτα ἐξαφανιστῇτε γιὰ λίγον καιρό! Ἐταί θὰ τὸν σώσετε γιὰ δεύτερη φορὰ!

— Ναί, θὰ φύγω μακριὰ, πολὺ μακριὰ! Φιθύρισε λυπημένα ἡ Ἑλένα. — Ὅριστε, πάρτε αὐτὸ τὸ πορτοφόλι, Ἑλένα... Ὅθ σὰς χρειαστοῦν χρήματα...

— Ὅχι! Τὸ μόνο πὺν θὰ πάρω μαζὺ μου ὅθ εἶνε ἡ ἀνάμνησίς σου καὶ ἡ εἰκόνα τοῦ μέσα στὰ βάθη τῆς καρδιάς μου... — Ἐταί ἡ Ἑλένα ἔγραψε στὸ Τζοβάννι ὅθ τῆς εἶχε πρὸς ἡ Μαλφιέρα. Ὁ φυλακισμένος λίγο ἔλειψε νὰ τρελλαθῇ ἀπὸ τὴν ἀπελπισία του μὲ τὴν ἔλαβε αὐτὴ τὴν ἐπιστολή. Καὶ μόλις ἐνύχτως, ἔσπασε τὰ κάγκελα τοῦ παραθύρου τοῦ κελιοῦ του καὶ χρησιμοποιοῦντας τὰ σεντόνια του γιὰ σκοινί, κατέβηκε κάτω. Μὰ τὴν τελευταία στιγμή, οἱ σκοποὶ τῆς φυλακῆς τὸν ἀντελήφθησαν καὶ τοῦ φώναξαν:

— Ἀλ! Τίς εἶ;
Ὁ Τζοβάννι, χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ, ἄρχισε νὰ τρέχῃ πρὸς τὴν παραλία. Ἀλλ' ἐπὶ τῆς ἐκπομπῆς ἀντήχησαν! Καὶ τὸ πρῶτο, οἱ ἄνθρωποι τῆς φυλακῆς εἶδαν αἰματωμένα ἵχνη στὸ χῶμα. Ἐταί μπόρεσαν καὶ ἐξαβρῆσαν τὸν νεό, ἐκπλωμένο μπρὸς τὴν καλὴ τῆς ἀγαπημένης του... Μὴ σφάρα τοῦ εἶχε τρυπήσει τὸ στήθος, μὰ μπόρεσε νὰ τυρῇ ὡς ἐκεῖ. Τὴν ἰδίαν ἐκείνη ἡμέρα, ἀπὸ τὰ χαράματα, ἡ δυστυχισμένη φαρμακοῦλα, εἶχε κάνει ἕνα δέμα τὰ πράγματά τῆς κι' ἐτοιμάζονταν νὰ φύγῃ γιὰ τὴν ἔξορίαν. Μὰ μόλις ἀνοίξε τὴν πόρτα τῆς, εἶδε μπροστὰ σ' αὐτὴν τὸν πολυαγαπημένο τῆς ἀναισθητικὸν καὶ καταματωμένο. Βίχτηκε τότε ἐπάνω του κι' ἄρχισε νὰ τὸν γαμίζει μὲ φιλή καὶ μὲ δάκρυα.

— Σκοτώστε με! φώναξε στὸν κόσμο πὺν εἶχε μαζευτῇ, γιὰτὶ ἐγὼ τὸν ἐκτόνωσα!...

Τὴν ἀπεμάχονταν κι' ἐτοποθέτησαν τὸ Τζοβάννι μὲς' στὴν καλὴ τῆς, ἀπάνω στὸ κρεβάτι τῆς. Ἐναί γιὰτὸς προσεκήληθη... Ὁ γέρος μαρκήσιος ντὲ Κυπριάνι καὶ ἡ δούκισσα ντὲ Μαλφιέρα, στοὺς ὁποίους ἀνήγγελλε τὸ γάμο, ἔτρεξαν. Ὁ Τζοβάννι, ὁ ὁποῖος εἶχε συνάδει, χάρις σὲς φροντίδες τοῦ γιὰτὸ, ἀνοίξε τὰ

μάτια του καὶ εἶδε τὴν Ἑλένα ἀναμαλλιασμένη, γονατιστὴ μπροστὰ του, καὶ τῆς εἶπε σοδάρ:

— Ἑλένα Φράντσια, ἀπὸ τὴ στιγμή αὐτὴ εἶσαι ἡ σύζυγος τοῦ πατέρα Τζοβάννι...

Ἡ δούκισσα ντὲ Μαλφιέρα ἀκούγοντας τὰ λόγια αὐτὰ κλονίστηκε. Ἦταν θάνατος αὐτὸ τὸ χτύπημα γιὰ τὸν ἐγωισμὸ τῆς καὶ τὴν ὑπερηφάνειά τῆς. Μὰ, ἔξαφνα, τὸ μετώπο τῆς φωτίστηκε καὶ τὰ μάτια τῆς ἔλαμψαν. Ὁ γέρος μαρκήσιος ντὲ Κυπριάνι τῆς εἶχε πρὸς:

— Πατέρα μου—φιθύρισε ὁ πληγωμένος—δὲν μπόρῃ νὰ διαλέξω παρὰ μετὰ τῆς Ἑλένας καὶ τοῦ θανάτου! Ἀποφασίστε σεις...

— Ἡ Ἑλένα δὲν θὰ γίνῃ ποτὲ μαρκησία ντὲ Κυπριάνι. Σὲ ἀποκληρώνω καὶ τοῦ πατέρα πίσω τὸν ὄνομά μου...

— Ὅριστε, πάρτε αὐτὸ τὸ πορτοφόλι, Ἑλένα... Ὅθ σὰς χρειαστοῦν χρήματα... — Ὅχι! Τὸ μόνο πὺν θὰ πάρω μαζὺ μου ὅθ εἶνε ἡ ἀνάμνησίς σου καὶ ἡ εἰκόνα τοῦ μέσα στὰ βάθη τῆς καρδιάς μου... — Ἐταί ἡ Ἑλένα ἔγραψε στὸ Τζοβάννι ὅθ τῆς εἶχε πρὸς ἡ Μαλφιέρα. Ὁ φυλακισμένος λίγο ἔλειψε νὰ τρελλαθῇ ἀπὸ τὴν ἀπελπισία του μὲ τὴν ἔλαβε αὐτὴ τὴν ἐπιστολή. Καὶ μόλις ἐνύχτως, ἔσπασε τὰ κάγκελα τοῦ παραθύρου τοῦ κελιοῦ του καὶ χρησιμοποιοῦντας τὰ σεντόνια του γιὰ σκοινί, κατέβηκε κάτω. Μὰ τὴν τελευταία στιγμή, οἱ σκοποὶ τῆς φυλακῆς τὸν ἀντελήφθησαν καὶ τοῦ φώναξαν:

— Ἀλ! Τίς εἶ;
Ὁ Τζοβάννι, χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ, ἄρχισε νὰ τρέχῃ πρὸς τὴν παραλία. Ἀλλ' ἐπὶ τῆς ἐκπομπῆς ἀντήχησαν! Καὶ τὸ πρῶτο, οἱ ἄνθρωποι τῆς φυλακῆς εἶδαν αἰματωμένα ἵχνη στὸ χῶμα. Ἐταί μπόρεσαν καὶ ἐξαβρῆσαν τὸν νεό, ἐκπλωμένο μπρὸς τὴν καλὴ τῆς ἀγαπημένης του... Μὰ σφάρα τοῦ εἶχε τρυπήσει τὸ στήθος, μὰ μπόρεσε νὰ τυρῇ ὡς ἐκεῖ. Τὴν ἰδίαν ἐκείνη ἡμέρα, ἀπὸ τὰ χαράματα, ἡ δυστυχισμένη φαρμακοῦλα, εἶχε κάνει ἕνα δέμα τὰ πράγματά τῆς κι' ἐτοιμάζονταν νὰ φύγῃ γιὰ τὴν ἔξορίαν. Μὰ μόλις ἀνοίξε τὴν πόρτα τῆς, εἶδε μπροστὰ σ' αὐτὴν τὸν πολυαγαπημένο τῆς ἀναισθητικὸν καὶ καταματωμένο. Βίχτηκε τότε ἐπάνω του κι' ἄρχισε νὰ τὸν γαμίζει μὲ φιλή καὶ μὲ δάκρυα.

— Σκοτώστε με! φώναξε στὸν κόσμο πὺν εἶχε μαζευτῇ, γιὰτὶ ἐγὼ τὸν ἐκτόνωσα!...

Τὴν ἀπεμάχονταν κι' ἐτοποθέτησαν τὸ Τζοβάννι μὲς' στὴν καλὴ τῆς, ἀπάνω στὸ κρεβάτι τῆς. Ἐναί γιὰτὸς προσεκήληθη... Ὁ γέρος μαρκήσιος ντὲ Κυπριάνι καὶ ἡ δούκισσα ντὲ Μαλφιέρα, στοὺς ὁποίους ἀνήγγελλε τὸ γάμο, ἔτρεξαν. Ὁ Τζοβάννι, ὁ ὁποῖος εἶχε συνάδει, χάρις σὲς φροντίδες τοῦ γιὰτὸ, ἀνοίξε τὰ

πέρασε στὸ δάχτυλο τὸ δαχτυλίδι του καὶ τῆς εἶπε σοδάρ:

— Ἑλένα Φράντσια, ἀπὸ τὴ στιγμή αὐτὴ εἶσαι ἡ σύζυγος τοῦ πατέρα Τζοβάννι...

Ἡ δούκισσα ντὲ Μαλφιέρα ἀκούγοντας τὰ λόγια αὐτὰ κλονίστηκε. Ἦταν θάνατος αὐτὸ τὸ χτύπημα γιὰ τὸν ἐγωισμὸ τῆς καὶ τὴν ὑπερηφάνειά τῆς. Μὰ, ἔξαφνα, τὸ μετώπο τῆς φωτίστηκε καὶ τὰ μάτια τῆς ἔλαμψαν. Ὁ γέρος μαρκήσιος ντὲ Κυπριάνι τῆς εἶχε πρὸς:

— Πατέρα μου—φιθύρισε ὁ πληγωμένος—δὲν μπόρῃ νὰ διαλέξω παρὰ μετὰ τῆς Ἑλένας καὶ τοῦ θανάτου! Ἀποφασίστε σεις...

— Ἡ Ἑλένα δὲν θὰ γίνῃ ποτὲ μαρκησία ντὲ Κυπριάνι. Σὲ ἀποκληρώνω καὶ τοῦ πατέρα πίσω τὸν ὄνομά μου...

— Ὅριστε, πάρτε αὐτὸ τὸ πορτοφόλι, Ἑλένα... Ὅθ σὰς χρειαστοῦν χρήματα... — Ὅχι! Τὸ μόνο πὺν θὰ πάρω μαζὺ μου ὅθ εἶνε ἡ ἀνάμνησίς σου καὶ ἡ εἰκόνα τοῦ μέσα στὰ βάθη τῆς καρδιάς μου... — Ἐταί ἡ Ἑλένα ἔγραψε στὸ Τζοβάννι ὅθ τῆς εἶχε πρὸς ἡ Μαλφιέρα. Ὁ φυλακισμένος λίγο ἔλειψε νὰ τρελλαθῇ ἀπὸ τὴν ἀπελπισία του μὲ τὴν ἔλαβε αὐτὴ τὴν ἐπιστολή. Καὶ μόλις ἐνύχτως, ἔσπασε τὰ κάγκελα τοῦ παραθύρου τοῦ κελιοῦ του καὶ χρησιμοποιοῦντας τὰ σεντόνια του γιὰ σκοινί, κατέβηκε κάτω. Μὰ τὴν τελευταία στιγμή, οἱ σκοποὶ τῆς φυλακῆς τὸν ἀντελήφθησαν καὶ τοῦ φώναξαν:

— Ἀλ! Τίς εἶ;
Ὁ Τζοβάννι, χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ, ἄρχισε νὰ τρέχῃ πρὸς τὴν παραλία. Ἀλλ' ἐπὶ τῆς ἐκπομπῆς ἀντήχησαν! Καὶ τὸ πρῶτο, οἱ ἄνθρωποι τῆς φυλακῆς εἶδαν αἰματωμένα ἵχνη στὸ χῶμα. Ἐταί μπόρεσαν καὶ ἐξαβρῆσαν τὸν νεό, ἐκπλωμένο μπρὸς τὴν καλὴ τῆς ἀγαπημένης του... Μὰ σφάρα τοῦ εἶχε τρυπήσει τὸ στήθος, μὰ μπόρεσε νὰ τυρῇ ὡς ἐκεῖ. Τὴν ἰδίαν ἐκείνη ἡμέρα, ἀπὸ τὰ χαράματα, ἡ δυστυχισμένη φαρμακοῦλα, εἶχε κάνει ἕνα δέμα τὰ πράγματά τῆς κι' ἐτοιμάζονταν νὰ φύγῃ γιὰ τὴν ἔξορίαν. Μὰ μόλις ἀνοίξε τὴν πόρτα τῆς, εἶδε μπροστὰ σ' αὐτὴν τὸν πολυαγαπημένο τῆς ἀναισθητικὸν καὶ καταματωμένο. Βίχτηκε τότε ἐπάνω του κι' ἄρχισε νὰ τὸν γαμίζει μὲ φιλή καὶ μὲ δάκρυα.

— Σκοτώστε με! φώναξε στὸν κόσμο πὺν εἶχε μαζευτῇ, γιὰτὶ ἐγὼ τὸν ἐκτόνωσα!...

Τὴν ἀπεμάχονταν κι' ἐτοποθέτησαν τὸ Τζοβάννι μὲς' στὴν καλὴ τῆς, ἀπάνω στὸ κρεβάτι τῆς. Ἐναί γιὰτὸς προσεκήληθη... Ὁ γέρος μαρκήσιος ντὲ Κυπριάνι καὶ ἡ δούκισσα ντὲ Μαλφιέρα, στοὺς ὁποίους ἀνήγγελλε τὸ γάμο, ἔτρεξαν. Ὁ Τζοβάννι, ὁ ὁποῖος εἶχε συνάδει, χάρις σὲς φροντίδες τοῦ γιὰτὸ, ἀνοίξε τὰ

Ἐτρεξε πίσω σας καὶ σὰς παρακολούθησε...

Ἐτοποθέτησαν τὸν Τζοβάννι στὴν καλὴ τῆς κι' ἐκάλωσαν ἕναν γιὰτὸν...

στὸ Μιλάνο, στὴν οἰκογένειά τῆς, μὲ τὴν καρδιὰ σφιγμένη ἀπὸ θλίψη καὶ μῖσος...

Ἐταί ἀπὸ μερικὸς μῆνες μετὰ τὸ πένθος, ἡ Νεάπολη ὀλόκληρη γιόρταζε. Πανηγύριζε τὸν εὐτυχισμένο γάμο τοῦ νεαροῦ μαρκησίου ντὲ Κυπριάνι μὲ τὸν Ἀγγέλο τῆς ἀκρογιαλίας, τὴν Ἑλένα Φράντσια... Ἡ τελευταία τῶν γάμων βάσταξαν πολλὲς ἡμέρες μέσα σὲ μὴ γενικὴ παραφροσύνη χαρᾶς κι' ἐνθουσιασμοῦ... Κι' ἡ πρὸ στωικὴς βάρκες—αὐτὲς πρὸ πάντων!—ἦσαν σηματοδότες.

Ἐναί χρόνος πέρασε... Καὶ τὴν ἡμέρα τῆς πρῶτης ἐπετείου τῶν γάμων τους, γεννήθηκε ἕνα ὠραίο βράδυ τοῦ Μαΐου—ὁ γλυκὺς καρπὸς τῆς ἀγάπης τους, μὴ χαριτωμένη καὶ γοητευτικὴ μικρούλα, πρὸ ὁμορφῆς ἀκόμα—ἀν αὐτὸ ἦταν δυνατόν—κι' ἀπὸ τὴν μητέρα τῆς! Τὴν ἐβάφτισαν μὲ τὸ ἀπέραντο γλυκὸ καὶ ποιητικὸ ὄνομα Σπεράτα! Κι' ἐκείνη τὸ βράδυ, εἰς ἀνάμνησιν τῶν ἡμερῶν τῆς δυστυχίας τους—τὸ ζεύγος Κυπριάνι ἀκόρπισε, σὰν χρυσωμένο μᾶνα, τὴς εὐεργεσίας τοῦ στοῦς φαρμάδες τῆς ἀκρογιαλίας, στοὺς στωικοὺς τῆς πόλεως καὶ στοὺς καταδικασμένους τῶν φυλακῶν...

Ἐναρχόμαστε πάλι στὴν ἱστορία μας.

Πισασμένοι τρυφερά ἀπὸ τὰ χεῖρα ἐπάνω στὴν ταράτσα τοῦ μεγαλοπρεποῦς ἀνακτόρου Κυπριάνι, ὁ Τζοβάννι καὶ ἡ Ἑλένα ἀπολάμβαναν ἕνα βράδυ τὸ μαγευτικὸ θέαμα κάτω ἀπὸ τὸν γαλάζιο οὐρανὸ, τὸν φωτισμένο ἀπὸ τὶς τελευταῖες ἀνταύγειες τοῦ ἡλίου πὺν ἔδασαισε.

— Τί ὠραῖο πὺν εἶνε νὰ ζῇ καὶ ν' ἀγαπᾷται κανεῖς! Φιθύρισε ἡ νεαρὴ μαρκησία.

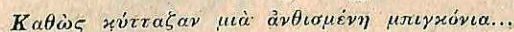
— Ὁ ναί, πολυαγαπημένη μου, τῆς ἀπάντησε τρυφερά ὁ Τζοβάννι. Ἐκείνη τὴ στιγμή ζωηρὴ καὶ χαριτωμένη, ἐκπλωμένη καὶ τριανταφυλλένια, ἐβόησε στὴν ταράτσα ἡ μικρούλα κόρη τους, ἡ Σπεράτα, κρατώντας μὴ ἀνυπόθετον στὰ χεῖρά τῆς.

— Μητέρα μου, πατέρα μου, φωνάζει τρυφερά, μᾶλιστα τὰ λουλούδια αὐτὰ γιὰ νὰ σὰς τὰ προσφέρω... Τὰ ἔχω γμίσει μὲ τὰ φίλιά μου...

Καὶ ἡ γλυκεῖα Σπεράτα, ἀπὸ εἶπε τὰ λόγια αὐτὰ, ἄρπασε τὰ λουλούδια τῆς ἐπάνω στὸ μα

λους ἢ μάταια εἶνε ἐλευθερία καὶ ὁ
Πλουσερὺς δὲν τὴν παντρέυεται! Πῶς
μὴ ἀποδείξεις αὐτὸ ἀδιαφιλονέηκτη!»
Καταλαβαίνει λοιπὸν τώρα, ἀγαπη-
τὲ φίλε, γιατί με ἐτάραξαν τὰ λόγια

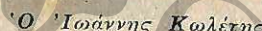

σου τόσο πολύ. Δεν μπόρεσα να κρα-
τηθώ και σου τὰ είπα Ήλ. Πρόκει-
ται για τὴ γαλήνη σου, γέ κατελά-

ῥόδοντα ἐτών, κα-
 ῖ ἐτών δεσμά.
 ύοιοι διχασπαί.
 μενος ἀπὸ τῆ ἐ-
 ζήσω τόσο πολὺ
 — Πλαπητοὶ μοῦ
 μοῦ εἶνε. ἐνόσφ ζ
 ληρες...

εἶπες πρὸ ὀλίγου
 — Μάλιστα! Μὴ
 δικαίωμα νὰ τὸν
 ἄλλος! τοῦ ἀπάν-
 ὁ «Παῖς» τῆς Π.

Κωλέτης
 Νά, πὲ γέλασε

ἢ τέτυτα ἢ κατακόρυφα
τὸ κατακόρυφον τὸ

κατὰ
ὅτε
σαν
λο-

τὸ
 ἡ
 οὐ
 τὸ

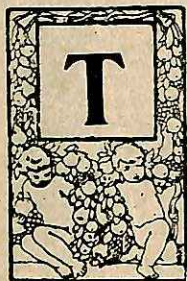
EV-
MS-

20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541

00-

ΕΙΔΥΛΛΙΑΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Η ΦΤΩΧΗ ΑΓΑΠΗ ΤΟΥ ΠΙΕΡΡΟΝ

χορτάει είναι πάντα άφθονο κι' ο ήλιος θερμός.

Έτσι, ένα πρωινό του 'Οκτωβρίου, ενώ μια όμορφη κοπέλλα της 'Αντορ τινάζε, μπρός στο λευκό της σπύτι, τις καστανιές του κήπου της, είδε έξω από το παράθυρό της, από το δρόμο, ένα άτελειωτο κοπάδι που πέφτει το υποστατικό του Ριπέρ.

—Ε! όμορφο! της φώναξε σε μια στιγμή ο νεαρός βοσκός που μόλις φαινόταν πίσω από τ' αυτιά του γαϊδάρου. Μπορείς να μου πής κατά που πέφτει το υποστατικό του Ριπέρ;

—Έδώ είναι, τσάπνη! του απάντησε η νέα. Έγώ είμαι η κόρη του. Θα έπρεπε να το μαντέψω, είπα ο βοσκός, γιατί το κοπάδι μου ήρθε μονάχο του προς τα χωράφια σας. Έγώ λοιπόν είμαι ο Πιερρόν, ο γιός του παλμού σας τσάπνη Ματίθα. Έρθα εγώ φέτος, γιατί ο πατέρας μου πέθανε...

—Καλώς ήρθες λοιπόν! Έλα από δω για να σε πάω κοντά στον πατέρα μου.

Ο Πιερρόν έγινε δεκτός στο υποστατικό του Ριπέρ, όπως γινόταν άλλοτε δεκτός ο πατέρας του. Ήταν ένα χαριτωμένο τσάπνι. Μικρός και μελαγχολικός, είχε δροσερή φωνή και γοήτευε με τα τραγούδια του. Δεν είχε πατήσει ακόμα στα έξι και ο πατέρας του, ο οποίος ήταν ένας σωρός υμωρφές, με τις οποίες διασκεδάζε, κατά τις νύχτες του χειμώνα, την κόρη του κτηματία, την όμορφη Μαρία.

Η Μαρία ήταν μια κοπέλλα πάντα γελαστή και πρόσχαρη κι' εύχαρας ιστορίες του βοσκού, ο οποίος μάστιχα της έκανε κάθε τόσο κι' από ένα σωρό υμωρφές ιστορίες, με τις οποίες διασκεδάζε, κατά τις νύχτες του χειμώνα, την κόρη του κτηματία, την όμορφη Μαρία.

—Ε, και τί θέλεις να πής μ' αυτό; τον ρώτησε με περιέργεια η Μαρία.

—Θέλω να πω ότι ο θεός μου αυτός έκανε την τύχη του γιατί έχει απάνω του δόντι φειδιού.

—Φέρνει λοιπόν τύχη το δόντι του φειδιού;

—Ναί, μ' αυτό μόνο το δόντι ενός φειδιού φέρνει τύχη.

—Τότε γιατί δεν έχεις και συ απάνω σου απ' αυτό;

—Ω... γιατί, για να πετύχει κανείς στη ζωή του, πρέπει να έχει απάνω του δόντι του φειδιού.

—Φέρνει λοιπόν τύχη το δόντι του φειδιού;

—Ναί, μ' αυτό μόνο το δόντι ενός φειδιού φέρνει τύχη.

πρωί ο βοσκός στη φίλη του, βλέποντας την στην αυλή του σπιτιού. 'Ηρθε ο καιρός που θα φύγει...

—Η Μαρία, ακούγοντας τα λόγια αυτά του βοσκού, έσκυψε το κεφάλι της και το χρώμα της έγινε τριανταφυλλένιο.

Τότε ο Πιερρόν, πιάνοντας της το χέρι και κυττάζοντας τις μύτες των τσαρούχιών του, της είπε:

—Μαρία, αν έχεις και συ για μένα τα ίδια αισθήματα που νιώθω για σένα, θα μπορούσαμε να παντρευτούμε την ερχόμενη άνοιξη. Έγώ σ' αγαπώ πολύ και θα ήθελα να σε πάρω εκεί κάτω στην πατρίδα μου, όπου έχω τη μητέρα μου που θα σ' αγαπάει.

—Μαρία, αν έχεις και συ για μένα τα ίδια αισθήματα που νιώθω για σένα, θα μπορούσαμε να παντρευτούμε την ερχόμενη άνοιξη. Έγώ σ' αγαπώ πολύ και θα ήθελα να σε πάρω εκεί κάτω στην πατρίδα μου, όπου έχω τη μητέρα μου που θα σ' αγαπάει.

—Μαρία, αν έχεις και συ για μένα τα ίδια αισθήματα που νιώθω για σένα, θα μπορούσαμε να παντρευτούμε την ερχόμενη άνοιξη. Έγώ σ' αγαπώ πολύ και θα ήθελα να σε πάρω εκεί κάτω στην πατρίδα μου, όπου έχω τη μητέρα μου που θα σ' αγαπάει.

—Μαρία, αν έχεις και συ για μένα τα ίδια αισθήματα που νιώθω για σένα, θα μπορούσαμε να παντρευτούμε την ερχόμενη άνοιξη. Έγώ σ' αγαπώ πολύ και θα ήθελα να σε πάρω εκεί κάτω στην πατρίδα μου, όπου έχω τη μητέρα μου που θα σ' αγαπάει.

—Μαρία, αν έχεις και συ για μένα τα ίδια αισθήματα που νιώθω για σένα, θα μπορούσαμε να παντρευτούμε την ερχόμενη άνοιξη. Έγώ σ' αγαπώ πολύ και θα ήθελα να σε πάρω εκεί κάτω στην πατρίδα μου, όπου έχω τη μητέρα μου που θα σ' αγαπάει.

—Μαρία, αν έχεις και συ για μένα τα ίδια αισθήματα που νιώθω για σένα, θα μπορούσαμε να παντρευτούμε την ερχόμενη άνοιξη. Έγώ σ' αγαπώ πολύ και θα ήθελα να σε πάρω εκεί κάτω στην πατρίδα μου, όπου έχω τη μητέρα μου που θα σ' αγαπάει.

—Μαρία, αν έχεις και συ για μένα τα ίδια αισθήματα που νιώθω για σένα, θα μπορούσαμε να παντρευτούμε την ερχόμενη άνοιξη. Έγώ σ' αγαπώ πολύ και θα ήθελα να σε πάρω εκεί κάτω στην πατρίδα μου, όπου έχω τη μητέρα μου που θα σ' αγαπάει.

—Μαρία, αν έχεις και συ για μένα τα ίδια αισθήματα που νιώθω για σένα, θα μπορούσαμε να παντρευτούμε την ερχόμενη άνοιξη. Έγώ σ' αγαπώ πολύ και θα ήθελα να σε πάρω εκεί κάτω στην πατρίδα μου, όπου έχω τη μητέρα μου που θα σ' αγαπάει.

—Μαρία, αν έχεις και συ για μένα τα ίδια αισθήματα που νιώθω για σένα, θα μπορούσαμε να παντρευτούμε την ερχόμενη άνοιξη. Έγώ σ' αγαπώ πολύ και θα ήθελα να σε πάρω εκεί κάτω στην πατρίδα μου, όπου έχω τη μητέρα μου που θα σ' αγαπάει.

—Μαρία, αν έχεις και συ για μένα τα ίδια αισθήματα που νιώθω για σένα, θα μπορούσαμε να παντρευτούμε την ερχόμενη άνοιξη. Έγώ σ' αγαπώ πολύ και θα ήθελα να σε πάρω εκεί κάτω στην πατρίδα μου, όπου έχω τη μητέρα μου που θα σ' αγαπάει.

—Μαρία, αν έχεις και συ για μένα τα ίδια αισθήματα που νιώθω για σένα, θα μπορούσαμε να παντρευτούμε την ερχόμενη άνοιξη. Έγώ σ' αγαπώ πολύ και θα ήθελα να σε πάρω εκεί κάτω στην πατρίδα μου, όπου έχω τη μητέρα μου που θα σ' αγαπάει.

—Μαρία, αν έχεις και συ για μένα τα ίδια αισθήματα που νιώθω για σένα, θα μπορούσαμε να παντρευτούμε την ερχόμενη άνοιξη. Έγώ σ' αγαπώ πολύ και θα ήθελα να σε πάρω εκεί κάτω στην πατρίδα μου, όπου έχω τη μητέρα μου που θα σ' αγαπάει.

—Μαρία, αν έχεις και συ για μένα τα ίδια αισθήματα που νιώθω για σένα, θα μπορούσαμε να παντρευτούμε την ερχόμενη άνοιξη. Έγώ σ' αγαπώ πολύ και θα ήθελα να σε πάρω εκεί κάτω στην πατρίδα μου, όπου έχω τη μητέρα μου που θα σ' αγαπάει.

—Μαρία, αν έχεις και συ για μένα τα ίδια αισθήματα που νιώθω για σένα, θα μπορούσαμε να παντρευτούμε την ερχόμενη άνοιξη. Έγώ σ' αγαπώ πολύ και θα ήθελα να σε πάρω εκεί κάτω στην πατρίδα μου, όπου έχω τη μητέρα μου που θα σ' αγαπάει.

—Μαρία, αν έχεις και συ για μένα τα ίδια αισθήματα που νιώθω για σένα, θα μπορούσαμε να παντρευτούμε την ερχόμενη άνοιξη. Έγώ σ' αγαπώ πολύ και θα ήθελα να σε πάρω εκεί κάτω στην πατρίδα μου, όπου έχω τη μητέρα μου που θα σ' αγαπάει.

—Μαρία, αν έχεις και συ για μένα τα ίδια αισθήματα που νιώθω για σένα, θα μπορούσαμε να παντρευτούμε την ερχόμενη άνοιξη. Έγώ σ' αγαπώ πολύ και θα ήθελα να σε πάρω εκεί κάτω στην πατρίδα μου, όπου έχω τη μητέρα μου που θα σ' αγαπάει.

—Μαρία, αν έχεις και συ για μένα τα ίδια αισθήματα που νιώθω για σένα, θα μπορούσαμε να παντρευτούμε την ερχόμενη άνοιξη. Έγώ σ' αγαπώ πολύ και θα ήθελα να σε πάρω εκεί κάτω στην πατρίδα μου, όπου έχω τη μητέρα μου που θα σ' αγαπάει.

—Μαρία, αν έχεις και συ για μένα τα ίδια αισθήματα που νιώθω για σένα, θα μπορούσαμε να παντρευτούμε την ερχόμενη άνοιξη. Έγώ σ' αγαπώ πολύ και θα ήθελα να σε πάρω εκεί κάτω στην πατρίδα μου, όπου έχω τη μητέρα μου που θα σ' αγαπάει.

—Μαρία, αν έχεις και συ για μένα τα ίδια αισθήματα που νιώθω για σένα, θα μπορούσαμε να παντρευτούμε την ερχόμενη άνοιξη. Έγώ σ' αγαπώ πολύ και θα ήθελα να σε πάρω εκεί κάτω στην πατρίδα μου, όπου έχω τη μητέρα μου που θα σ' αγαπάει.

—Μαρία, αν έχεις και συ για μένα τα ίδια αισθήματα που νιώθω για σένα, θα μπορούσαμε να παντρευτούμε την ερχόμενη άνοιξη. Έγώ σ' αγαπώ πολύ και θα ήθελα να σε πάρω εκεί κάτω στην πατρίδα μου, όπου έχω τη μητέρα μου που θα σ' αγαπάει.

λάση με τις εκμυστηρεύσεις αυτές του φίλου της, γιατί κι' η ίδια πίστευε στα ψαλμικά.

—Λοιπόν, τί λές, Μαρία, γι' αυτό που σου πρότεινα; τη ρώτησε έπειτα από λίγη ώρα ο Πιερρόν. Θέλεις να σκεφθής για το γάμο μας όλο το καλοκαίρι και το χειμώνα που θα ξαναγυρίσω να μού δώσης την απάντησή σου;

—Θα το σκεφθώ, Πιερρόν, του απάντησε εκείνη με απλότητα.

Ο καιρός ήταν ολόγλυκος. Οι κάμπιλοι είχαν γεμίσει από σουσουράδες κι' η κερασιά σκοπούσαν τα λουλούδια τους πάνω στην πράσινη χλόη...

Τα πρόβατα, ύστερ' από πολλή φασαρία, μπήκαν στη γραμμή και τράβηξαν προς το μέρος των πλατάνων.

Ο Πιερρόν, σφίγγοντας το χέρι της φίλης του, τα άκολούθησε σε λίγο από πίσω.

Επί πολλή ώρα, η Μαρία, ακίνητη κάτω από τις καστανιές της, έβλεπε το νεαρό βοσκό, καθώς άπομακρυνόταν, να γυρίζει διαρκώς προς το μέρος της.

Επί ώρα έπίσης άκουγε και το βέλμασμα του κοπαδιού...

Μά, στο τέλος, και το κοπάδι και ο βοσκός χάθηκαν στον ορίζοντα, πέρα, προς τα γαλάζια βουνά...

Όταν το άλλο φθινόπωρο, ο Πιερρόν ξαναγύρισε στο υποστατικό του Ριπέρ, τα πράγματα ήταν πολύ διαφορετικά απ' ό,τι τα είχε αφήσει.

Τα κορίτσια των κάμπων, όπως και των βουνών βέβαια, προτιμούσαν τις περισσότερες φορές για σύζυγο ένα παλληκάρι ψηλό και γεμάτο, που κερδίζει πεντακάσια φράγκα το μήνα, δουλεύοντας σε μια μεγάλη πολιτεία, παρά έναν τσάπνη καχεκτικό και μικρόσωμο, που έχει στηρίξει όλες του τις ελπίδες στα δόντια των φειδιών.

Γι' αυτό το λόγο και η Μαρία Ριπέρ, είχε υποσχεθεί το χέρι της κατά το καλοκαίρι σ' ένα όμορφο παιδί από τον τόπο της, τον τρισευχισμένο 'Ιωσήφ Ριπέρ, που δούλευε αμείβας σ' ένα μεγάλο κύριο στο Μπορντώ. Αυτόν της είχε υποσχεθεί πως μόλις θα παντρευόντουσαν, θα την έ-

παιρνε στο Μπορντώ και θα την έντυνε όπως ντυνόταναν και τα κορίτσια του αφέντη του.

Γι' αυτό και ολόκληρο το χειμώνα τα τραγούδια του Πιερρόν ήταν μελαγχολικά και λυπημένα. Μά ο φτωχός βοσκός είχε γλυκιά καρδιά και ποτέ δεν είχε ευχθεί το κακό κανέναν.

Όπως και τον προηγούμενο χρόνο, πρόσφερε ωραία λευκά χειρόκτια στη Μαρία και ωραία μαύρα τσάκια στον πατέρα της. Της πρόσφερε ακόμα το ωραιότερο και παχύτερο αρνί του κοπαδιού του, όταν έβλεπε ότι η Μαρία δεν ήθελε από το Μπορντώ, όταν έβλεπε ότι η Μαρία δεν ήθελε από το Μπορντώ, όταν έβλεπε ότι η Μαρία δεν ήθελε από το Μπορντώ.

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

ΤΟΥ ΠΩΛ ΕΡΒΙΕ

παιρνε στο Μπορντώ και θα την έντυνε όπως ντυνόταναν και τα κορίτσια του αφέντη του.

Γι' αυτό και ολόκληρο το χειμώνα τα τραγούδια του Πιερρόν ήταν μελαγχολικά και λυπημένα. Μά ο φτωχός βοσκός είχε γλυκιά καρδιά και ποτέ δεν είχε ευχθεί το κακό κανέναν.

Όπως και τον προηγούμενο χρόνο, πρόσφερε ωραία λευκά χειρόκτια στη Μαρία και ωραία μαύρα τσάκια στον πατέρα της. Της πρόσφερε ακόμα το ωραιότερο και παχύτερο αρνί του κοπαδιού του, όταν έβλεπε ότι η Μαρία δεν ήθελε από το Μπορντώ, όταν έβλεπε ότι η Μαρία δεν ήθελε από το Μπορντώ, όταν έβλεπε ότι η Μαρία δεν ήθελε από το Μπορντώ.

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

μια όχλα να σέρνεται στον δρόμο ενός χαντακιού...

Τέλος η ημέρα του γάμου έφτασε.

—Τί κάνεις εδώ, παλληκάρι; Αυτά τα λόγια είπε ο ωραίος άμαξας 'Ιωσήφ, ο αρραβωνιαστικός της Μαρίας, το πρωί της ημέρας του γάμου, μπαίνοντας έξω από την κίμαρη της μηστής του και βλέποντας εκεί τον Πιερρόν.

—Θα μού πής τί κάνεις εδώ; ξαναρώτησε άγρια.

Ο Πιερρόν στεκόταν σαν χαμένος. Κρατούσε σφιχτά μέσα στις τσέπες του κάτι και κύταζε το μελλόνυμφο κοκκινίζοντας.

Μια καζάκα της Μαρίας ήταν ενυμένη απάνω σε μια καρέκλα. Ο τσάπνης φαινόταν πως είχε ψάξει αυτό το ρούχο και γι' αυτό είχε σταθεί μπροστά του σαν να ήθελε να το κρύψει.

—Κατεργάρι! είπε ο άμαξας. Φύγε από δω γρήγορα! Ο 'Ιωσήφ υποφιαζόταν πως ο βοσκός είχε μπει στην κίμαρη της μηστής του για να κλέψει. Ο Πιερρόν είδε την υποψία αυτή ζωγραφισμένη στα μάτια του.

—Δεν έκλεψα! φώναξε τρέμοντας. Σου όρκίζομαι πως δεν έκλεψα! —Τί έκανες τότε εδώ; Απάντησε μ' ένα γέλιο.

Ο τσάπνης έριξε στον αρραβωνιαστικό της Μαρίας ένα θολό βλέμμα.

—Σε ρωτάω, είπα πάλι εκείνος, τί ήρθες να κάνεις σ' αυτή την κίμαρη;

—Δεν μπορώ να το πω! απάντησε ο Πιερρόν. —Οχι! δεν μπορώ. Ο άμαξας έκανε μια κίνηση για να τον χτυπήσει. Έπειτα, βλέποντας τον που έτρεμε μπροστά του, στρέφοντας το σκεδρό του στα χέρια του, τον έπιασε από το αυτί και τον πέταξε έξω με μια κλωτσιά.

—Έξω από δω, κατεργάρι! Και άμέσως ο 'Ιωσήφ βγήκε κι' αυτός έξω βιαστικός για να πάει να διηγηθώ το πράγμα στην αρραβωνιαστική του.

Η Μαρία, την ώρα εκείνη, ήταν ντυμένη ολόκληρη στα λευκά... Η κομμάρι της την έστράβιζε σ' ένα καθρέφτη και η νύφη ήταν τόσο ωραία, ώστε όλοι οι προσκαλεσμένοι, χωρίς να λένε τίποτε, την εκύτταζαν με το στόμα ανοιχτό και με τα μάτια θαμπωμένα, όπως κυττάζει κανείς τον ήλιο. Η νυφική πομπή ήταν έτοιμη να ξεκινήσει. Η δεσποινίς νύφη της τιμής είχαν πιάσει κιόλας ανυπόμονοι από το μπράτσο τους καβαλλίερους των για να πάνε στην εκκλησία.

Μά η Μαρία, μόλις άκουσε τις αποκαλύψεις εκείνου, ο οποίος σε μια ώρα θα γινόταν σύζυγός της, τους άφησε όλους και διευθύνθηκε προς την εκκλησία. Έπειτα από ανέδραση σ' ένα λόφο, απ' όπου φαινόταν ακόμα το υποστατικό του Ριπέρ, στάθηκε να' ακούσει τις καμπάνες που σήμαιναν για το γάμο.

Τότε, αφού έκανε το Σταυρό του, ακολούθησε το κοπάδι του, το γαϊδάρ του και το σκυλό του κι' έβαλλο τον δρόμο του για πέρα, για εκεί κάτω, για τα μακρινά γαλάζια βουνά των Πυρηναίων.

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Σκοπός.—Τίς εί; —Αξιωματικός ός τής ύπηρεσίας. —Εγώ είμαι... ζών!

—Ανοίξε... Σκοπός.—Τη νύχτα δεν άφίνω κανένα ζώο να μπη μέσα στο στρατόνα!

—Πόσων ετών είς ο σύζυγός σας; —Πενήντα. —Όστε είστε συνομήλικοι; —Καλέ, τί λέτε! Έγώ μόλις πρό μνηός συμπλήρωσα τα είκοσιπέντε!

—Έχετε δικη... Λησμονησα ότι είστε τό... ζμισου του συζυγου σας!

—Έχω ανάγκη από ένα νέο στο μαγαζί μου και θα σ' έπειρα εύχαριστως, αλλά δεν ξέρω αν βαστούν τα χέρια σου για βαρείες δουλειές...

—Όσο γι' αυτό, έννοια σας... Του άλλου μου αφεντικού με μ'ι γροβιά του έσπασα τρία πλευρά...

Τότε η Μαρία έγινε πιο χλωμή άκόμα και στα μάτια της έλαμψε ένα δάκρυ. Άφησε την καζάκα στην καρέκλα, βγήκε γρήγορα από την κίμαρη της και, κάνοντας ένα μεγάλο κύκλο, για να μην την ιδή κανείς, διευθύνθηκε προς τη σπάνη. Άκουσε εκεί τα πρόβατα να βελάζουν και είδε τον Πιερρόν με τα μάτια κατακόκκινα να φορά την κάπα του, έτοιμος για φυγάλα.

Τότε εκείνη που ήταν κατάλευχη ανάμεσα στα κατάλευκα αρνία, έκίνησε που δεν είχε φιλήσει ποτέ κανέναν άνδρα, ούτε τον αρραβωνιαστικό της άκόμα, πλησίασε και φίλησε τον Πιερρόν στο μάγουλο.

Και ο βοσκός θαμπωμένος έκλεισε τα μάτια του.

—Τό βρήκατε; τραύλισε. Τόσο το χειρότερο. Θα ήθελα πολύ να μείνη κρυμμένο. Τώρα πειθ έλασε βλχ του τη δύναμη... Θα πάτε λοιπόν να μείνετε στο Μπορντώ! Έγώ δεν θα ξαναγυρίσω ποτέ πειθ έδω!... Ποτέ πειθ! Ο Θεός μαζί σου, Μαρία.

Και έφυγε.

Ο ήλιος ήταν πολύ γλυκός. Καθώς τραβούσε στο δρόμο των πλατανίων ακολουθούμενος από το κοπάδι του, ο Πιερρόν γύρισε για να κυττάξει μες απ' τους καταπράσινους κάμπους όπου πετούσαν τα χαλιδάκια, τη μελλοντική του τραβούσε προς την εκκλησία.

Έπειτα από ανέδραση σ' ένα λόφο, απ' όπου φαινόταν ακόμα το υποστατικό του Ριπέρ, στάθηκε να' ακούσει τις καμπάνες που σήμαιναν για το γάμο.

Τότε, αφού έκανε το Σταυρό του, ακολούθησε το κοπάδι του, το γαϊδάρ του και το σκυλό του κι' έβαλλο τον δρόμο του για πέρα, για εκεί κάτω, για τα μακρινά γαλάζια βουνά των Πυρηναίων.

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια μέρα λοιπόν, ο Πιερρόν είδε...

Μια κυρία δείχνεται κάπως άστοργη προς το ένα απ' τα παιδιά της. —Μά γιατί αυτό; ρωτάει κάποιος το σύζυγό της.

—Ωχ, άδερφέ! Γυναικείες φαντασίες... Νά, της έχει περάσει η ιδέα πως αυτό το παιδί δεν είναι τάχα δικό μου...

—Γιατρέ, δεν μπορώ να μ'ι σάς συγχωρώ και να μ'ι σάς εύχαριστήσω για το λαμπρό κείνο γιαιτρικό της έφευρέσεώς σας που δίνετε σ' ότους πάσχουν από τό στομάχι.

—Σας ωφέλησε λοιπόν; —Οχι, έγω δεν πήρα, δόξα τφ Θεφ. Πήρε όμως ο θεός μου κι' έτσι έγιναν... κληρονόμος του!

Συζητούν για τη θανατική ποινή.

—Όστε ο θεός σας ό,τι είχε και δεν είχε τ' άφησε όλα στο 'Ορφανοτροφείο;

—Μάλιστα. —Δεν τί δηλαδή, άπάνω-κάτω; —Έννιη παιδιά!

—Άμαξά, ε'σαι έλεούσρος; —Δυστυχώς όχι, κορίτσι μου. Είμαι ζωντοχάρης!

—Δεν χορεύετε, κυρία μου; ρωτούσε σε μια έσπεριδα κάποιος διπλωμάτης μια κυρία σαραντάρα.

—Όταν βρίσκεσαι κανείς στην ηλικία μου δεν αγαπά να χορεύη, άπάντρες εκείνη.

—Και πόσων ετών είστε; —Είκοσιδύο!

—Α, ναι, θυμάμαι. Μού τόχατε πει πρό δέκα ετών!...

—Πρέπει να καταργηθί, φωνάζει. Κανείς δεν έχει δικαίωμα να άφαιρέσει τη ζωή του άλλου...

—Και τότε γιατί κάνετε σεις τό γιαιτρό; του παρατηρεί κάποιος σκληρά.

Μεταξύ νεοπαντρεμένων: —Αφού μ' αγαπάς λοιπόν, θα μ'ι κάνεις μία χάρη... —Λέγε...

—Θα πάψης να πίνης ταιγάρο. —Σο τό υπόσχομαι...

—Άλλωστε αυτό δεν είναι και μεγάλη θυσία για σένα.

φημεριδας, βιβλια ξενων γλωσσων
κ.τ.λ. κ.τ.λ. Πληροφοριαι στα εχθ
ρια μας.

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ

ΤΟ ΝΥΦΙΚΟ ΦΟΡΕΜΑ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου).
 'Ο 'Εδουάρδος την καθήκονα, την γέμισε φιλία, της υποσχέθηκε ότι δεν θα την ξεχάσει, της έδωσε πώς τίποτα στον κόσμο δεν μπορεί να τους χωρίσει πια...
 'Ετσι ο πόνος κι' η λαχτάρα της νέας μαλάκωσαν.

Κι' όταν την άλλη μέρα έφυγε για το Παρίσι, ο 'Εδουάρδος την έδωσε πώς σε μι' αβγάδα θα βρεθεί κοντά της.

— Κάμε κουράγιο, αγάπη μου, της είπε. Σε λίγες ημέρες θαμαστε πάλι μαζί.

— Για να ξαναχωρίσουμε πάλι, ψιθύρισε η νέα αναστενάζοντας.

— Ναί, Καικιλία μου, αλλά ο χωρισμός μας αυτός θά'ναι ο τελευταίος. Θα γυρίσω στη Γαλλία, θα σε πάρω και θα πάμε να ζήσουμε ευτυχισμένοι, κοντά στο θείο μου...

Στο Παρίσι η Καικιλία νοίκιασε ένα μικρό, νοικοκυρεμένο σπίτι, όπου να κανονίσει τις περιουσιακές υποθέσεις της.

Σχεφτόταν διαρκώς τον 'Εδουάρδο, δεν έβλεπε την ώρα και τη στιγμή να ξαναταμώσουν!

'Επί τέλους η έφτα μέρες πέρασαν κι' ένα βράδυ ο αγαπημένος της έφτασε στο Παρίσι, έτρεξε σπίτι της και ορίστηκε σαν τρελλός στην αγκαλιά της.

— Αγάπη μου!... Γλυκειά μου αγάπη!...

'Εκλαιγαν κι' οι δυο από χαρά. Μα η ευτυχία τους αυτή δεν μπορούσε να κρατήσει πολύ.

Η μέρα που είχε οριστεί για την αναχώρησή του 'Εδουάρδου πλησίαζε. Οι δυο νέοι ήταν βαθειά λυπημένοι. Η καρδιά τους ήταν βαρειά, τόσο βαρειά!... Κάπου-κάπου ένα δάκρυ κυλούσε από τα μάτια της Καικιλίας. Τότε ο 'Εδουάρδος της έσφιγγε το χέρι και της ψιθύριζε λόγια αγάπης και όρκους αιωνίας πίστωσης.

— 'Εδουάρδε, αγαπημένε μου 'Εδουάρδε, έλεγε πνιγμένη στ' αναφυλλήτα η Καικιλία, όρκίσου μου πώς δεν θα με ξεχάσεις.

— Σου το όρκίζομαι, αγαπημένη μου.

— Θα με θυμάσαι πάντα;

— Δεν θα σε λησμονήσω ούτε μι' α στιγμή.

— Κι' εγώ, 'Εδουάρδε, θα ζω με την ανάμνησή σου.

— 'Ως πού νάρθω, αγάπη μου, και να σε πάρω κοντά μου...

— 'Ω, ναί, ναί, 'Εδουάρδε μου!...

— Για να είσαι μάλιστα έντελώς 'ησυχή, αγαπημένη μου Καικιλία, θα κάνω πόρα άμέσως κάτι που θα σε βεβαιώσει για τα αισθήματά μου.

Λέγοντας τα λόγια αυτά ο νέος, ξεκρέμασε την εικόνα του 'Βαταρμένου από το εικονοστάσι, άπλωσε το χέρι του σ' αυτή και όρκίστηκε με φωνή τρανέμενη:

— 'Ορκίζομαι στο όνομα εκείνης, που η ψυχή της βρίσκεται τώρα στον Παράδεισο, το όνομα της μητέρας σου, ότι σε όλο το διάστημα που θα βρίσκομαι στα ξένα, η μόνη μου φροντίδα θα είναι να γυρίσω όσο πιο γρήγορα γίνεται να φέρω στην αγαπημένη μου Καικιλία την ευτυχία...

— Κι' εγώ, φώναζε τότε η Καικιλία, όρκίζομαι ότι θα περιμένω πάντα τον 'Εδουάρδο μου και ότι η μόνη μου ελπίδα θα είναι η επιστροφή του. Κι' αν πρόκειται να μην ξαναγυρίσει ποτέ... τότε... τότε θα πεθάνω γι' αυτόν!

Η νέα τον παρακολούθησε με το βλέμμα της από τη σκάλα στην αρχή κι' έπειτα έτρεξε στο παράθυρο για να τον ιδεί ν' ανεβαίνει στ' αμάξι.

Το όχημα ξεκίνησε και σιγά-σιγά άρχισε να απομακρύνεται μέσα στ' δρόμο. 'Ο 'Εδουάρδος προσέβλεπώντας έξω το χέρι του σάλευε το μαντίλι.

— 'Εδουάρδε, έλεγε πνιγμένη στ' αναφυλλήτα η Καικιλία, όρκίσου μου πώς δεν θα με ξεχάσεις.

— Σου το όρκίζομαι, αγαπημένη μου.

— Θα με θυμάσαι πάντα;

— Δεν θα σε λησμονήσω ούτε μι' α στιγμή.

— Κι' εγώ, 'Εδουάρδε, θα ζω με την ανάμνησή σου.

— 'Ως πού νάρθω, αγάπη μου, και να σε πάρω κοντά μου...

— 'Ω, ναί, ναί, 'Εδουάρδε μου!...

— Για να είσαι μάλιστα έντελώς 'ησυχή, αγαπημένη μου Καικιλία, θα κάνω πόρα άμέσως κάτι που θα σε βεβαιώσει για τα αισθήματά μου.

Λέγοντας τα λόγια αυτά ο νέος, ξεκρέμασε την εικόνα του 'Βαταρμένου από το εικονοστάσι, άπλωσε το χέρι του σ' αυτή και όρκίστηκε με φωνή τρανέμενη:

— 'Ορκίζομαι στο όνομα εκείνης, που η ψυχή της βρίσκεται τώρα στον Παράδεισο, το όνομα της μητέρας σου, ότι σε όλο το διάστημα που θα βρίσκομαι στα ξένα, η μόνη μου φροντίδα θα είναι να γυρίσω όσο πιο γρήγορα γίνεται να φέρω στην αγαπημένη μου Καικιλία την ευτυχία...

— Κι' εγώ, φώναζε τότε η Καικιλία, όρκίζομαι ότι θα περιμένω πάντα τον 'Εδουάρδο μου και ότι η μόνη μου ελπίδα θα είναι η επιστροφή του. Κι' αν πρόκειται να μην ξαναγυρίσει ποτέ... τότε... τότε θα πεθάνω γι' αυτόν!

Η νέα τον παρακολούθησε με το βλέμμα της από τη σκάλα στην αρχή κι' έπειτα έτρεξε στο παράθυρο για να τον ιδεί ν' ανεβαίνει στ' αμάξι.

Το όχημα ξεκίνησε και σιγά-σιγά άρχισε να απομακρύνεται μέσα στ' δρόμο. 'Ο 'Εδουάρδος προσέβλεπώντας έξω το χέρι του σάλευε το μαντίλι.

— 'Εδουάρδε, έλεγε πνιγμένη στ' αναφυλλήτα η Καικιλία, όρκίσου μου πώς δεν θα με ξεχάσεις.

— Σου το όρκίζομαι, αγαπημένη μου.

— Θα με θυμάσαι πάντα;

— Δεν θα σε λησμονήσω ούτε μι' α στιγμή.

— Κι' εγώ, 'Εδουάρδε, θα ζω με την ανάμνησή σου.

— 'Ως πού νάρθω, αγάπη μου, και να σε πάρω κοντά μου...

— 'Ω, ναί, ναί, 'Εδουάρδε μου!...

— Για να είσαι μάλιστα έντελώς 'ησυχή, αγαπημένη μου Καικιλία, θα κάνω πόρα άμέσως κάτι που θα σε βεβαιώσει για τα αισθήματά μου.

Λέγοντας τα λόγια αυτά ο νέος, ξεκρέμασε την εικόνα του 'Βαταρμένου από το εικονοστάσι, άπλωσε το χέρι του σ' αυτή και όρκίστηκε με φωνή τρανέμενη:

— 'Ορκίζομαι στο όνομα εκείνης, που η ψυχή της βρίσκεται τώρα στον Παράδεισο, το όνομα της μητέρας σου, ότι σε όλο το διάστημα που θα βρίσκομαι στα ξένα, η μόνη μου φροντίδα θα είναι να γυρίσω όσο πιο γρήγορα γίνεται να φέρω στην αγαπημένη μου Καικιλία την ευτυχία...

— Κι' εγώ, φώναζε τότε η Καικιλία, όρκίζομαι ότι θα περιμένω πάντα τον 'Εδουάρδο μου και ότι η μόνη μου ελπίδα θα είναι η επιστροφή του. Κι' αν πρόκειται να μην ξαναγυρίσει ποτέ... τότε... τότε θα πεθάνω γι' αυτόν!

Η νέα τον παρακολούθησε με το βλέμμα της από τη σκάλα στην αρχή κι' έπειτα έτρεξε στο παράθυρο για να τον ιδεί ν' ανεβαίνει στ' αμάξι.

Το όχημα ξεκίνησε και σιγά-σιγά άρχισε να απομακρύνεται μέσα στ' δρόμο. 'Ο 'Εδουάρδος προσέβλεπώντας έξω το χέρι του σάλευε το μαντίλι.

— 'Εδουάρδε, έλεγε πνιγμένη στ' αναφυλλήτα η Καικιλία, όρκίσου μου πώς δεν θα με ξεχάσεις.

— Σου το όρκίζομαι, αγαπημένη μου.

— Θα με θυμάσαι πάντα;

— Δεν θα σε λησμονήσω ούτε μι' α στιγμή.

— Κι' εγώ, 'Εδουάρδε, θα ζω με την ανάμνησή σου.

— 'Ως πού νάρθω, αγάπη μου, και να σε πάρω κοντά μου...

— 'Ω, ναί, ναί, 'Εδουάρδε μου!...

— Για να είσαι μάλιστα έντελώς 'ησυχή, αγαπημένη μου Καικιλία, θα κάνω πόρα άμέσως κάτι που θα σε βεβαιώσει για τα αισθήματά μου.

Λέγοντας τα λόγια αυτά ο νέος, ξεκρέμασε την εικόνα του 'Βαταρμένου από το εικονοστάσι, άπλωσε το χέρι του σ' αυτή και όρκίστηκε με φωνή τρανέμενη:

— 'Ορκίζομαι στο όνομα εκείνης, που η ψυχή της βρίσκεται τώρα στον Παράδεισο, το όνομα της μητέρας σου, ότι σε όλο το διάστημα που θα βρίσκομαι στα ξένα, η μόνη μου φροντίδα θα είναι να γυρίσω όσο πιο γρήγορα γίνεται να φέρω στην αγαπημένη μου Καικιλία την ευτυχία...

— Κι' εγώ, φώναζε τότε η Καικιλία, όρκίζομαι ότι θα περιμένω πάντα τον 'Εδουάρδο μου και ότι η μόνη μου ελπίδα θα είναι η επιστροφή του. Κι' αν πρόκειται να μην ξαναγυρίσει ποτέ... τότε... τότε θα πεθάνω γι' αυτόν!

Η νέα τον παρακολούθησε με το βλέμμα της από τη σκάλα στην αρχή κι' έπειτα έτρεξε στο παράθυρο για να τον ιδεί ν' ανεβαίνει στ' αμάξι.

Το όχημα ξεκίνησε και σιγά-σιγά άρχισε να απομακρύνεται μέσα στ' δρόμο. 'Ο 'Εδουάρδος προσέβλεπώντας έξω το χέρι του σάλευε το μαντίλι.

— 'Εδουάρδε, έλεγε πνιγμένη στ' αναφυλλήτα η Καικιλία, όρκίσου μου πώς δεν θα με ξεχάσεις.

— Σου το όρκίζομαι, αγαπημένη μου.

— Θα με θυμάσαι πάντα;

— Δεν θα σε λησμονήσω ούτε μι' α στιγμή.

— Κι' εγώ, 'Εδουάρδε, θα ζω με την ανάμνησή σου.

— 'Ως πού νάρθω, αγάπη μου, και να σε πάρω κοντά μου...

— 'Ω, ναί, ναί, 'Εδουάρδε μου!...

— Για να είσαι μάλιστα έντελώς 'ησυχή, αγαπημένη μου Καικιλία, θα κάνω πόρα άμέσως κάτι που θα σε βεβαιώσει για τα αισθήματά μου.

Λέγοντας τα λόγια αυτά ο νέος, ξεκρέμασε την εικόνα του 'Βαταρμένου από το εικονοστάσι, άπλωσε το χέρι του σ' αυτή και όρκίστηκε με φωνή τρανέμενη:

— 'Ορκίζομαι στο όνομα εκείνης, που η ψυχή της βρίσκεται τώρα στον Παράδεισο, το όνομα της μητέρας σου, ότι σε όλο το διάστημα που θα βρίσκομαι στα ξένα, η μόνη μου φροντίδα θα είναι να γυρίσω όσο πιο γρήγορα γίνεται να φέρω στην αγαπημένη μου Καικιλία την ευτυχία...

— Κι' εγώ, φώναζε τότε η Καικιλία, όρκίζομαι ότι θα περιμένω πάντα τον 'Εδουάρδο μου και ότι η μόνη μου ελπίδα θα είναι η επιστροφή του. Κι' αν πρόκειται να μην ξαναγυρίσει ποτέ... τότε... τότε θα πεθάνω γι' αυτόν!

Η νέα τον παρακολούθησε με το βλέμμα της από τη σκάλα στην αρχή κι' έπειτα έτρεξε στο παράθυρο για να τον ιδεί ν' ανεβαίνει στ' αμάξι.

Το όχημα ξεκίνησε και σιγά-σιγά άρχισε να απομακρύνεται μέσα στ' δρόμο. 'Ο 'Εδουάρδος προσέβλεπώντας έξω το χέρι του σάλευε το μαντίλι.

— 'Εδουάρδε, έλεγε πνιγμένη στ' αναφυλλήτα η Καικιλία, όρκίσου μου πώς δεν θα με ξεχάσεις.

— Σου το όρκίζομαι, αγαπημένη μου.

— Θα με θυμάσαι πάντα;

— Δεν θα σε λησμονήσω ούτε μι' α στιγμή.

— Κι' εγώ, 'Εδουάρδε, θα ζω με την ανάμνησή σου.

— 'Ως πού νάρθω, αγάπη μου, και να σε πάρω κοντά μου...

— 'Ω, ναί, ναί, 'Εδουάρδε μου!...

— Για να είσαι μάλιστα έντελώς 'ησυχή, αγαπημένη μου Καικιλία, θα κάνω πόρα άμέσως κάτι που θα σε βεβαιώσει για τα αισθήματά μου.

Λέγοντας τα λόγια αυτά ο νέος, ξεκρέμασε την εικόνα του 'Βαταρμένου από το εικονοστάσι, άπλωσε το χέρι του σ' αυτή και όρκίστηκε με φωνή τρανέμενη:

— 'Ορκίζομαι στο όνομα εκείνης, που η ψυχή της βρίσκεται τώρα στον Παράδεισο, το όνομα της μητέρας σου, ότι σε όλο το διάστημα που θα βρίσκομαι στα ξένα, η μόνη μου φροντίδα θα είναι να γυρίσω όσο πιο γρήγορα γίνεται να φέρω στην αγαπημένη μου Καικιλία την ευτυχία...

— Κι' εγώ, φώναζε τότε η Καικιλία, όρκίζομαι ότι θα περιμένω πάντα τον 'Εδουάρδο μου και ότι η μόνη μου ελπίδα θα είναι η επιστροφή του. Κι' αν πρόκειται να μην ξαναγυρίσει ποτέ... τότε... τότε θα πεθάνω γι' αυτόν!

Η νέα τον παρακολούθησε με το βλέμμα της από τη σκάλα στην αρχή κι' έπειτα έτρεξε στο παράθυρο για να τον ιδεί ν' ανεβαίνει στ' αμάξι.

Το όχημα ξεκίνησε και σιγά-σιγά άρχισε να απομακρύνεται μέσα στ' δρόμο. 'Ο 'Εδουάρδος προσέβλεπώντας έξω το χέρι του σάλευε το μαντίλι.

— 'Εδουάρδε, έλεγε πνιγμένη στ' αναφυλλήτα η Καικιλία, όρκίσου μου πώς δεν θα με ξεχάσεις.

— Σου το όρκίζομαι, αγαπημένη μου.

— Θα με θυμάσαι πάντα;

— Δεν θα σε λησμονήσω ούτε μι' α στιγμή.

— Κι' εγώ, 'Εδουάρδε, θα ζω με την ανάμνησή σου.

— 'Ως πού νάρθω, αγάπη μου, και να σε πάρω κοντά μου...

— 'Ω, ναί, ναί, 'Εδουάρδε μου!...

— Για να είσαι μάλιστα έντελώς 'ησυχή, αγαπημένη μου Καικιλία, θα κάνω πόρα άμέσως κάτι που θα σε βεβαιώσει για τα αισθήματά μου.

Λέγοντας τα λόγια αυτά ο νέος, ξεκρέμασε την εικόνα του 'Βαταρμένου από το εικονοστάσι, άπλωσε το χέρι του σ' αυτή και όρκίστηκε με φωνή τρανέμενη:

— 'Ορκίζομαι στο όνομα εκείνης, που η ψυχή της βρίσκεται τώρα στον Παράδεισο, το όνομα της μητέρας σου, ότι σε όλο το διάστημα που θα βρίσκομαι στα ξένα, η μόνη μου φροντίδα θα είναι να γυρίσω όσο πιο γρήγορα γίνεται να φέρω στην αγαπημένη μου Καικιλία την ευτυχία...

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΜΑΣ

ΤΟΥ Ε. ΧΑΚ

Η ΡΟΔΙΝΗ ΟΠΤΑΣΙΑ

ΠΡΟΣΩΠΑ
 ΑΝΔΡΕΑΣ, 30 ετών, ζωγράφος.
 ΠΑΥΛΟΣ, 35 ετών, φίλος του.
 (Στο εξοχικό σπίτι του 'Ανδρέα.
 'Ο Παύλος κοιτάζει κάποια εικόνα που παριστάνει μι' αβγάδα με ρόδινο φόρεμα.)

ΠΑΥΛΟΣ.— Τί ώραία εικόνα αυτή, 'Ανδρέα!... 'Α! Μά εινε το ωραιότερο έργο σου! Τί έκφρασις! Τί μάτια! Τί στόμα! Μά ποιά εινε αυτή η γυναίκα;

ΑΝΔΡΕΑΣ.— Ναί! Εινε το πιο αγαπητό μου έργο. Δεν φαντάζεσαι με πόση προσήλωσι, με πόση ένδιαφέρον, με πόση αγωνία, μπορώ να σου πω, την έχω εργαστεί αυτήν την εικόνα! Και για πόσο καιρό την ζωγράφιζα!... Και ακόμα μου φαίνεται ότι δεν την έχω τελειώσει... Ναί, μου φαίνεται ότι κάτι μένει ακόμα να της δώσω! Θάρω πως δεν απέδωσα τέλεια την έκφρασις εκείνης της μορφής...

ΠΑΥΛΟΣ.— Εκείνης της μορφής... Εινε λοιπόν ωραιότερο και από την εικόνα το μοντέλο σου; Μά ποιά εινε αυτή η γυναίκα; Πού εινε; Πώς λέγεται;

ΑΝΔΡΕΑΣ.— Δεν έμαθα ποτέ ποιά εινε και πως λέγεται.

ΠΑΥΛΟΣ.— Πώς; 'Αφού την ζωγράφιζες τόσον καιρό; 'Αφού κατόρθωσες ν' απεικονίσεις τόσο τέλεια την ίδια της ψυχή; Γιατί βλέπω πράγματι μι' αβγάδα, σ' αυτήν την εικόνα. Μιά ψυχή, πονεμένη κι' αινιγματική. Πονεί, αλλά δεν μπορείς να καταλάβεις ποιάς εινε ο πόνος της. Φαίνεται σαν να εινε ερωτευμένη με το άπειρο.

ΑΝΔΡΕΑΣ.— 'Ακριβώς, έτσι την έχω αντιληφθεί κι' εγώ. Άκουσε, φίλε μου, την ιστορία αυτής της εικόνας.

ΠΑΥΛΟΣ.— Είμαι πρόθυμος να την ακούσω.

ΑΝΔΡΕΑΣ.— 'Ηρθα, καθώς ξέρεις, εδώ, στην παραθαλάσσια αυτή εξοχή για να ησυχάσω, να ξεκουρασθώ λίγο. Πήρα όμως μαζί μου και τα πινέλα μου και τα χρώματά μου, για κάθε ενδεχόμενον. 'Ισως—έλεγα—να ιδώ ένα κανένα τοπίο τόσον ωραίο, ώστε να μη μπορέσω ν' αντισταθώ στην επιθυμία να το ζωγραφίσω.

ΠΑΥΛΟΣ.— Και έφαγα ειδες αυτήν την γυναίκα. Μά ήταν πάντα τόσο λυπημένη; Τί αντίθετος το ρόδινο φόρεμά της και το μελαγχολικό πρόσωπό της! Αυτή η γυναίκα έπρεπε να φορή μάσκα.

ΑΝΔΡΕΑΣ.— Και όμως δεν την είδα ποτέ με μάσκα. Πόσες μαυροφόρες έχουν ολάνθιστη καρδιά, και πόσες άλλες, κάτω από τα χρωματιστά φορέματά των, κρύβουν μι' αβγάδα ψυχή.

ΠΑΥΛΟΣ.— Όπως αυτή εδώ. Λοιπόν, πές μου την ιστορία της.

ΑΝΔΡΕΑΣ.— 'Ω, έχω τόσα λίγα να σου πω γι' αυτήν. Και όμως αυτή η γυναίκα εινε πάντα ολοζώντανη μέσα στην καρδιά μου.

ΠΑΥΛΟΣ.— Όπως έδωσ' αυτήν την εικόνα.

ΑΝΔΡΕΑΣ.— Την συνάντησα ένα απόγευμα στην ακρογιαλιά, την ώρα που έκανα τον περιπάτο μου. Μου έκαμε τόση εντύπωση, ώστε νόμισα ότι εινε οπτασία, νεράιδα. Μόλις την είδα, μου ήρθε μι' αβγάδα επιθυμία να την σταματήσω και να της μιλήσω. Τί θα της έλεγα; Ούτε εγώ δεν ξέρω! 'Αλλά ήταν τόσο μελαγχολική, τόσο σοβαρή, τόσο βυθισμένη στον εαυτό της, ώστε ποτέ δεν τόλμισα να την πλησιάσω.

Όλην την νύχτα όμως την έβλεπα μπροστά μου σαν όραμα, και προσπαθούσα να ζωγραφίσω την όμορφη της.

ΠΑΥΛΟΣ.— Χωρίς να την βλέπεις;

ΑΝΔΡΕΑΣ.— Ναί! Εινε το πιο αγαπητό μου έργο. Δεν φαντάζεσαι με πόση προσήλωσι, με πόση ένδιαφέρον, με πόση αγωνία, μπορώ να σου πω, την έχω εργαστεί αυτήν την εικόνα! Και για πόσο καιρό την ζωγράφιζα!... Και ακόμα μου φαίνεται ότι δεν την έχω τελειώσει... Ναί, μου φαίνεται ότι κάτι μένει ακόμα να της δώσω! Θάρω πως δεν απέδωσα τέλεια την έκφρασις εκείνης της μορφής...

ΠΑΥΛΟΣ.— Εκείνης της μορφής... Εινε λοιπόν ωραιότερο και από την εικόνα το μοντέλο σου; Μά ποιά εινε αυτή η γυναίκα; Πού εινε; Πώς λέγεται;

ΑΝΔΡΕΑΣ.— Δεν έμαθα ποτέ ποιά εινε και πως λέγεται.

ΠΑΥΛΟΣ.— Πώς; 'Αφού την ζωγράφιζες τόσον καιρό; 'Αφού κατόρθωσες ν' απεικονίσεις τόσο τέλεια την ίδια της ψυχή; Γιατί βλέπω πράγματι μι' αβγάδα, σ' αυτήν την εικόνα. Μιά ψυχή, πονεμένη κι' αινιγματική. Πονεί, αλλά δεν μπορείς να καταλάβεις ποιάς εινε ο πόνος της. Φαίνεται σαν να εινε ερωτευμένη με το άπειρο.

ΑΝΔΡΕΑΣ.— 'Ακριβώς, έτσι την έχω αντιληφθεί κι' εγώ. Άκουσε, φίλε μου, την ιστορία αυτής της εικόνας.

ΠΑΥΛΟΣ.— Είμαι πρόθυμος να την ακούσω.

ΑΝΔΡΕΑΣ.— 'Ηρθα, καθώς ξέρεις, εδώ, στην παραθαλάσσια αυτή εξοχή για να ησυχάσω, να ξεκουρασθώ λίγο. Πήρα όμως μαζί μου και τα πινέλα μου και τα χρώματά μου, για κάθε ενδεχόμενον. 'Ισως—έλεγα—να ιδώ ένα κανένα τοπίο τόσον ωραίο, ώστε να μη μπορέσω ν' αντισταθώ στην επιθυμία να το ζωγραφίσω.

ΠΑΥΛΟΣ.— Και έφαγα ειδες αυτήν την γυναίκα. Μά ήταν πάντα τόσο λυπημένη; Τί αντίθετος το ρόδινο φόρεμά της και το μελαγχολικό πρόσωπό της! Αυτή η γυναίκα έπρεπε να φορή μάσκα.

ΑΝΔΡΕΑΣ.— Και όμως δεν την είδα ποτέ με μάσκα. Πόσες μαυροφόρες έχουν ολάνθιστη καρδιά, και πόσες άλλες, κάτω από τα χρωματιστά φορέματά των, κρύβουν μι' αβγάδα ψυχή.

ΠΑΥΛΟΣ.— Όπως αυτή εδώ. Λοιπόν, πές μου την ιστορία της.

ΑΝΔΡΕΑΣ.— 'Ω, έχω τόσα λίγα να σου πω γι' αυτήν. Και όμως αυτή η γυναίκα εινε πάντα ολοζώντανη μέσα στην καρδιά μου.

ΠΑΥΛΟΣ.— Όπως έδωσ' αυτήν την εικόνα.

ΑΝΔΡΕΑΣ.— Την συνάντησα ένα απόγευμα στην ακρογιαλιά, την ώρα που έκανα τον περιπάτο μου. Μου έκαμε τόση εντύπωση, ώστε νόμισα ότι εινε οπτασία, νεράιδα. Μόλις την είδα, μου ήρθε μι' αβγάδα επιθυμία να την σταματήσω και να της μιλήσω. Τί θα της έλεγα; Ούτε εγώ δεν ξέρω! 'Αλλά ήταν τόσο μελαγχολική, τόσο σοβαρή, τόσο βυθισμένη στον εαυτό της, ώστε ποτέ δεν τόλμισα να την πλησιάσω.

Όλην την νύχτα όμως την έβλεπα μπροστά μου σαν όραμα, και προσπαθούσα να ζωγραφίσω την όμορφη της.

ΠΑΥΛΟΣ.— Χωρίς να την βλέπεις;

ΑΝΔΡΕΑΣ.— Ναί! Εινε το πιο αγαπητό μου έργο. Δεν φαντάζεσαι με πόση προσήλωσι, με πόση ένδιαφέρον, με πόση αγωνία, μπορώ να σου πω, την έχω εργαστεί αυτήν την εικόνα! Και για πόσο καιρό την ζωγράφιζα!... Και ακόμα μου φαίνεται ότι δεν την έχω τελειώσει... Ναί, μου φαίνεται ότι κάτι μένει ακόμα να της δώσω! Θάρω πως δεν απέδωσα τέλεια την έκφρασις εκείνης της μορφής...

ΠΑΥΛΟΣ.— Εκείνης της μορφής... Εινε λοιπόν ωραιότερο και από την εικόνα το μοντέλο σου; Μά ποιά εινε αυτή η γυναίκα; Πού εινε; Πώς λέγεται;

ΑΝΔΡΕΑΣ.— Δεν έμαθα ποτέ ποιά εινε και πως λέγεται.

ΠΑΥΛΟΣ.— Πώς; 'Αφού την ζωγράφιζες τόσον καιρό; 'Αφού κατόρθωσες ν' απεικονίσεις τόσο τέλεια την ίδια της ψυχή; Γιατί βλέπω πράγματι μι' αβγάδα, σ' αυτήν την εικόνα. Μιά ψυχή, πονεμένη κι' αινιγματική. Πονεί, αλλά δεν μπορείς να καταλάβεις ποιάς εινε ο πόνος της. Φαίνεται σαν να εινε ερωτευμένη με το άπειρο.

ΑΝΔΡΕΑΣ.— 'Ακριβώς, έτσι την έχω αντιληφθεί κι' εγώ. Άκουσε, φίλε μου, την ιστορία αυτής της εικόνας.

ΠΑΥΛΟΣ.— Είμαι πρόθυμος να την ακούσω.

ΑΝΔΡΕΑΣ.— 'Ηρθα, καθώς ξέρεις, εδώ, στην παραθαλάσσια αυτή εξοχή για να ησυχάσω, να ξεκουρασ

ΙΤΑΛΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

ΤΟΥ RODOLFO SANGIORI

όλις κάθε βράδυ ή ώρα έφτανε έξη παρά πέντε, μια άσυνήθιστη άνυπομονησία έκυριεύε πάντοτε τον Φίλιππο Νέρι, ως ό- του να περάσουν κι' αυτά τα πέντε λεπτά και να σχολάσει από τ' γραφείο, στο οποίο εργαζόταν.

Η άσυνήθιστη αυτή άνυπομονησία του όφειλετο στο ότι κάθε βράδυ συναντούσε λίγα βήματα πιο πέρα από τ' γραφείο του, την άγαπημένη του Ξανθούλα δακτυλογράφο, με την οποία είχε άποφασίσει να παντρευτεί, άμέσως μόλις θα βελτιωνόταν ή οικονομική του κατάσταση, ή οποία πρὸς τὸ παρόν, — αλλόμονο! — δὲν ήταν και τόσο άνθη.

Έτσι κι' εκείνο τὸ βράδυ ὁ Φίλιππος περίμενε με άγανάκη να σημάνη ή ώρα έξη, έχοντας άνοιξιμισμένο τὸ κεφάλι στην παλάμη του και με τὸ βλέμμα του καρφωμένο μηχανικά σὲ μερικά χαρτιά πὸν βρισκόταν άπλωμένα μπροστά του. Φανόταν σαν νὰ ἐξη- λέγχε κάποια σχέδια. Μὰ δὲν συνέ- δυνε τέτοιον πράγμα! Ὁ Φίλιππος, τὴ στιγμή εκείνη ήταν βυθισμένος σὲ άνευροπολήσεις. Ὀνειρευόταν, μ' άνοι- χτά τὰ μάτια, τὴν Ξανθούλα δακτυλο- γράφο, τὴν ὁποία έφερε με κάθε θυσία νὰ παντρευτεί. Ἀλλὰ πῶς; Τί μπορούσε νὰ κάνει με τίς δυὸ χιλιά- δες λιρέττες, πὸν έπαιρνε γιὰ μισθὸ τὸν μῆνα. Μὲ τὸ ποσὸν αὐτὸ μόλις τὰ κατάρρενε νὰ ψευτοζῇ μόνος του. Ὡ! ἂν ὁ διευθυντὴς τῆς Ἑταιρείας, στὴν ὁποία εργαζόταν, τὸν προβίβαιε σὲ άρ- χιολογιστὴ, ἔ, τότε μάλιστα! Χωρὶς κανένα δισταγμὸ θὰ παντρευόταν άμέ- σως τὴν Ξανθούλα φιληγάδα του. Ἀλ- λά τότε θὰ γίνονταν ἕνα τέτοιον πράγ- μα; Πότε θὰ τὸν προβίβαιαν ;...

Ἐξαφνὰ χτύπησε ή ώρα έξη κι' ὁ Φίλιππος πετάχτηκε ἀπὸ τὴν καρέκλα του. Πῆρε βιαστικὰ τὸ καπέλλο του, ἔκλεισε τὸν συναδέλφου του καί, κατεβαίνοντας δριμύδω τὸ σκαλοπάτι τῆς μεγάλης μαρμαρινῆς σκάλας τοῦ μεγάρου, ἔφτασε στὴν ἔξοδον...

Ἀρχίζε νὰ σορονοῦν. Ὁ Φίλιππος μόλις ανέκρινε τὸν καθαρὸ ἀέρα τοῦ μπαλκόνου, διευθύνθηκε πρὸς τὴν πλατεία, ὅπου θὰ τὸν περίμενε, ὅπως κάθε βράδυ, ή άγαπημένη του φίλη. Θὰ ἔκαναν μαζὺ ἕνα μικρὸ περιπα- τὸ κι' ὕστερα θὰ χωριζόντουσαν γιὰ νὰ πάη ὁ καθένας στὸ σπίτι του. Χωρί- ζονταν πάντοτε ἀνταλλάσσοντας τοὺς ἰδιους ὅρκους καί τίς ἰδιες ὑποσχέσεις.

Μὰ ἐκείνο τὸ βράδυ, ή Ξανθούλα δακτυλογράφος δὲν τὸν περίμενε στὴ συνήθισμένη τῆς θέσι. Εἶχε προχωρή- σει λίγα βήματα καί στέκοταν ἀκρι- βῶς μπρὸς τὴν σκάην τοῦ τράμ.

Γι' αὐτὸ, μόλις ὁ Φίλιππος τὴν εἶδε, φηθόνοιο :

— Διάβολο! Ἄν θέλῃ νὰ πάη τὸ τράμ, εἶμαι χαμένος!...

Ἐκανε αὐτὴ τὴ σκέψη, γιατί ἤξερε πὸν καλὰ πῶς δὲν εἶχε σὴν σκέπην τοῦ οἴτε δεκάρα! Μὰ πῶς νὰ τοῦ πε- ρίσσειε δεκάρα, ἀφοῦ ὁ μισθὸς του δὲν τοῦ ἔμενε στὸ πορτοφῶλό του περισ- σότερο ἀπὸ μιά-δυὸ ἡμέρες. Μόλις τὸν ἔβλεπε, ἐπλήρωνε άμέσως προκαταβο-

λῶς τὸ νοῦα του, τὸ φαί του, τὰλλα μικροέξοδα τοῦ μηνὸς του κι' ἔτσι ἔ- μενε τελείως ἀπένταρος!

— Καλησπέρα, Φίλιππε! τοῦ εἶπε ή φίλη του, μόλις τὸν διέκρινε.

Ὁ νέος τῆς ἔξαγογγέλασε άμέσως γλῶκκα καί τῆς ἔσφιξε ἔγκάρδια τὸ χέρι.

— Ξέρεις, Φίλιππε, τοῦ εἶπε, σήμε- ρα εἶμαι πὸν βιαστική. Δὲν μπορῶ νὰ μείνω μαζὺ σου, γιὰ νὰ κάνουμε τὸ συ- νηθισμένο μας περίπατο. Πρέπει νὰ γυρῶσιν πὸν ἑνωρὶς στὸ σπίτι. Ἀφοῦ τὸ βράδυ θὰ ξαναϊδωθοῦμε. Σήμε- ροι, Φίλιππε ;...

Πῆς μου πῶς δὲν θὰ θημώσης ; Ἄν μάλιστα θέλῃς, αὐριο βράδυ πάμε νὰ περάσουμε τὴν ὥρα μας σὲ κανένα κινηματογράφον... Ὁ Φίλιππος μόλις ἄκουσε τὰ λόγια αὐτά, ἀπόμεινε άποσοβολμένος. Δὲν τῆς εἶπε οὔτε ναί, οὔτε ὄχι. Κι' ὅταν σὲ λίγο, ἔφτασε τὸ τράμ κι' ή άγα- πημένη του φίλη ἔφυγε, ἔπενθιμζόν- τας του τὸ ραντεβὺ τῆς ἐπομένης, ἡ- θύρισε μελαγχολικά :

— Θέε μου! Τί θὰ κάμω αὐριο ; Πῶς θὰ τὰ καταφέρω! Νὰ πάμε στὸν

κινηματογράφον... Ἀλλὰ πῶς θὰ πάμε χωρὶς λεπτὰ!...

Κάνοντας τίς θλημμένες αὐτὲς σκέ- ψεις, πῆρε τὸ δρόμο πὸν ὀδηγοῦσε στὸ σπίτι του. Κατοικοῦσε ὁ ἕνα στε- νώκακιο, σὲ μιά καμαρούλα, φτωχικὰ ἐπιπλασμένη στὸ τελευταίον πάτωμα ἑ- νὸς τριώροφου σπιτιοῦ, πὸν κατοικοῦ- σαν λογῆς-λογῆς ἐπαγγελματίαι. Τὸ φαί του τὸ μαγειρεῖε ή θυρωρὸς τοῦ σπιτιοῦ καί τοῦ τὸ σερβίριζε μεσημέρι — βράδυ στὴν καμαρούλα του.

Τί θὰ τῆς εἰπῶ αὐριο... ἔξακο- λούθησε νὰ σκέπτεται ὁ Φίλιππος. Δυὸ χρόνια τώρα πὸν γνωρίζομαστε, ή φί- λη μου δὲν μοῦ ζήτησε ποτὲ τίποτα. Καί τώρα πὸν με παρακάλεσε νὰ πάμε στὸν κινηματογράφον, νὰ μὴ μπορῶ νὰ τὴν ἐγκαριστήσω!...

Κι' ἐβασάνιζε τὸ μυαλό του πῶς θὰ μπορούσε νὰ ἔξοικονομήσῃ τὸ ἀσήμε- ρο ποσόν, πὸν τοῦ χορηγόταν γιὰ δυὸ εἰσιτήρια κινηματογράφου. Νὰ ζητοῦ- σε δανεικὰ ἀπὸ τοὺς συναδέλφους του ;

Μὰ κι' αὐτοὶ ἦσαν πὸν ἀπένταροι ἀπὸ κείνον ; Ἀπὸ φίλους του ; Ἡ φτώχεια του δὲν τοῦ επέτρεπε ν' ἀποκτήσῃ φί- λους, κι' ἔτσι δὲν εἶχε κανένα.

Μόλις ἔφτασε σπίτι του, καθὼς διέ- σχιζε τὴ μισοφωτισμένη εἴσοδο, άκου- σε τὸν θυρωρὸ νὰ κουνεντιάζῃ με τὴ γυναίκα του, σὲ κάποιο ἀγριεμένο τό-

νο. Στάθηκε κι' ἀφογκράστηκε :

— Ἀφοῦ καταλάβαινες πῶς δὲν θὰ μπορούσες νὰ τῷ βγάξεις πέρα μόνος σου, γιατί ἀνελάμβανες μιά τέτοια ὑ- ποχρέωση ; ἔλεγε ή θυρωρὸς στὸν ἄν- τρα τῆς.

— Γι' αὐτὸ πολυκοιτίζεσαι ; τῆς ἀ- πάντησε ἐκείνος. Θὰ κάνω τὸν ἀρρω- στο ἀπὸψε κι' ἔτσι δὲν θὰ πάω που- θενά!...

Καί αφοῦ εἶπε τὰ λόγια αὐτά, ὁ θυρωρὸς βγήκε στὴν πόρτα τοῦ δω- ματίου του. Διέκρινε τὸν Φίλιππο καί τὸν ἐκάλυπερσε. Ὁ νέος ἐπληρώσει τότε στὸ δωμάτιό του γιὰ νὰ εἰδοποι- ῇ τὴν κυρὰ—Καρμέλλα νὰ τοῦ πάη τὸ φαί του. Ἐπειδὴ δὲ ἤθελε ν' άνοι- ξῇ μαζὺ τοὺς κουνέντα καί νὰ τοὺς ρωτήσῃ μήπως μπορούσαν νὰ τὸν δά- νειζαν τὰ λίγα χρήματα, πὸν τοῦ χορ- ἔζονταν γιὰ τὰ δυὸ εἰσιτήρια τοῦ κι- νηματογράφου, εἶπε στὸν θυρωρὸ :

— Τί ἔχετε πάλιν καί μαλλώνετε ; Μήπως σὰς συμβαίνει τίποτε τὸ ἔξαι- ρετικὸ ;

— Μὴ μοῦ μιλάς, κύρ—Φίλιππε, γι- ναίκα ;

— Τί θὰ εἶλες, ἂν σὲ παρακαλοῦ- σα νὰ ἔπαιρνες ἑμένα μαζὺ σου, ὡς βοηθὸ, στὸ σπίτι τοῦ μαρμαρινῶν ;... τόλμησε κι' ἐρώτησε δισταχτικὰ τὸ θυ- ρωρὸ.

— Ἐσένα ;... τοῦ ἀπάντησε κυττά- ζοντας τὸν κατὰπληκτος ὁ θυρωρὸς.

Ἐσένα, κύρ—Φίλιππε ; Μὰ ξέρεις νὰ τὰ καταφέρνῃς ;

— Φαντάζομαι... Ἀλλοστε, δὲν τὸ βρίσκω καί τόσο δύσκολο νὰ βῶω τὸ διάφορα ἀναγκτικὰ μέσα στοὺς δι- σκους καί νὰ σοῦ τοῦς φέρω γιὰ νὰ τὸ σερβίρῃς στοὺς καλεσμένους τοῦ μαρμαρινῶν. Ἀστέιο πράγμα!...

Τὸ πρόσωπο τοῦ θυρωροῦ ἔλαμψε άμέσως ἀπὸ μιά ἀνέκφραστη χαρά.

Ἐπ' τέλος, νὰ πὸν εὗρισκε τὸν ἄν- θρωπο πὸν ἤθελε. Ἦταν βέβαιος πῶς ὁ Φίλιππος, ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, θὰ ἤξερε νὰ φεθῇ καλύτερα κι' ἀπὸ τὸ πὸν ἀριστοκρατικὸ γκαρσόνι, κι' ἔτσι θὰ τὸν ἔβγαζε ἀσπορτοῦσώπο... — Μήπως ἔχεις κανένα φράκο, ρώ- τησε τὸν Φίλιππο.

— Θὰ ἀστειεύσαι, φίλε μου. Μή- πως ἔκαμα καί χτὲς τὸ γκαρσόνι γιὰ νάχω φράκο ; τοῦ ἀπάντησε χαμογε- λώντας ὁ Φίλιππος.

— Θὰ ἀστειεύσαι, φίλε μου. Μή- πως ἔκαμα καί χτὲς τὸ γκαρσόνι γιὰ νάχω φράκο ; τοῦ ἀπάντησε χαμογε- λώντας ὁ Φίλιππος.

— Ἐ, τότε, θὰ σοῦ προμηθεύω ἑγὼ!...

Ὑστερα ἀπὸ μισή ὥρα, ὁ Φίλιππος εἶχε κίλως ἀποφάει κι' εἶχε ντυθεῖ με τὸ φράκο, πὸν τοῦ εἶχε στείλει στὴν καμαρούλα τοῦ ὁ θυρω- ρὸς με τὴ γυναίκα του. Κυττάχτηκε στὸν κα- θρέφτη του καί εἶδε ὅτι εἶχε γίνει τέλειος ἑξέν- τλεμον.

Ἐπειδὴ τὸν ἔβλεπε ὁ Φίλιππος, ἔλεγε πὸν θυρωρὸς ἔξακολούθησε νὰ τοῦ λέν :

— Καί τώρα!... Τώρα εἶμαι ἀναγ- κασμένος νὰ πάω γιὰ βοηθὸ μου ὁ- ποιὸν τύχει, χωρὶς νὰ ξέρω ἂν θὰ μπο- ρῶ νὰ ἀνταποκριθῇ σὲς ὑποχρεώσεις πὸν ἀπαιτῇ μιά τόσο λεπτὴ ἐργασία... Φαντάσου, φίλε μου, τί κόσμος θάναί ἀπὸψε στὸ σπίτι τοῦ μαρμαρινῶν Ντὲ Βαλλάτζα!...

Ὡλη ή ἀφρόρεμα, ὅλη ή ἀριστοκρατία τῆς πόλεως μας!...

Καί, φορτώντας βιαστικὰ τὸ καπέλλο

του, ὁ θυρωρὸς ἔκανε νὰ βγῇ ἔξω...

— Ἀντίο, κύρ—Φίλιππε. Πάω νὰ- δω κανά βοηθὸ. Περνάει ή ὥρα, βλέπεις, καί δὲν πρέπει νὰ χάνω οὔτε στιγμή!...

Ἐξαφνὰ μιά ἰδέα πέρασε ἀπὸ τὸ μυαλό τοῦ Φίλιππου. Σκέφτηκε νὰ πα- ρακαλέσῃ τὸν θυρωρὸ νὰ προσλάβῃ ἑ- κείνον γιὰ βοηθὸ του, στὸ σπίτι τοῦ μαρμαρινῶν.

— Καί πόσο σκοπεύεις νὰ πληρώσῃς τὸν βοηθὸ πὸν θὰ πάρῃς μαζὺ σου ; τὸν ρώτησε με περιέργεια.

— Τὸ λιγώτερο πενήντα λιρέττες, φίλε μου!...

Πενήντα λιρέττες!... Ὡ, μὲ τὸ πο- σὸν αὐτὸ ὁ δυστυχισμένος ὑπάλληλος τῆς Ἑταιρείας Οἰκοδομῶν «Βαλμπερού- να καί Σια», θὰ γίνονταν εὐτυχὴς! Μὲ τὰ λεπτά αὐτά θὰ μπορούσε τὸ βράδυ τῆς ἄλλης ἡμέρας νὰ πῇ ὅχι μόνον στὸν κινηματογράφον με τὴν άγαπημέ- νη του φίλη, ἀλλὰ καί ὕστερα, μόλις θὰ τελείωνε ή παράστασις, νὰ τῆς προσφέρει καί κανένα λιγὲρ σὲ κάποιο ἀριστοκρατικὸ κέντρο, κι' ἔπειτα νὰ τὴν συνοδεύσῃ ὡς τὸ σπίτι τῆς με αὐ- τοκίνητο...

— Τί θὰ εἶλες, ἂν σὲ παρακαλοῦ- σα νὰ ἔπαιρνες ἑμένα μαζὺ σου, ὡς βοηθὸ, στὸ σπίτι τοῦ μαρμαρινῶν ;... τόλμησε κι' ἐρώτησε δισταχτικὰ τὸ θυ- ρωρὸ.

— Ἐσένα ;... τοῦ ἀπάντησε κυττά- ζοντας τὸν κατὰπληκτος ὁ θυρωρὸς.

Ἐσένα, κύρ—Φίλιππε ; Μὰ ξέρεις νὰ τὰ καταφέρνῃς ;

— Φαντάζομαι... Ἀλλοστε, δὲν τὸ βρίσκω καί τόσο δύσκολο νὰ βῶω τὸ διάφορα ἀναγκτικὰ μέσα στοὺς δι- σκους καί νὰ σοῦ τοῦς φέρω γιὰ νὰ τὸ σερβίρῃς στοὺς καλεσμένους τοῦ μαρμαρινῶν. Ἀστέιο πράγμα!...

Τὸ πρόσωπο τοῦ θυρωροῦ ἔλαμψε άμέσως ἀπὸ μιά ἀνέκφραστη χαρά.

Ἐπ' τέλος, νὰ πὸν εὗρισκε τὸν ἄν- θρωπο πὸν ἤθελε. Ἦταν βέβαιος πῶς ὁ Φίλιππος, ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, θὰ ἤξερε νὰ φεθῇ καλύτερα κι' ἀπὸ τὸ πὸν ἀριστοκρατικὸ γκαρσόνι, κι' ἔτσι θὰ τὸν ἔβγαζε ἀσπορτοῦσώπο... — Μήπως ἔχεις κανένα φράκο, ρώ- τησε τὸν Φίλιππο.

— Θὰ ἀστειεύσαι, φίλε μου. Μή- πως ἔκαμα καί χτὲς τὸ γκαρσόνι γιὰ νάχω φράκο ; τοῦ ἀπάντησε χαμογε- λώντας ὁ Φίλιππος.

— Ἐ, τότε, θὰ σοῦ προμηθεύω ἑγὼ!...

Ὑστερα ἀπὸ μισή ὥρα, ὁ Φίλιππος εἶχε κίλως ἀποφάει κι' εἶχε ντυθεῖ με τὸ φράκο, πὸν τοῦ εἶχε στείλει στὴν καμαρούλα τοῦ ὁ θυρω- ρὸς με τὴ γυναίκα του. Κυττάχτηκε στὸν κα- θρέφτη του καί εἶδε ὅτι εἶχε γίνει τέλειος ἑξέν- τλεμον.

Ἐπειδὴ τὸν ἔβλεπε ὁ Φίλιππος, ἔλεγε πὸν θυρωρὸς ἔξακολούθησε νὰ τοῦ λέν :

— Καί τώρα!... Τώρα εἶμαι ἀναγ- κασμένος νὰ πάω γιὰ βοηθὸ μου ὁ- ποιὸν τύχει, χωρὶς νὰ ξέρω ἂν θὰ μπο- ρῶ νὰ ἀνταποκριθῇ σὲς ὑποχρεώσεις πὸν ἀπαιτῇ μιά τόσο λεπτὴ ἐργασία... Φαντάσου, φίλε μου, τί κόσμος θάναί ἀπὸψε στὸ σπίτι τοῦ μαρμαρινῶν Ντὲ Βαλλάτζα!...

Ὡλη ή ἀφρόρεμα, ὅλη ή ἀριστοκρατία τῆς πόλεως μας!...

Καί, φορτώντας βιαστικὰ τὸ καπέλλο

ἀστροποβολοῦσαν κι' ή μεταξωτὲς του- αλέντες τοὺς ἔθρδίζαν ἀνάλαφρα.

Μόλις πῆκε στὴν αἰθουσα ἐκείνη ὁ Φίλιππος θαμπώθηκε, ἔχεσε ἀγά- σιγὰ τὸν προορισμὸ τοῦ καί ντυμένος ὁ- πως ἦταν με τὸ φράκο του, νόμισε σὲ μιά στιγμή πῶς ἦταν κι' αὐτὸς ἕνας ἀπὸ τοὺς προσκαλεσμένους. Μάταια τὸν περιέμενε ὁ προεστὰμένος του—ὁ θυρω- ρὸς—νὰ πῇ στὴ θέσι του στὸ κλι- κείο. Ἐκείνος, ἔχασμένος, εἶχε πλη- σίσει σ' ἕνα μεγάλο καθρέφτη καί ἀποθαύμαζε τὸν ἑαυτὸ του, ἐνὼ ή σκέ- ψις του φτερούγιζαν στὴν Ξανθούλα δακτυλογράφο.

—Τί ὠραίος, τί κομψὸς γαμπρὸς θὰ εἶμαι τὴν ἡμέρα τοῦ γάμου μας!... Νὰ ἕνα πράγμα, ἀλήθεια, πὸν δὲν τὸ εἶχα σκεφτεῖ! Πρέπει με κάθε θυσία νὰ ἀποκτήσῃ ἕνα φράκο. Τί κοινὸς πὸν εἶμαι!... Σκέπτονται νὰ κἀμὸ τοὺς γάμους μου καί δὲν ἔχω ἀκόμα ἐξοι- κονομήσει τὸ ἀπαραίτητο αὐτὸ ἔνδυ- μα!...

Τὴ στιγμή ἐκείνη διέκρινε στὸν κα- θρέφτη τὴ σιλουέττα ἑνὸς ἀνθρώπου, φρακοφορεμένου καί ἀκριτὰ παχύσαρ- κου, πὸν ἐμοίεζε καταπληκτικὰ με τὸν διευθυντὴ τοῦ γραφείου του, τὸν κ. Βαλμπερούνα. Γούρλωσε τὰ μάτια του καί πλησιάζοντας τὸ πρόσωπό του στὸν καθρέφτη, προσπαθοῦσε νὰ διακρίνῃ ἂν αὐτὸ πὸν ἔβλεπε ἦταν ὄνειρο ή πραγματικότης. Σὲ λίγο ὅμως ἔκνοιω- σε ἕνα χέρι νὰ τὸν χτυπᾷ ἑλαφρὰ στὸν ὀμω.

— Ἄν δὲν ἀπατόμαι, ἀσφαλῶς εἶ- στε ὁ ὑπάλληλός μου κ. Νέρι!... τοῦ εἶπε ὁ προεστὰμένος του. Εἰστε λοιπὸν φίλος τῆς μαρμαρινῶς Ντὲ Βαλλάτζα ; Μὴ μοῦ τὸ ἀρνεῖσθε. Τὸ καταλαβαίνω πὸν καλὰ, ἀφοῦ εἰστε καί σεις μετα- ξὺ τῶν προσκαλεσμένων τῆς...

Ὁ Φίλιππος εἶχε μείνει ἀπολιθομύ- νος.

—Μὰ γιατί δὲν μοῦ τὸ λέγατε τό- σον καιρὸ πὸν ἐργάζεστε στὸ γραφείο μου, ἔξακολούθησε ὁ προεστὰμένος του. Ἀλλὰ δὲν περᾶζει... Ἐλάτε, ὠστόσο, αὐριο νὰ σὰς μιλήσω... Τώρα πὸν εἶ- στε φίλος τῆς μαρμαρινῶς, σὰς ἀξίζει μιά πὸν ἀνώτερη θέσι στὴν Ἑται- ρεία μας...

Ἦταν φίλος τοῦ κ. Βαλμπερούνα πέ- ραζε τυχαίᾳ τὴ στιγμή ἐκείνη καί ἔ- λαισε κουνέντα μαζὺ του. Ἐπειτα, οἱ δυὸ ἄντρες ἀπομακρύνθηκαν κουνεν- τίζοντας. Ὁ Φίλιππος, πὸν εἶχε ἀπο- μείνει κεραιανόκλητος ἀπὸ τὴν ἀπρο- σόδεκτη αὐτὴ συνάντησι με τὸν διευ-θυντή του, ἀνέκρινε τὴν ψυχραιμία του καί, συγκεντρώνοντας τίς δυνάμεις του, ἀποφάσισε νὰ φύγῃ αὐτὸ καί μέ- σα, χωρὶς καν νὰ εἰδοποιήσῃ κανένα.

Ἐποῖε γνόφον τοῦ ἕνα βλέμμα ἔ- ρεινε κινῶν. Κανένας δὲν τὸν ἐπρόσχε.

Ἀποτραβήχτηκε σιγά-σιγά καί, φτά- νοντας στὴ σκάλα τῆς ὑπηρεσίας, κα- τέβησε τρομαγμένος, πατώντας σὲς μύτες τῶν ποδιῶν του. Ἄνοιξε τὴν ἔξοδον κι' ἔξαφανίστηκε μέσα στὸ σκοτάδι τῆς νύχτας. Τράβηξε κατ' ἐν- θείαν γιὰ τὸ σπίτι του...

Ἄντὸ θὰ πῇ νύχθ κανεὶς ἡμέρας σχέσεις!... μωριαῖοις κάποιος ἀπὸ τοὺς πρὸν συναδέλφους τοῦ Φίλιπ- που.

Ὑστερα ἀπὸ ἕνα μῆνα, ὁ Φίλιππος Νέρι, ἔκανε τοὺς γάμους του με τὴν Ξανθούλα δακτυλογράφο, τὴν ἀγαπῇ μένν του ἀρραβωνιαστικὰ. Τοὺς ἔστε- ραφῶσε ὁ ἴδιος ὁ διευθυντὴς τῆς Ἑ- ταιρείας κ. Βαλμπερούνα.

Τὴν ἄλλη μέρα, κατὰ τὸ μεσημέρι, ὁ κλητῆρας τοῦ γραφείου τοῦ ἔδωκε ἕνα φάκελλο, ἔκ μέρους τοῦ διευθι- ντοῦ τῆς Ἑταιρείας. Ὁ Φίλιππος τὸν ἀποφάσισε με τρομαγμένο χέρι. Μό- λις ἀποτελειώσε τὸ διάβασμα τοῦ ἐν- γράφου πὸν ἦταν μέσα, τὸ πρόσωπό του ἔλαμψε ἀπὸ ἀνέκφραστη χαρά. Ὁ διευθυντὴς κ. Βαλμπερούνα εἶχε κρα- τῆσει τὴν ὑπόσχεσί του καί τὸν προ-

ΑΠΟ ΠΙΑΝΤΟΥ

ΠΟΛΛΑ

ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

— Ἐνδεῶς ἐνόματα.

Μιά ἑφημερίδα τοῦ Λονδίνου δημ- οσίευσε τελευταίᾳ κατάλογο ὀνομάτων ἐνδόξων ἀνδρῶν, τὰ ὁποία φέρουν σή- μερα μερικὸι ἀσπράτατοι ἄνθρωποι :

Ἔτσι π. χ. στὸ Λονδῖνο ὑπάρχει κάποιος Ὀλιβιέρους Κράμβελ ξενόδο- χος, ἕνας Μαρτίνος Λούθηρος κἀπη- λος, ἕνας Θωμᾶς Γκαρμμερ ρολογᾶς, ἕνας Σαίξπηρ ἀμαξᾶς, ἕνας Ἰζὼν Μίλτων βουλευτὸς, ἕνας Θωμᾶς Γκραβὶ χτίστης, ἕνας Τάκερὰ μπα- λαματῆς καί ἕνας Πιτ σιδηρουργός.

Ἐπίσης στὸ Ὄρχο τῆς Ἀμερικῆς ὑπάρχει ἕνας Ἑρρίκος Λογκφρέδου τοσπάνης, ἕνας Φενιμόρε Κούπερ ρα- κοσυλλέκτης, ἕνας Γεώργιος Οὐόσιγ- κτων πὸν πωλεῖ... παστιλλίες γιὰ τὸ βῆχα.

Στὸ Παρίσι πάλι ὑπάρχει ἕνας Μο- λιέρους ράπτης γυναικείων φορεμάτων, ἕνας Βίκτωρ Οὐγκὼ ὀδοντοίατρος, ἕ- νας Βολταίρους μπαλωματῆς κι' ἕνας Ρισελιὲ ἐφημεριδοπώλης.

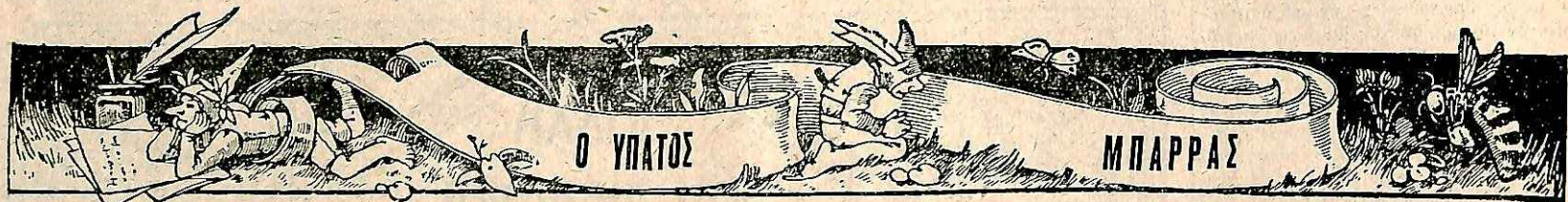
Στὸ Βερολίνο, τέλος, ὑπάρχει ἕνας Γουλιέλμος Τέλλος πετροπώλης, ἕνας Βόλφχαχ Γκαίτε φουδναρῆς, ἕνας Φρειδερίκος Σίλλερ σιδηρουργός, ἕνα- Ἑρρίκος Χάινε κούρεας καί ἕνας Τανχάρδερ ὑπηρετῆς ζυθοπωλείου.

— Τὸ ἀνθρώπινο ἀνάστημα.

Ἦνας διακεκριμένος φοιτητὸς ὀνο- μασιεύει σ' ἕνα Ἀγγλικὸ περιοδι- κὸ ἕνα ἄρθρο σχετικὸ με τὸ ἀνθρώπι- νο ἀνάστημα. Λέγει λοιπὸν ὅτι οἱ ἄν- θρωποι με τὰ ὑψηλότερα ἀνάστηματα ἀνέχουν ἰδίως σὲς ἄγριες φυλές. Ἐ- τσι, ὑψηλότεροι εἶνε οἱ Πλαταρῖνες, οἱ αὐτοὶ τῆς Ἀφρικῆς, οἱ κάτοικοι τῆς Πελονησίας καί οἱ Ἰνδοὶ τῆς Ἀμερικῆς. Ἀπὸ τοὺς Εὐρωπαίους

δίδαιε σὲ ἀρχιλογιστὴν τῆς Ἑταιρεί- ας με μισθὸ πέντε χιλιάδων λιρετῶν τὸν μῆνα.

ΜΕΤΑ ΤΗ ΘΥΕΛΛΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

Μία καταπληκτική σταδιοδρομία. Ταξίδια και περιπέτειες στις 'Ινδίες. Ένα επεισόδιο με τον ύπουρο των Στρατιωτικών. Προς απόκτηση πλούτου και δόξης. Ο γάμος του Μπαρράς. Ο ρόλος του κατά την 'Επανάσταση. Όπου προσπαθεί να ματαιώσει τις σφαγές. Μπαρράς και Ναπολέων, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Η μεγάλη θύελλα της Γαλλικής 'Επανάστασης είχε πειράξει κοπάσει. Όσο, όπως έπειτα από τις μεγάλες τρικυμίες κάτι εξακολουθεί να αναταράζει ακόμα τα νερά, έτσι και η Γαλλική Κοινωνία, ύστερα από τη μεγάλη επαναστατική καταιγίδα, εξακολουθούσε να είναι θλιμμένη και ταρραμένη.

Ο Ροβεσπιέρος, ο Δαντών, ο Μαρράς, όλοι οι μεγάλοι πρωταγωνιστές της 'Επανάστασης ήταν νεκροί, όπως δε συμβαίνει πάντοτε σε τέτοιες περιπτώσεις, τη θέση τους την είχαν πάρει τώρα διάφορα ύποπτα και άσημα υποκείμενα, που είχαν βγει μέσα απ' τα σκότη της αφανείας στην επιφάνεια. Ένα απ' αυτά ήταν και ο Μπαρράς. Αίσχρος, δολοπλόκος, ανειδίγητος, κόλακας προς τους ισχυρούς, σκληρός προς τους αδυνάτους, κατώρθωσε να επιβληθεί γρήγορα στη διεφθαρμένη κοινωνία της εποχής εκείνης. Διέκρινε πλούτη, δύναμη, δόξα, και στο τέλος έφτασε να εξισωθεί και μ' αυτόν τον Ναπολέοντα. Έγινε 'Υπάτος!

Όταν ο Μπαρράς ενηλικιώθηκε, ένας οικογενειακός του φίλος του πρότεινε μία θέσι ακολουθού στο δούκα της 'Ορλεάνης. Ο Μπαρράς όμως του απάντησε υπερήφανα ότι δεν κατεχόταν να γίνει υπηρέτης και ότι προτιμούσε να καταταχθεί στον άποικιακό στρατό. Και πράγματι ήταν έτοιμος να φύγει για τις αποικίες, όταν ξάφνα μπλέχτηκε στα δίχτυα μιας άμορφης κυρίας και αναγκάστηκε να αναβάλει την αναχώρησή του. Όχι για πολύ όμως, γιατί ύστερα από λίγον καιρό διακατέλειπε την ωραία του και έφυγε για μακρινούς τόπους και για επικίνδυνες περιπέτειες. Έπληξε στις 'Ινδίες και κατώρθωσε να γίνει υπολοχαγός του εκεί Γαλλικού στρατού, ο οποίος πολέμουσε με τους 'Αγγλους. Μετά την ήττα όμως των Γάλλων και ύστερα από πολλά και μεγάλα δεισιπνά

μείνη ήσυχος. Τι νακανε άλλωστε; Αλλά δεν μπορούσε να γίνει, γιατί ο τίτλος του ήταν μικρός, ούτε και χρηματικά άρκετα είχε για να απολαύσει τις χαρές που διψούσε η φιλήδονη ψυχή του. Προτίμησε λοιπόν να ξαναπάει στις 'Ινδίες, όπου ο πόλεμος μεταξύ Γαλλίας και 'Αγγλίας εξακολουθούσε. 'Αλλά μόλις έφτασε εκεί ο Μπαρράς, οι Γάλλοι νικητήσαν και πάλι, και τη φορά αυτή μάλιστα τελειωτικά. Ο Μπαρράς τότε αναγκαστικώς ξαναγύρισε στην πατρίδα του, όχι όμως πειρά στη Μασσαλία, αλλά στο Παρίσι. Η φιλοδοξία του δεν τον άφινε ήσυχο. Μόλις έφτασε στο Παρίσι, τράβηξε κατ' ευθείαν στα ανάκτορα των Βερσαλλιών και διεφθαρμένη κοινωνία της εποχής εκείνης. Διέκρινε πλούτη, δύναμη, δόξα, και στο τέλος έφτασε να εξισωθεί και μ' αυτόν τον Ναπολέοντα. Έγινε 'Υπάτος!

Όταν ο Μπαρράς ενηλικιώθηκε, ένας οικογενειακός του φίλος του πρότεινε μία θέσι ακολουθού στο δούκα της 'Ορλεάνης. Ο Μπαρράς όμως του απάντησε υπερήφανα ότι δεν κατεχόταν να γίνει υπηρέτης και ότι προτιμούσε να καταταχθεί στον άποικιακό στρατό. Και πράγματι ήταν έτοιμος να φύγει για τις αποικίες, όταν ξάφνα μπλέχτηκε στα δίχτυα μιας άμορφης κυρίας και αναγκάστηκε να αναβάλει την αναχώρησή του. Όχι για πολύ όμως, γιατί ύστερα από λίγον καιρό διακατέλειπε την ωραία του και έφυγε για μακρινούς τόπους και για επικίνδυνες περιπέτειες. Έπληξε στις 'Ινδίες και κατώρθωσε να γίνει υπολοχαγός του εκεί Γαλλικού στρατού, ο οποίος πολέμουσε με τους 'Αγγλους. Μετά την ήττα όμως των Γάλλων και ύστερα από πολλά και μεγάλα δεισιπνά

Ο Μπαρράς

Όταν ο Μπαρράς ενηλικιώθηκε, ένας οικογενειακός του φίλος του πρότεινε μία θέσι ακολουθού στο δούκα της 'Ορλεάνης. Ο Μπαρράς όμως του απάντησε υπερήφανα ότι δεν κατεχόταν να γίνει υπηρέτης και ότι προτιμούσε να καταταχθεί στον άποικιακό στρατό. Και πράγματι ήταν έτοιμος να φύγει για τις αποικίες, όταν ξάφνα μπλέχτηκε στα δίχτυα μιας άμορφης κυρίας και αναγκάστηκε να αναβάλει την αναχώρησή του. Όχι για πολύ όμως, γιατί ύστερα από λίγον καιρό διακατέλειπε την ωραία του και έφυγε για μακρινούς τόπους και για επικίνδυνες περιπέτειες. Έπληξε στις 'Ινδίες και κατώρθωσε να γίνει υπολοχαγός του εκεί Γαλλικού στρατού, ο οποίος πολέμουσε με τους 'Αγγλους. Μετά την ήττα όμως των Γάλλων και ύστερα από πολλά και μεγάλα δεισιπνά

Και εν πρώτοις παντρεύτηκε. Παντρεύτηκε με μία γυναίκα, η οποία δεν έπαιξε κανένα ρόλο στη ζωή του.

Ζούσε μακριά ο ένας από τον άλλο, αυτή στην Προβηγκία και ο Μπαρράς στο Παρίσι.

Την εποχή εκείνη, ο Μπαρράς γνωρίστηκε με τον Μιραμπό και άρχισε να σχετίζεται με κάθε είδους ανθρώπους, ακόμα και τους πιο ύπουλους. Έν τώ μεταξύ όμως η 'Επανάσταση ξέσπασε. Ο Μπαρράς τότε εξελέγη βουλευτής στην 'Εθνοσυνέλευση. Εκεί, χωρίς να έχει κανένα εξαιρετικό χάρισμα, κατώρθωσε γρήγορα να επιβληθεί. Η επιρροή του ολοένα μεγάλωνε. Μιλούσε καλά, ήπιος, είχε διακριτικό, τον έλεγαν υποχρεωτικούς, είχε υπερέχει στα χαμόγελο στα χείλη κι' έσφιγγε κάθε στιγμή με τη μεγάλη ελπίδα τα χέρια και των πιο ταπεινών ανθρώπων. Για να επιτύχει κανείς στην πολιτική δεν χρειάζεται περισσότερα. 'Αλλ' ο Μπαρράς είχε επί πλέον θάρρος, θράσος, ακρότητα φιλοδοξίας και ήταν έντελως ανειδίγητος. Αυτός που εξαυχότανε βδελύχθηκε σεμνά απ' τις κατώτερες αριστοκρατικές οικογένειες της

Γαλλίας, έγινε μονομιάς ο φανατικώτερος δημοκράτης. Ο φανατισμός του όμως δεν τον παρέσυρε ποτέ ως εκεί που παρέσυρε άλλους, τον Ροβεσπιέρο, τον Σαιν-Ζιστ και τους υπαυτούς των, οι οποίοι υπήρξαν οι κυριώτεροι αιτίες και οι πρωτεργάτες των σφαγών της Τρομοκρατίας. Απειναντίας ο Μπαρράς—και αυτό είχε προς τιμή του—προσπάθησε να ματαιώσει τις τρομερές αυτές σφαγές. Και όταν είδε ότι ο Ροβεσπιέρος νόσταν ολοένα πιο θρηϊώδης και αιμοδιψής, ενώθηκε με τους έθρονες του, τον έρριξε από την 'Εξουσία και στο τέλος τον ώδηγησε στη λαίμη-τόμο.

Όταν ήσυχασαν λίγο τα πράγματα και συνεστήθη το πενταμελές Διευθυντήριο, ο Μπαρράς έγινε ένα από τα μέλη του. Μέλος του Διευθυντηρίου ήταν και ο Ναπολέων, τον οποίο ο Μπαρράς λυγρούσε θανάσιμα. Στα όγκωδη μάλιστα 'Απομνημονεύματά του προσπαθεί με κάθε τρόπο να διασπύρει και να γελιοποιήσει τον μεγάλο κατακτητή. Λέγει γι' αυτόν ότι επηύχυνε την ευνοία κάποιου γρήγορου ήθους και ότι της έκανε χίλιες υποκλίσεις για να μπείνι δωρεάν στο θέατρό της. Γράφει ακόμα ότι είχε επίμονα επιδιώξει τη φίλια της περιφημής κυρίας Ταλλιέν, αλλ' ότι εκείνη, η τόσο καλή συνήθως προς τους άνδρες, είχε αποκρούσει τον έρωτά του. Τέλος, τον παριστάνει σαν έναν άνθρωπο κακομοίρη, πάντα απένταρο, ο οποίος ύστερα από χίλια βάσανα κατώρθωσε να αποκτήσει ένα κοστούμι και να παρουσιασθεί στον πρόεδρο του Διευθυντηρίου, ταπεινά-ταπεινά στεκομένος σε μεγάλη απόσταση και κρατώντας το καπέλλο του στο χέρι του, πού το κατέβαζε όσο χαμηλότερα μπορούσε.

Η αλήθεια σχετικάς είναι ότι τα μέλη του Διευθυντηρίου αλληλοεμισούντο, αλληλοεπώγγοντο και αλληλοκατεσκοπεύοντο.

Ο Μπαρράς μάλιστα μεταχειριζόταν όλα τα μέσα για να μαζέψει όσο το δυνατόν πιο ένοχοι και σπαιχία για τους συναδέλφους του. Και τα κατάφερε. Ο ίδιος εν τώ μεταξύ ζούσε ανάμεσα στα πιο χρυσά ιποκείμενα, πράγμα το οποίο δεν έκανε σε κανέναν εντύπωση, γιατί όλοι τότε ήταν διεφθαρμένοι. Όλοι μία μόνη σκέψη είχαν: Πώς ν' αποκτήσουν το ταχύτερο χρήματα. Μία λυσσαλέα δίψα απολαύσεως κατείχε όλο τον κόσμο κατά τη μετεπαναστατική εκείνη περίοδο.

Σχετικό είναι και το ακόλουθο ανέκδοτο: Όταν ο Ταλλεϋράνδος, ο αργότερα πρίγκιπας διπλωμάτης και πρωθυπουργός, πρωτόγινε ύπουργός, τόση χαρά ένοιωσε, ώστε έσφιγγε τα γόνατα του Μπαρράς και του έλεγε αδιάκοπα:

—Πρέπει να κάνουμε μία τεράστια περιουσία, μία τεράστια περιουσία και γρήγορα!

Ήταν τόσο συγκινημένος, τόσο ευτυχισμένος, ώστε, τη στιγμή που ανέβηκε στο αμάξι το οποίο θα τον μετέφερε στο υπουργείο του, άγγαλισε και φίλησε τον πορτιέρο και κατόπιν έπεσε στην αγκαλιά του Μπαρράς και τον γέμισε με δάκρυα χαράς ασυγκράτητα. Τον Μπαρράς τον πείραζε ή απροσδόκητη αυτή διαχτυκίτης του Ταλλεϋράνδου. Δεν είχε όμως τίποτα. Μόνον αργότερα

τον σιγήρισε και αυτόν στα 'Απομνημονεύματά του.

Ένω όμως ο Μπαρράς διασκεδάζε και εθισαίτο με διάφορες βρωμοδουλειές, ο Γαλλικός λαός υπέφερε. Πεινούσε, κρύωνε, δεν είχε φως και κάθε τόσο ξεσπούσε σε διαμαρτυρίες. Η δυσφορία του ολοένα μεγάλωνε.

Έτσι, μία μέρα, η «Μασσαλιώτης», ο εθνικός ύμνος, έγιουχίστηκε στο μεγαλύτερο θέατρο του Παρισιού. Ο Μπαρράς ωστόσο πεντάρα δεν έδινε για τη δυστυχία του λαού. Αυτός εξακολουθούσε τα γλέντια του. Στην περιφημη έπαυλή του του Γκρομπουά έκανε κάθε μέρα μεγαλοπρεπείς δεξιώσεις. Η ωραιότερες γυναίκες τον έτριγύριζαν για τα πλούτη και για τη δόξα του και επηύχυναν την ευνοία του. Η έρωτικέ του επιτυχίες ήταν πολλές και μεγάλες. Τις διαλάουσε παντού, και όχι μόνον προφορικά, αλλά και γραπτώς: στα 'Απομνημονεύματά του, για να τις μάθουν και η μεταγενέστερες γενεές και να τον θαυμάσουν.

Τα σαλόνια του άνακτόρου του Λουξεμβούργου—γιατί εκεί έκανε τις δεξιώσεις του ο Μπαρράς—άστραφταν από τα φώτα. Η ωραιότερες γυναίκες του Παρισιού έκαναν την εμφάνισή τους με όνειρώδεις, έξωμες τουαλέτες. Ο Μπαρράς κυκλοφορούσε με γαλάζιο κοστούμι κατάρυστο και γεμάτο κεντήματα, με πανταλόνι εφάρμοστο, με τριχρώμη εσάρπα, με μία πλατιά γραβάτα, με δαντελένιο κολάρο και παπούτσια με φιδίους. Όταν έβγαине έξω, έπρσθετε στην ήδη τόσο χτυπητή αυτή τουαλέττα του ένα κατακόκκινο επανωφόρι, ένα τεράστιο μαλακό καπέλλο με τρία φτερά και ένα μακροτάτο έιφος. Σωστός καρνάβαλος δηλαδή!

Τρεις γυναίκες είχαν τα πρωτεία στις συγκεντρώσεις αυτές και έπληκταν όλα τα βλέμματα: Η 'Ιωσηφίνα, γυναίκα του Ναπολέοντος και τώως κόμισσα Μπαρναύ, η περίφημη κυρία Ρεκαμί και η φημισμένη συγγραφέας κυρία ντε Στάλ.

Όλα και κάποια άλλη γυναίκα έκανε εκεί την εμφάνισή της, όχι λιγώτερο περίφημη απ' τις άλλες. Η γυναικα Ταλλιέν. Δοξαμένη στα χρόνια της 'Επανάστασης ως η ώραιότερη γυναίκα της Γαλλίας, έβλεπε τώρα να βασιλεύει το άστρο της. Δεν την επρόσεχαν πειά όπως άλλποτε και τα μάτια των ανδρών δεν έθαμπωναν απ' τον θαυμασμό στο περσμά της. Η πανώμορφη, η ασύγκριτη, η μοναδική αυτή γυναίκα είχε περάσει τα σαράντα και ο αδυσώχε χρόνος είχε χαράξει στο πρόσωπό της τ' αχνάριες. Βλέποντας τις τρεις άλλες γυναίκες να θριαμβεύουν, χλωμίζε από τη λύσσα της. Η μόνη της παρηγορία ήταν ότι την περιέβαλλε με την ευνοία του Μπαρράς. 'Αλλά και η ευτυχία αυτή δεν εκράτησε πολύ. Ο Μπαρράς σε λίγο την εγκατέλειψε για μιά άλλη, τη δεσποινίδα Λάνζ.

Η έκλυτη ζωή του Μπαρράς εξακολούθησε. Γλεντούσε ο 'Υπάτος και μαζί με αυτόν και όλοι οι πλούσιοι και όλοι οι ισχυροί του Διευθυντηρίου. Τί ήταν τα γλέντια αυτά και τί θλιβερό τέλος είχε ο Μπαρράς, θά ιδούμε σε άλλο φύλλο.

ΧΙΟΥΜΟΡΙΣΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Έκείνη τη βραδιά, θέμα συνομιλίας της παρέας μου ήταν η αυτοκτονία.

Καθένας έλεγε τη γνώμη του και όλοι συμφωνούσαν ότι η περισσότερες αυτοκτονίες γίνονται το καλοκαίρι, ενώ το φρικώτερο θάταν να γίνωνται το χειμώνα, όποτε το κρύο κι' η πείνα κάνουν τη ζωή άφορητη για τους φτωχούς ανθρώπους.

—Τί τα θέλετε! είπε τότε κάποιος. Το καλοκαίρι αυτοκτονούν μονάχα οι έρωτευμένοι...

—Και οι τρελλοί! έσπευσε να προσθέσει ένας άλλος.

Ο τελευταίος ήταν γνωστός έμπορος, που είχε θησαυρίσει από τη ματαιοδοξία των ανθρώπων και από τη βανία της πολυτελείας που έχει καταλάβει σήμερα τα θηλακά.

—Τί έννοείτε, κύριε; τον ρωτήσαμε περίεργα.

—Ακούστε λοιπόν, αφού έχετε όρεξη να μιλάτε γιά... πεθαμένους και γιά τρελλούς. 'Ακούστε την παραδοξότερη αυτοκτονία του κόσμου.

Και άρχισε τη διήγησή του:

—Προχθές, πού λέτε, ένας πολύ παράξενος άνθρωπος με κάτι άγριεμένα μάτια ώρμησε έξω από μένα στο καπνιστήριό μου, μπήκε στο γραφείο μου, οίγτηκε άπάνω σε μία πολυθρόνα κι' αφού καλοκάθησε κι' έβγαλε έναν βαθύ αναστεναγμό, γύρισε και μου είπε με τρεμάμενη φωνή:

—Φτνήν την εγλύτωσα, κύριε!

—Ποιός είστε, παρακαλώ; τον έρωτησα έκπληκτος.

—Λίγο έλειψε να μ'ην είμαι πειά κανέναν, μου απάντησε με μεγάλη σοβαρότητα, μαζεύοντας τα φρύδια του. Ναι, μ'ην παραξενεύεστε... Είπε: Έτσι όπως σας το λέω, κύριε! Λίγο έλειψε να μ'ην είμαι πειά κανέναν. Μόνον η τύχη μου, η μεγάλη και αξιοθαύμαστη τύχη μου, συνετέλεσε ώστε να σωθώ από πέντε είδη τραγικού θανάτου. Μάλιστα, κύριε! Από τέσσερες θανάτους έχουσιους και από έναν ακούσιον, το θλον πέντε. Τέσσερα κι' ένα ίσαν πέντε...

Επειδή είδα ότι είχα να κάνω μ' έναν τρελλό, σκέφτηκα ότι το καλύτερο πράγμα που θάκανα ήταν να διασκεδάσω λιγάκι μαζί του, χωρίς να τον πειράξω και να τον ξερεθίσω. 'Αλλωστε δεν είχα καμμία δουλειά εκείνη την ώρα.

—Θά σας παρακαλέσω, τού είπα σοβαρώτατα και με προσποιητό ενδιαφέρον, να μου πείτε τί σας συνέβη ακριβώς. Έμπρός, σας άκούω και με τα δυό μου αυτιά...

Είμαι ο τυχερώτερος άνθρωπος του κόσμου, εξακολουθώ να άγωνίζομαι. Έχω την τύχη βουό... φαντασθήτε... Σήμερα το πρωί ξύπνησα μελαγχολικώτατος, μ'ά τόσο πολύ με

λαγχαλικός πού δεν μπορεί να το χωρέσει το μυαλό σας... Κατά τις δέκα ή ώρα η άπελπισία μου είχε φτάσει σε τέτοιο σημείο, ώστε αποφάσισα να αυτοκτονήσω μ' έναν τρόπο πού να μ'ην μείνη στον έαυτό μου καμμία ελπίδα σωτηρίας. Πήγα λοιπόν κι' άγόρασα ένα μπουκάλι νέφτι, ένα κουτί σπέρτα, δυό ούγκιες άρσενικό, έκοσι γυάρες χοντροκόκκινο κι' ένα μεγάλο ρεβόλβερ.

Ερωδιασμένος μ' αυτά τα σννεργα, διεθυνώθηκα προς τον ποταμό και

Κι' αφού άναστενάξε βαθύτα, εξακούθησα το ρεβόλβερ στο μέτωπό μου και πυροβόλησα, ενώ συγχρόνως κλωτσούσα με το πόδι μου τη βάρκα, η οποία παρασύρθηκε από το ρεύμα του ποταμού...

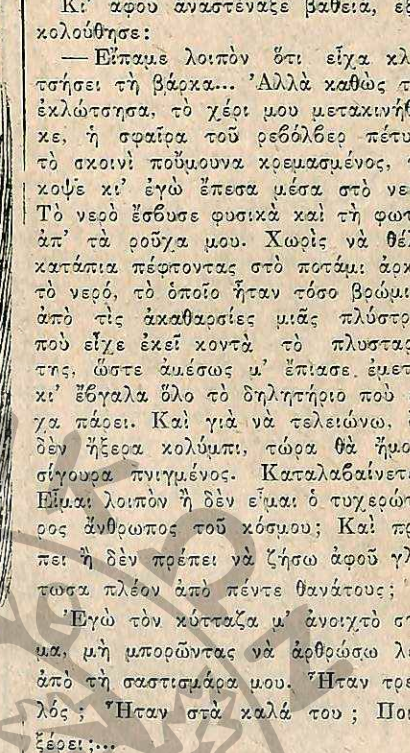
—Ω, δυστυχισμένε άνθρωπε! φώναζε άθελά μου σ' αυτό το κρίσιμο σημείο της διηγήσεως, γιατί είχα συγκινήσει τόσο πολύ, ώστε λησμονήσα πώς είχα άπεναντί μου έναν τρελλό.

—Μή βιάζεσθε, μή βιάζεσθε! με διέκοψε εκείνος. Κάνετε λίγη ύπομνη κι' άμα άκούσετε και τη συνέχεια, θά πιστέψετε πώς όχι μόνο δυστυχισμένος δεν είμαι, αλλά και ο πιο τυχερός άνθρωπος του κόσμου.

Κι' αφού άναστενάξε βαθύτα, εξακούθησα το ρεβόλβερ στο μέτωπό μου και πυροβόλησα, ενώ συγχρόνως κλωτσούσα με το πόδι μου τη βάρκα, η οποία παρασύρθηκε από το ρεύμα του ποταμού...

Είπαμε λοιπόν ότι είχα κλωστήσει τη βάρκα... 'Αλλά καθώς την έκλωτσησα, το χέρι μου μετακινήθηκε, η σφαίρα του ρεβόλβερ πέτυξε το σκονί! πούμουνα κρεμασμένος, τώκοψε κι' εγώ έπεσα μέσα στο νερό. Το νερό έσπασε φυσικά και τη φωτιά απ' τα ρούχα μου. Χωρίς να θέλω καπνία πέφτοντας στο ποτάμι άσκετό νερό, το οποίο ήταν τόσο βωόμικο από τις άκαθαρσίες μιας πλύστρας πού είχε εκεί κοντά το πλυσταριό της, ώστε άμέσως μ' έπιασε έμετός κι' έβγαλα όλο το δηλητήριο πού είχα πάρει. Και γιά να τελειώσω, άν δεν ήθερα κολύμπι, πόσα θά ήμουσι γύρους πνιγμένος. Καταλαβαίνετε; Είμαι λοιπόν ή δεν είμαι ο τυχερώτερος άνθρωπος του κόσμου; Και πείπει ή δεν πρέπει να ζήσω αφού γλύτωσα πλέον από πέντε θανάτους;

Εγώ τον κούτωνα μ' ανοιχτό στόμα, μη μπορώντας να άρθρώσω λέξι από τη σαστισμάρα μου. Ήταν τρελλός; Ήταν στα καλά του; Ποιός έρεει...

ΔΑΝΙΗΛ ΡΙΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΚΙ' Ο ΥΠΑΣΠΙΣΤΗΣ ΤΟΥ

Ένας άξιωματικός, ο οποίος ήταν ύπασιπτης κάποιου στρατηγού, παρσπονείτο μία μέρα στον προϊστάμενό του, λέγοντάς του ότι επί χρόνια τώρα δεν τον είχαν προβιβάσει.

—Πού είναι τα τραυμάτά σου; τού είπε τότε ο στρατηγός. Αυτά είναι οι καλές σου τίτλοι γιά να προβιδιασθής. Μπορείς να μου τα δείξεις.

—Πώς θέλατε να τραυματισθώ; απάντησε ο ύπασιπτης, αφού σπτε μάχης... δεν σας εγκατέλειψα ούτε στιγμή!

ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΡΗΣΚΕΙΩΝ

ΘΕΟΙ ΜΕ ΜΟΡΦΗ ΖΩΩΝ

Πώς φανταζόμαστε το Θεό. Οι αρχαίοι Έλληνες και οι θεοί των. Η θεοποίηση των ζώων από τους Αιγυπτίους. Θεοί με πρόσωπα ζώων και με κορμί ανθρώπων. Ο "Ανουβίς με την μορφή του τσακαλιού. Η γατόμορφη Μπαστέτ, η προστάτης των γυναικών. Μία θεά με κεφάλι... ιπποπόταμου! Ο θεός της Σοφίας και ο θεός του Ήλιου. Ο προστάτης των Ίνδων έμπερομπακάληων, κ.τ.λ.

Και έπλασαν ο Θεός τον άνθρωπο κατ' εικόνα και όμοιόν αὐτοῦ». Έτσι λέει η 'Αγία Γραφή στο Κεφάλαιο της Δημιουργίας. Γι' αυτό οι άνθρωποι έχουν όμοιο με τον Θεό. Έτσι μας πώς ο Θεός μας έπλασε όμοιον με τον αὐτό του. Δίνουμε στον Θεό ανθρώπινη μορφή και τον φανταζόμαστε σαν ένα σέβασμο και αὐστηρό γέροντα με μακρὰ ἄσπρα γένεια.

Επίσης και οι αρχαίοι μας πρόγονοι, οι οποίοι ούτε θρησκειανόησαν, ούτε την 'Αγία Γραφή είχαν διαβάσει, έδιναν ανθρώπινη μορφή στους θεούς των. Κι' όχι μόνον αὐτό, αλλά τους απέδιδαν κιόλας ένα σωρό ανθρώπινα ελαττώματα κι' αδυναμίες! Και τὸ νὰ δίνει ὁ ἄνθρωπος στους θεούς του τὴ δική του τὴ μορφή, καί πῃ καί ἐξοχῆται ἐπὶ τούτους. Ἀλλὰ νὰ δίνει στους θεούς του μορφή ζώων ἀπὸ τὰ πὺρ φοβερὰ καὶ τερατώδη ὡς τὰ κοινότερα κατοικίδια, αὐτὸ βέβαια εἶναι πολὺ πὺρ περίεργο καὶ ἀνεξήγητο. Οἱ αρχαίοι Έλληνες δὲν εἶχαν τέτοιους ζωομόρφους θεούς, ἀν καὶ οἱ θεοὶ τους μετεμορφώνοντο καμμιὰ φορά σὲ κύνους καὶ σὲ ταύρους. Ἀὐτὸς ὅμως γινόταν μονάχα σ' ἐξαιρετικές περιπτώσεις, ὅταν ἐπρόκειτο γιὰ καμμιὰ αἰσθηματικὴ τους περιπέτεια.

Ὅσο γιὰ τὸ Μινώταυρο, πὺρ ἦταν ὁ μισὸς ταῦρος καὶ ὁ ἄλλος μισὸς ἄνθρωπος, αὐτὸς ἐθεωρεῖτο τέρας καὶ ὄχι θεός.

Επίσης τέρατα ἐθεωροῦντο ἡ Σφίγξ, ἡ Χίμαιρα καὶ ὅλα τ' ἄλλα παρόμοια μυθολογικὰ δημιουργήματα. Ἀντιθέτως πρὸς τοὺς Έλληνες, οἱ αρχαίοι Αἰγύπτιοι φανταζόντουσαν τοὺς θεούς τους ὑπὸ μορφὴν ζώων. Δὲν ὑπῆρχε ζῶο πὺρ νὰ μὴν τὸ εἶχαν θεοποιήσει. Στὴν ἀρχαία Αἴγυπτο, ἡ ἴβρις καὶ ἡ γάτα ἐθεωροῦντο ἱερὰ ζῶα καὶ ὅποιος τὰ σκότωνε καταδικαζόταν εἰς θάνατον. Κι' αὐτὸ γιὰτὶ ὑπῆρχε μιὰ θεὰ των, ἡ Μπαστέτ, ἡ ὁποία εἶχε μορφή γάτας. Ἡπίσης ὑπῆρχε καὶ θεὸς με κεφάλι ἱβίδος. Μὰ ὅλοι σχεδὸν οἱ θεοὶ τῆς ἀρχαίας Αἰγύπτου εἶχαν τὸ πρόσωπὸ τους καὶ τὸ κεφάλι τους ὅμοιο με ζῶο. Τὸ σῶμα τους ὅμως δὲν δέχεται σὲ τίποτε ἀπὸ τὸ σῶμα ἐνδοφυλογενετοῦ ἀνθρώπου.

Γιὰ πὺρ ἄραγε λόγῳ οἱ Αἰγύπτιοι ἔδιναν στους θεούς τους αὐτὲς τίς περίεργες μορφές; Οἱ διαφορὲς σοφοὶ δὲν συμφωνοῦν μεταξὺ τους ὡς πρὸς αὐτὸ τὸ ζήτημα καὶ καθέννας δίνει καὶ ἀπὸ μιὰ διαφορετικὴ ἐξήγησι. Ἀλλὰ ἵσταν λένε ὅτι ἡ θεοποίησι των ἀρχαίων Αἰγυπτίων δὲν τοὺς ἐπέτρεπε νὰ εἰκονίσουν με ἀνθρώπινο πρόσωπο τοὺς θεούς των καὶ γι' αὐτὸ τοὺς παρί-

στάναν στὰ ἀγάλματά τους με ἀνθρώπινα σῶματα, ἀλλὰ με τὴν μορφή ἐνὸς ὁποιοῦδήποτε ζώου. Ὅπως ἀπεδείχθη ὅμως, ἡ γνώμη αὕτη εἶναι λαθναμένη, γιὰτὶ οἱ Αἰγύπτιοι εἶχαν καὶ ὠριμένους θεούς, τοὺς ὁποίους παρίσταναν ὑπὸ ἀνθρώπινη μορφή, ὅπως π. χ. τὴν θεὰ Ἰσιδα καὶ τὸν θεὸ Ὅσιρι, καθὼς καὶ τὸ γινὸ τους, τὸν θεὸ Ὀρρο.

Ἄλλοι πάλι ἐπιστήμονες υποστηρίζουν ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι εἶχαν θεοποιήσει τὰ ζῶα, στὰ ὁποῖα προσέθεταν ἀνθρώπινο σῶμα γιὰ νὰ τὰ κάνουν ἔτσι καλύτερα ἀνθρώπους καὶ ἀξιοπρεπέστερα στὴν ἐμφάνισι. Ἄλλοι, τέλος, διατείνονται ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι ἔδιναν στους θεούς τους τὴ μορφή τοῦ ζώου τοῦ ὁποῖο ἀντεπροσώπωναν τίς ιδιότητες, αὐτοῦ πὺρ εἶχε καμμιὰ ποιὰ σχέση με τοὺς.

Ἐτσι, π. χ., ὁ θεὸς Ἀνουβίς, ὁ θεὸς τοῦ Ἰδίου καὶ τῶν νεκρῶν, παρίσταντο με μορφή τσακαλιού, καὶ αὐτὸ γιὰτὶ τὸ τσακαλί εἶναι ἕνα ζῶο πὺρ βγαίνει μονάχα τὴ νύχτα, πὺρ γυρίζει ἀνάμεσα στους τάφους, πὺρ ξεθάβει τοὺς φρεσκοθαμένους νεκρούς, πὺρ ξεπροβάλλει χωρὶς νὰ ξέρει καμμιὰ ἀπὸ πὺρ βγήκε, πὺρ γάνεται χω-

ρὶς ν' ἀντιληφθῇ κανεὶς πὺρ τρόπον καὶ τέλος, πὺρ χῆρι στα φωσφορίζοντα μάτια του καὶ τίς ἀθόρυβες κινήσεις του, μοιάζει με φάντασμα καὶ με πλάσμα τοῦ κάτω κόσμου.

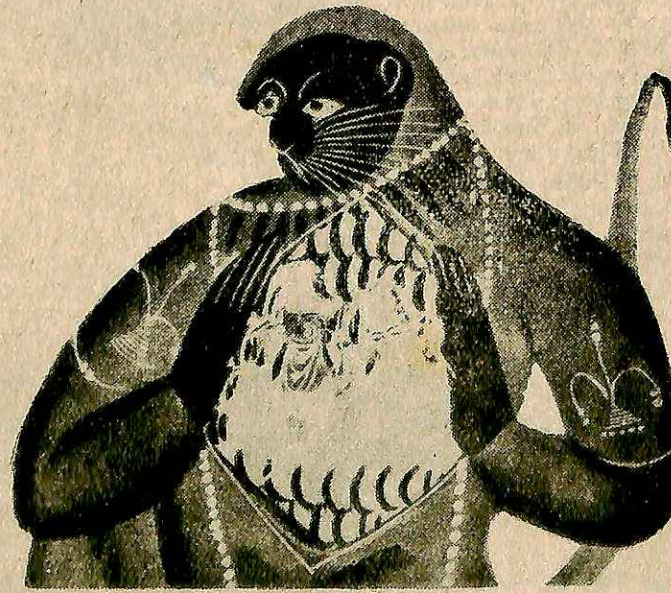
Ἡ θεὰ τοῦ πολέμου πάλι, ἡ φοβερὴ Μουτ-Σαχμέ, εἶχε μορφή λεονταρίου, καὶ ἡ θεὰ Μπαστέτ ἡ προστάτης των γυναικῶν, μορφή γάτας, γιὰτὶ ἀπὸ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους ὡς τὸ σῆμερα ἡ γυναίκα παρομοιάζεται πάντοτε με τὴ γάτα, ἐπειδὴ εἶναι χαριάρα σὰν καὶ αὕτη, φιλόξενη σὰν καὶ αὕτη καί... ὑποκληρὴ σὰν καὶ αὕτη. Γι' αὐτὸ καταληγνότερη μορφή γιὰ τὴν θεὰ, τὴν προστάτιδα τοῦ ἀσθενοῦς βρέβους, δὲν ὑπῆρχε ἀπὸ τὴ μορφή μιᾶς χαριτωμένης καὶ μικροκαμωμένης ψιφινούλας.

Ἐντελὸς διαφορετικὴ μορφή εἶχε ἡ Τορίς, ἡ θεὰ τοῦ ποταμοῦ. Αὕτη παρίσταντο με κεφάλι... ἱπποπόταμου. Καὶ ἀρκεὶ πραγματικῶς νὰ τὴν ἰδῇ κανεὶς γιὰ νὰ θυμηθῇ μερικὲς πολύτεχνες μηχανισμοὺς πὺρ σ' ἐλόχλησεν τὴ ζωὴ τους δὲν ἔκριναν τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ γεννούν!

Ὁ θεὸς τῆς γεωργίας καὶ τῆς κτηνοτροφίας των Αἰγυπτίων ἦταν ὁ Νουβν. ὁ ὁποῖος παρίσταντο ὑπὸ μορφήν κοίτου. Τὸ πρόβατο εἶναι ὡ-

Ἡ ὁραία θεὰ τοῦ ποταμοῦ Τορίς πὺρ παρίσταντο με μορφήν ἱπποπόταμου.

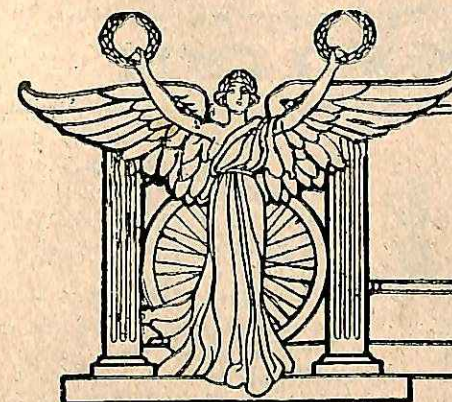
Ἡ θεὰ Μπαστέτ, προστάτης των γυναικῶν, με μορφή γάτας!

ΑΠΟ ΤΙ ΠΕΘΑΙΝΟΥΜΕ

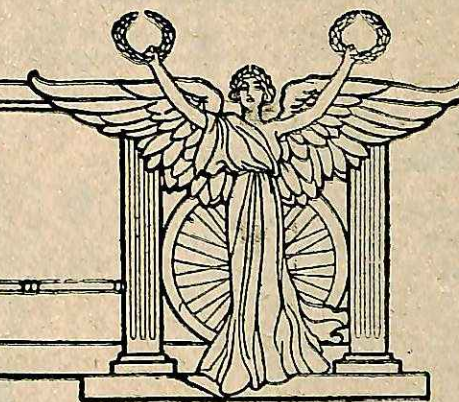
Κάποιος ξένος ἱατρός ὑπελόγησε ὅτι ἐπὶ ἐνὸς ἑκατομμυρίου ἀνθρώπων μόνον 900 πεθαίνουν ἀπὸ γερατειά. Ἐκ των ὑπολοίπων, 1.200 πεθαίνουν ἀπὸ ἀρθρίτιδα, 2.700 ἀπὸ ἀποπληξία, 7 χιλ. ἀπὸ ἐρυσίπελας, 10 χιλ. ἀπὸ φθίσι, 48 χιλ. ἀπὸ σακαρλίνα, 30 χιλ. ἀπὸ τυφοειδὴ πυρετὸ καὶ τύφο καὶ 7 χιλ. ἀπὸ ρευματισμούς.

Ὁ θεὸς τῆς Σοφίας.

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ

Η ΔΟΞΕΣ ΤΟΥ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ

Νὰ καὶ ὁ ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ Τὸν Ποδοσφαῖρου ἡ χάρι Τὸν Πειραῖα αὐτὸς παιδὶ Τὸν Πειραῖα καμάρει Τρέμει ἡ γῆ ὅπου πατὰ Τὸ σβέλλο του ποδάρει Στὰ μάτς ἀνίκητος δεινὸς Ἡ δόξα καὶ ἡ τιμὴ του Αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ του!...

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΑ

ΣΤΟΝ "ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟ."

(Γιὰ νὰ τραγουδιέται ἀπὸ τοὺς «Ὀλυμπιακοὺς», στὸν ἦχο τοῦ «ΡΙΞΕΤΕ μαῦρο στὴν ἑλὰ καὶ ἄσπρο στὸ κορδόνι»).

«Παναθηναϊκέ», θὰ εἴθῃ καὶ ἡ δική (σου ἀράδα) Γιατὶ ξεπίσω τὴν οὐρὰ τὴν ἔχει ἡ (ἀχλάδα...)

Κι' ἂν πῆρες τὸ πρωτάθλημα εἰς τὴ (Θεσσαλονίκη)

Θὰ εἴθῃ μιὰ μέρα πὺρ καὶ σὺ θὲ νὰ (τὰ βροῖς μαρμί)

Καὶ μὴ ξεχνᾷς πόσες φορές ὡς τῶ (ρα τὸ τριφύλλι)

Οἱ Πειραιῶτες τόκαναν, βρε μάτια (μὴν ρεζίλι!...)

Θάρρη μέρα πὺρ καὶ πάλι θὰ σοῦ λύσουνε τ' ἀράδι!... Ο ΚΟΚΚΙΝΟΣ

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΕΣ ΠΕΝΝΙΕΣ

Τὰ μάτς μεταξὺ τοῦ «Παναθηναϊκοῦ» καὶ τοῦ «Ὀλυμπιακοῦ» στὴ Θεσσαλονίκη ὑπῆρχε τραγὸν, ἄγριον, λυσσώδες.

— Ἐνίκησε ὁμοῦς ὁ «Παναθηναϊκός».

— Κ' εἶσι γιὰ τὸν «Ὀλυμπιακὸ» ἡ Θεσσαλονίκη, ἔγινε... Θεσσαλονίκη!

— Λέγεται μάλιστα, ὅτι πολλοὶ των ἡττηθέντων ποδοσφαιριστῶν πρόκειται, κατόπιν τούτου, νὰ θέσουν... τέρμα εἰς τὸν βίον των!

— Ἀντιθέτως οἱ νικητὰ ἐνθουσιάζονται τόσο, ὥστε ἀρχισαν μεταξὺ των σκανδαλιώδη... μάτς καὶ μοῖτες!...

— Μετὰ τὸ μάτς τὰ χρώματα των δύο ομάδων ἄλλαξαν.

— Ἐγιναν... πράσινοι ἀπὸ τὸ κακό τους οἱ «Ὀλυμπιακοὶ» καὶ κόκκινοι ἀπὸ τὴ χαρὰ τους οἱ Παναθηναϊκοί.

— Μόνον ὁ Βιολέτης ἔμεινε... βιολέ ἀπὸ τὸ πείσμα του.

— Τὸ Κοινὸν πὺρ παρηκολούθησε τὸ μάτς, κατέκρινε τὸν Μεσάορη γιὰ τὸν τρόπο πὺρ εἴταζε.

— Χτυποῦσε, λένε, καὶ τὴ σφαῖρα, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀντιπάλους του.

— Τὸν ὀνόμασαν συνεπῶς... Κοψο-Μεσάορη!...

— Ἄλλος τύπος παίχτη πὺρ χτυπᾷ ὅταν παίξει, εἶνε, λένε, καὶ ὁ Κουράνης.

— Καὶ κάποιος ἐπρόσθεσε: — Ἀπὸς δὲν εἶνε τίποτος, εἶνε... χτύπος!...

— Ὁ διατητὴς καὶ Μπαρλασῖνα ὑπῆρχε γιὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς γνήσιος Ἡττα-λός!

— Ἐφαγε δέ, ὅπως λένε, ἀπὸ τὸ δεύτερο ἡμιχρόνιο δύο λεπτὰ.

— Τὸ γεγονός αὐτὸ ἐξηγήθηκε τοὺς φίλους τοῦ «Ὀλυμπιακοῦ» καὶ, ἂν δὲν ἐπενέβαιναν οἱ ἴδιοι παίχται, ὁ καὶ Μπαρλασῖνα θὰ ἔτρωγε πλὴν των δύο λεπτῶν καί... παρὰ μιὰν τεσσαράκοντα!

— Ἀρεμὰ εἴπαζε, ὅπως λένε οἱ παρακολούθησαντες τὸ μάτς, καὶ ὁ Πανόπουλος.

— Καὶ κάποιος ἠκούσθη νὰ κραυγάζῃ: — Βορέ, τὸν... Κοπανό-πυλὸ!...

— Μολταῦτα ἡ ἀλήθεια εἶνε, ὅτι ὁ καὶ Πανόπουλος ὑπῆρχε ἐκ των ἀρίστων παικτῶν τοῦ «Ὀλυμπιακοῦ».

— Οἱ Παναθηναϊκοὶ εἶχαν πάρεμ μαζὺ τους τίς σημαίες τοῦ σωματεῖο τους, σὺ μὴν ἀλλὰ καὶ τὸν... Σημαιογίδην!...

— Ἐνας ἀπὸ τοὺς παίχτας τοῦ

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΑ

ΣΤΟΝ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ

(Γιὰ νὰ τραγουδιέται ἀπὸ τοὺς «Παναθηναϊκοὺς», στὸν ἦχο τοῦ «ΡΙΞΕΤΕ μαῦρο στὴν ἑλὰ καὶ ἄσπρο στὸ κορδόνι»).

Στὴ Σαλονίκη ἐπαθες καταστροφές (καὶ χάλα) Οἱ Ἀθηναῖοι σ' ἔκαναν νὰ χάσης (τὰ πασχάλα).

Καὶ δίχως τούτῃ τὴ φορὰ νὰ ὑπάρῃ (χουνε χοροῖα) Σούφυρε τὸ πρωτάθλημα... μέσ' ἀπὸ (τὰ ποδάρια!...)

Τὸ τριφύλλι, τὸ τριφύλλι Σοῦ τὴν ἔφερε σφοντύλι!... Ο ΠΡΑΣΙΝΟΣ

Τὸ πνεῦμα των λαῶν

ΑΡΜΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

ΤΕΤΡΑΣΤΙΧΑΚΙΑ

ΟΠΩΣ ΟΛΕΣ...

Σ' ἀγάπησα σὺν χουτεντές μ' ἀλλοιῶ (τικο χαβά)

βλέπει κακὰ ὄνειρα. Τέτοιος τοῖχος, τέτοια ἀσέβησι. Γιὰ νὰ μασήσης σίδερο, ρέπει νὰ χυῖς ἀτσάλινα δόντια.

Ὁ λαίμαργος δὲν χορταίνει οὔτε με τὸ ἀφθονώτερο φαγητό. Ὅ,τι δὲν κοστίζει τίποτε, δὲν ἀξίζει τίποτε.

Ἡ δόξα καὶ ἡ τιμή του

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΑ

ΣΤΟΝ "ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟ."

Σβέλιος, γοργός, ἀκρά (τητος,

Σαῖτα, σιδερένιος, Στὰ μάτς γεράκι μοναχό, Ζαρκάδι, λαστιχένιος

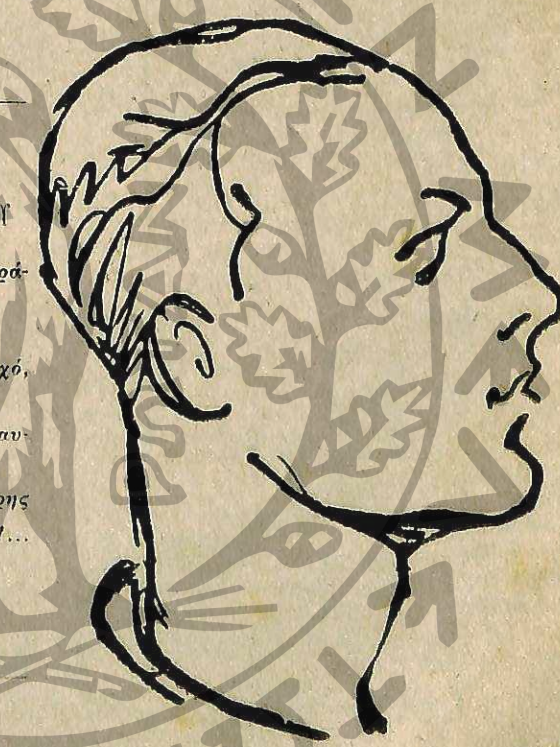
Τοῦ Ποδοσφαῖρου σταν (ραϊτός,

Τοῦ Ποδοσφαῖρου Ἄρης Ὁ ΜΕΣΣΑΡΗΣ!...

Μολταῦτα ἡ ἀλήθεια εἶνε, ὅτι ὁ καὶ Πανόπουλος ὑπῆρχε ἐκ των ἀρίστων παικτῶν τοῦ «Ὀλυμπιακοῦ».

Οἱ Παναθηναϊκοὶ εἶχαν πάρεμ μαζὺ τους τίς σημαίες τοῦ σωματεῖο τους, σὺ μὴν ἀλλὰ καὶ τὸν... Σημαιογίδην!...

Ἐνας ἀπὸ τοὺς παίχτας τοῦ

Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

Η Α. Μ. Η ΜΟΔΑ

ΤΙ ΘΑ ΦΟΡΕΣΩΜΕ

Πόσο βολική μας είναι εφέτος η μόδα! Μας επιτρέπει να μεταβάλλουμε σε μια στιγμή ένα φόρεμα απογευματινό σε βραδυνό, ή το αντίστροφο. Έτσι, μια τουαλέτα βραδυνή, ντε-κολτέ, χωρίς μανίκια, γίνεται κατάλληλη για το απόγευμα αν της προσθέσουμε μια αγκάμπι με μανίκια δαντελένια ή τοβλίνα, ή ένα μπολερό δαντελένιο, ή από το ίδιο ύφασμα. Επίσης μπορείτε, αν θέλετε, να προσθέσετε στο βραδυνό σας φόρεμα μακρού μανίκια και υπέρτα στους ώμους από δαντέλλα και έτσι το φόρεμά σας να μεταβληθεί άμέσως σε μια λουσάτη απογευματινή τουαλέτα.

Επίσης, χωρίς στην εφετινή μόδα, μπορούμε να μεταβάλλουμε πολύ εύκολα σε μοντέρνο ένα περυσινό μας φόρεμα. Δεν έχουμε να κάνουμε τίποτε άλλο παρά να προσθέσουμε σ' αυτό ένα μπολερό, αφού πρώτα του ανεβάσουμε τη μέση και το εφαρμόσουμε στους γοφούς. Όσο για το μακρύμα της φούστας, αυτό επιτυγχάνεται με δυο πιν έγκυρστέ στα πλάγια, αν-φόρμ, αν θέλετε. Έτσι η φούστα θα γίνει μοντέρνα, άνιση και πιο μακρύ στα πλάγια. Και αν δεν είναι εύκολο να βρεθεί όμοιο ύφασμα με το περυσινό φορέμα, μπορείτε να το προσθέσετε ύφασμα επιρριμ.

Επίσης το μακρύμα της φούστας επιτυγχάνεται και με την προσθήκη ενός πλατεϊού βολάν, αν-φόρμ, ολόγυρα.

Αν και τα περισσότερα από τα εφετινή καλοκαιρινά φορέματα έχουν μακρού μανίκια, θα φορεθούν εν τούτοις και αρκετά φορεματάκια χωρίς μανίκια, τα οποία θα συμπληρώνονται ή με μια κάπα ή ένα μπολερό ή μια βέστα.

Τα τελευταία αυτά θα είναι χωρί-ε ντυσιμύ, δηλαδή χωρίς σάβρα, και θα προσαρμίζονται ή με φούσκα από κορδέλλα με άφθονα μακρού πίν, ή με ένα κόσμημα στο λαιμό, ή με μια ζώνη στην τάγια.

Ενώ πρό ολίγου ακόμα κυριό-ησαν τόσο της μόδας τα εφαρμστέ μανίκια, τώρα τελευταία συντηρίζονται πολύ μανίκια πλατεία και σχιστά από τόν αγκώνα και κάτω, και μανίκια σε σχήμα βολάν, και διαφανή.

Τα καλοκαιρινά παπούτσια συντηρίζονται το ίδιο χρώματος με τ' αρώμα, τόσο την ημέρα, όσο και τ' βράδυ.

Επίσης τα παπούτσια πρέπει να είναι άσπρα με την σάντα και τη σάβρα, ή με τη ζώνη και τα γάντια.

Για τους περιπάτους πάλι είναι πολύ της μόδας παπούτσια σχιδίου αρωατέιαν.

Με φορέματα λουσά, τέλος, φανίζονται ανακρίνια γυμνισμένα με απλικατίν από δέμα ή από ύφασμα διαφορετικού χρώματος, ή της αυτής αποχρώσεως.

Επίσης και τα γάντια πρέπει να είναι άσπρα με την τουαλέτα. Ωστόσο, τα γκριζα, τα μπλε και τα

ΤΑ ΦΙΓΟΥΡΙΝΙΑ ΜΑΣ

α') Ρόμπ—μαντό από κρέπ—σατέν ή λεπτό λαινά, γαργιρισμένη με βελονιές.

β') και γ') Φόρεμα βραδυνό από κρέπ—σατέν, το όποιον με την προσθήκη μανικιών και υπέρτα από δαντέλλα, μεταβάλλεται σε απογευματινό.

ανοικτά καφέ γάντια πηγαίνουν με κάθε χρώματος φόρεμα.

Με πρώτα φορέματα και με ταγίερ θα φορέσουμε γάντια από θυμπί σεδρά και από σουέντ. Τα δέματα αυτά είναι πολύ πρακτικά, γιατί είναι δυνατά να πλυθούν. Άλλ' αν σας φαίνονται ακριβά τα δερμάτινα γάντια, μπορείτε να τ' αντικαταστήσετε με γάντια από ύφασμα αρωατέιαν, δηλαδή απομνησιν δέματος.

Τα απογευματινά και βραδυνά γάντια είναι κατά το ήμισυ μακρού ή έντελως μακρού.

Τα γάντια αυτά γαργιρίζονται μόνο με τοία κουμπιά από άτσάλι ή μαργαριταρένια και με μπαγκέτες κεντημένες.

Τα πολύ γαργιρισμένα γάντια δεν θεωρούνται εφέτος ασίαν.

Κυνένα άλλο καλοκαίρι δεν ήσαν τόσο της μόδας στο Παρίσι τα γάντια όσο εφέτος. Γι' αυτό, και πολλές Αθίδες έδω, παρ' όλη τη ζέστη που κάνει στον τόπο μας, φορούν γάντια άσπρα συνήθως με την τουαλέτα των.

Είνε δέ αλήθεια όμως ότι το πέτανο ιδίως γάντια, προσφύλασσε πολύ το χέρι από τόν ήλιο και τη σκύνη και το διατηρεί δροσερό. Τα γάντια αρωατέιαν ε'νε εφέτος πολύ πιό άπια και με ρεθέρ πολύ μικρότερα από άλλότε.

Η γαργιρίσα αυτή δίνει πολλή χάρη στη σιλουέτα, άλλ' έννοείται ότι δεν πηγαίνει παρά μόνο σε λεπτές κυρίες. Έν γίνεται τα μπολερό πρέπει να τα αποφεύγουν όσες είναι παχιές και κοντές.

Εφέτος θα ιδούμε πολλά χρυσάλλα λουλούδια τόσο σε καπέλλα, όσο και σε φορέματα πρό πάντων βραδυνά.

Πρώτα καπέλλα και φορέματα γαργιρίζονται με ψάβινα λουλούδια.

Τα γκοντέ και τα αν-φόρμ ε'νε πάντοτε πολύ αν-βόγκ, άλλα τώρα τελευταία για φορέματα καθήμερινα προτιμούνται πολύ ή φούστες με πίεςτες. Και βλέπουμε διαφόρων ειδών πίεςτες, όριζόντιες, κάθετες, διαγώνιες. Κάποτε ή φούστα ε'νε όλη πλισσέ και κάποτε ε'νε ίσια και γαργιρισμένη με κομμάτια πλισσέ έγκυρστέ. Η τελευταία νουβωτέ ε'νε φούστα και ζακέτα επίσης πλισσέ.

Η πίεςτες της ζακέτα—ή ό ποία έχει τη φόρα βέστα—ε'νε ραμμένες επάνω και ανοιχτές κάτω. Τα μανίκια ε'νε ίσια με μεγάλο βολάν πλισσέ από τόν αγκώνα και κάτω.

Πολλές φούστες επίσης έχουν πίεςτες ραμμένες επάνω και ανοιχτές κάτω, ώστε στο βάδισμα ή φούστα ν' ανοιγοκλείνει κάτω σαν βεντάγια.

Η ΠΑΡΙΣΙΝΗ

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ

ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Όταν μετά τη δύση του ήλιου ο ουρανός ε'νε άσυννεφιστος, θα ήμερώσει καλή μέρα.

Όταν φουσόν νότιοι άνεμοι, ο άνω-βόρος κισθάνεται το σώμα του πιό αδύνατο και πιό βαρύ.

Όταν ο νοτιάς δεν ε'νε σφοδρός, ο ουρανός δεν έχει πολλά σύννεφα.

Οι άνεμοι αρχίζουν κατ' το χειμώνα το πρωί και κατ' το καλοκαίρι το βράδυ.

Αν μετά το νοτιά φύσηση βοριάς, επακολουθεί μεγάλη κακοκαιρία.

Τα μετέωρα δεν φουσόν τη νύχτα. Νότιοι άνεμοι φουσόν μόνο κατ' τις αρχές του χειμώνας και της άνοιξεως και κατ' το τέλος του φθινοπώρου.

Όταν πνέη ζέφυρος, τα σκυλιά δεν βρίσκουν τ' άχνάρια των θηραμάτων.

Ο νοτιάς, όταν πρόκειται να σκαματίζει, φέρνει βορρά.

Ο δυτικός άνεμος φούσει μονάχα το δειλινό και ποτέ το πρωί.

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ σε εξαιρετικώς καλές τιμές παλαιά βιβλία και όλοκληρους βιβλιοθήκας, χειρόγραφα παλαιά και εικόνες (χαλκογραφίας, λιθογραφίας κ.τ.λ.). Επίσης περιοδικά έκδοθέντα μέχρι του 1900, σημειρίδας, βιβλία ξένων γλωσσών κ.τ.λ. κ.τ.λ. Πληροφορία στα γινφεία μας.

Εκδίδονται Ατμοπλοϊκά και Σιδηροδρομικά εισιτήρια δι' όλα τα μέρη του κόσμου.

Εισιτήρια γύρου συνδυασμένα άεροπλοίων και σιδηροδρόμων με μεγάλας έκπτώσεις.

Εισιτήρια άναφυχής, έκδρομων κ.λ.π.

Εισιτήρια οικογενειακά με μεγάλας έκπτώσεις.

Γραμμάι Αφρικής, Αμερικής, Καναδά, Ινδιών, Κίνας, Ιαπωνίας, Αυστραλίας και Νέας Ζηλανδίας δι' τών καλύτερων και μεγαλειτέρων Έταιρειών.

Ατμόπλοια 45 χιλ. τόννων. Ατμόπλοια 65 χιλ. τόννων.

Διαπλους Ωκεανού ήμέρας τέσσαρας και ήμισιαν.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΑΞΕΙΔΙΩΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΙ ΚΑΙ ΔΙΕΙΘΥΝΤΑΙ

ΑΔΕΛΦΟΙ ΓΚΙΟΛΜΑ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΑΘΗΝΑΙ—ΠΛΑΤΕΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑΙΟΣ

Τηλ. Διεύθυνσις: ΓΚΙΟΛΜΑΝΣ—Αθήναι

Τηλέφωνον Αριθ. 4-25

Αποστέλλονται αι άποσκευαί τών επιβατών κλπ. εις όλας τας πόλεις του κόσμου.

Αποστολή δερμάτων, κιθωρίων και έμπορευμάτων εις όλον τόν κόσμον.

Εισιτήρια Σιδηροδρόμων Έλλ. Κράτους δι' Πελοπόννησον, Στερεάν Ελλάδα, Μακεδονίαν και Θράκην.

Εισιτήρια ταχυών άμαξοστοχιών δι' Εθρώπην.

Έξασφαλίζονται θέσεις ή ιδιαιτεροι θάλαμοι εις τας διάφορα κατ' έκλογήν τών επιβατών άτμόπλοια, ως και κλίνας εις τας ανά την Εθρώπην κυκλοφορούσας άμαξοστοχίας μετά WAGON - LITS.

Έκτελωνισμός, παραλαβή και μεταφορά άποσκευών, έμπορευμάτων κ.λ.π.

Ασφάλεια άποσκευών και έμπορευμάτων.

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ",

Ο ΚΑΠΕΤΑΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑ ΤΩ ΠΩΛ ΘΕΒΛΑ	Ο ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑΣ ΤΩ ΜΠΙΡΑΜ ΣΤΟΥΚΕΡ	ΑΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ ΓΟΡΔΩΝΟΣ ΠΥΜ ΤΩ ΕΝΤΚΑΡ ΠΟΕ
(Σελίδες μέγ. σχημ. 640. Τιμή έσωτ. δρ. 60, έξωτ. δρ. 80).	(Σελίδες 424. Τιμή έσωτ. δρ. 30, έξωτ. δρ. 40).	(Δύο τόμοι. Έκαστος τόμος έσωτ. δρ. 15, έξωτ. δρ. 20).
Ο «Καπετάν Φάντασμα», έργον μυστηριώδες, αίσθηματικότατον, περιπαθέστατον, πλήρες δραματικών και τραγικών έπεισοδίων, έξελίσσεται εις την Ισπανίαν κατ' την εποχήν του Μ. Ναπολέοντος, περί τών πύργων ενός εφηνού, έπί του όποιου βαρύνει ή σκληροτέρα μοίρα.	Δι' τών «Καπετάν Βρυκόλακα» δεν χρειάζεται άλλη σύστασις εις όσους δεν τόν έχουν διαβάσει, παρά να έρωτήσουν έναν πού να τόν έδιδάσεν διαν έδημοσιεύη εις το «Μπουκέτο». Δι' τών «Καπετάν Βρυκόλακα» μπορούμε να πούμε ότι έσημείωσε την μεγαλειτέραν επιτυχίαν έξ όσων μυθιστορημάτων έδημοσιεύησαν ως τώρα στην Ελλάδα.	Ένα από τα άθάνατα έργα της φιλολογίας ε'νε και αι «Περίπετειαί του Πύμ», αι όποιαι έχουν μεταφρασθή εις όλας τας γλώσσας του κόσμου. Ένα τραγικό ταξείδι στον Νότιον Πόλον, πρό τών τραγικών μυστηρίων του όποιου παλαιών σκληρών άγώνων οι ήρωες του ρομάντζου, γραμμένο από έναν τών μεγαλειτέρων ποιητών του κόσμου.
Η ΠΛΗΓΩΜΕΝΗ ΚΑΡΑΙΑ ΤΩ ΟΝΟΡΕ ΜΠΑΛΖΑΚ	Η ΣΦΙΓΞ ΤΩΝ ΠΑΓΩΝ ΤΩ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ	Η ΣΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΡΡ. ΓΚΡΕΒΙΑ
(Σελίδες 250. Τιμή έσωτ. δρ. 20, έξωτ. δρ. 30).	(Σελίδες 250. Τιμή έσωτ. δρ. 20, έξωτ. δρ. 30).	(Σελίδες 150. Τιμή έσωτ. δρ. 15, έξωτ. δρ. 20).
Μέσα στις σελίδες της «Πληγωμένης Καραίας» περιγράφεται ένα τρυφερότατον ειδύλλιον μεταξύ μιας κόρης και του έξαδέλφου της, με βασανιστήν τών δύο αυτών άγώνων έραστών τόν σκληρόν και άφαντάστως φιλάργυρον πατέρα της κόρης.	Η «Σφιγξ τών Παγών» ε'νε το άριστο έργον του μυθιστοριογράφου τών παραδόξων ταξείδιων Ιουλίου Βέρν. Μυστηριώδες, τρομακτικό, πολύπλοκον, κρατεί άρ' αρχής μέχρι τέλους άδιάπτωτον το ένδιαφέρον του αναγνώστου.	Αίσθηματικότατον μυθιστόρημα, γραμμένο από την τρυφεράν Γκρεβία, έκτυλίσσεται μέσα στους κύκλους τών ευγενών της Ρωσίας, τών όποιων μ' εξαιρετική λεπτότητα περιγράφει την ζωήν και τα έθιμα.
Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ ΤΩ ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ	Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΛΤΟΥ ΤΗΣ ΣΕΛΑΜΑΣ ΛΑΓΚΕΡΛΕΦ	Η ΜΟΝΜΑΡΙΡΗ ΤΩ ΜΥΡΖΕ
(Σελίδες 120. Τιμή έσωτ. δρ. 15, έξωτ. δρ. 20).	(Σελίδες 100. Τιμή έσωτ. δρ. 15, έξωτ. δρ. 20).	(Σελίδες 183. Τιμή έσωτ. δρ. 16, έξωτ. δρ. 20).
Περιογρότατον και τρομακικότατον μυθιστόρημα, το όπιον κρατεί άρ' αρχής μέχρι τέλους εις συνεχή άγωνίαν τόν αναγνώστην με την δραματικήν πλοκήν του και το μυστηριόν του, το όπιον μόνον εις το τέλος διαφωτίζεται.	Η Λάγκερλεφ ε'νε ή μεγαλειτέρα συγγραφέας του αιώνους μας και έχει βραβευθή με το Παγκόσμιον Ηορδεϊόν Νόμπελ. Αυτό μόνον δύναιται να έγγραφη δι' την Έκδότην του Μεγάλου Βάλτου, ή όποια ε'νε αληθές άριστο έργον.	Η «Μονμάριτη» ε'νε το άριστο έργον της ρομαντικής τέχνης, γραμμένο από τόν άθάνατον συγγραφέα τών «Ιλιόεμ». Η ζωή τών φοιτητών στο Παρίσι, οι έρωτές των, ή φτώχειες των περιγράφονται με δραματικότητα εις τας σελίδας της «Μονμάριτης».
Η ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΗ (Σελίδες 136. Τιμή έσωτ. δρ. 15, έξωτ. δρ. 20).	ΜΕΣΑ ΣΤΑ ΓΙΑΣΕΜΙΑ ΤΩ ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗ	
Ένα μικρό Αθηναϊκό μυθιστόρημα, γραμμένο μ' εξαιρετική τέχνη και χάρη, γεμάτο αίσθημα και ένδιαφέρον.	(Σελίδες 48. Τιμή έσωτ. δρ. 6, έξωτ. δρ. 9).	Συμφωνικό διήγημα του άποθανόντος Έλληνος λογοτέχνου, το όπιον διακρίνεται ή ποιητική του περιγραφή, ή εύχάριστη πλοκή του και το βαθύ του αίσθημα.

Θέλουμε κι' εμείς
ένα Γραμμόφωνο
ΣΤΑΡΡ

Από λίγες δόσεις όλοι θέλουν ν' αποκτήσουν ένα καλό γραμμόφωνο το όπιοιον συνδυάζει
την χαμηλήν τιμήν με την τελείαν απόδοσιν και μοναδικήν κομψότητα.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΜΙΚΡΑΣ ΜΗΝΙΑΙΑΣ ΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΡΑ ΤΗ

ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΙΑΝΩΝ ΣΤΑΡΡ Α. Ε.

ΑΘΗΝΑΙ: ΣΤΟΑ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ 12

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ: ΟΔΟΣ ΦΙΛΩΝΟΣ 48

ΘΕΣΣΟΝΙΚΗ: ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 22Α

ΠΑΤΡΑΙ: ΡΗΓΑ ΦΕΡΡΑΙΟΥ 84

ΒΟΛΟΣ: ΕΡΜΟΥ 111

Και παρ' τοις 'Αντιπροσώποις της εις όλκας της άλλας πόλεις της 'Ελλάδος